

Gorenjski Glas

PETEK, 25. AVGUSTA 2023

LETO LXXVI, ŠT. 68, CENA 2,80 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Stekel promet po vodiški obvoznici

V ponedeljek popoldne so se uresničila večletna prizadevanja Občine Vodice in prebivalcev za razbremenitev prometa skozi naselje Vodice. Vozila so lahko zapeljala na novo, 2,3 kilometra dolgo cesto.

ANA JAGODIČ DOLŽAN

Vodice – Državni lokacijski načrt za cesto Želodnik–Mengeš–Vodice na odseku Žeje–Vodice je bil sprejet že leta 2007. Za realizacijo načrtov se je poleg Občine Vodice zavzemala civilna iniciativa, ki je tudi s protesti opozarjala na nevarne prometne razmere. Gradnja ceste mimo Vodic se je naposled začela lani spomladi, zaključila naj bi se v letošnjem aprilu, vendar se je zaradi nepredvidenih del podaljšala za tri mesece. Po strokovnem ogledu izvedenih del, ki je bil opravljen

v začetku avgusta, je sledila odprava pomanjkljivosti, minuli ponedeljek pa so z vozišča odstranili zaporo in 2,3 kilometra dolg odsek prepustili prometu.

Obvozna cesta, ki je del načrtovane povezave Želodnik–Mengeš–Vodice, bo po navedbah Direkcije za infrastrukturo bistveno izboljšala pretočnost, prometno varnost in dostop zgornjega dela osrednje Slovenije na avtocestno omrežje ter vzpostavila hitrejšo povezavo med štajerskim in gorenjskim avtocestnim krakom. Na občini Vodice poleg povečanja pretočnosti

tranzitnega prometa in prometne varnosti zlasti za najšibkejšo udeležence poudarjajo vpliv pridobitve na bivanjske razmere. »Izboljšala se bo tudi kakovost bivanja prebivalcev naselja Vodice, ki so se dnevno srečevali s konstantno nevarnostjo nesreč, neznosnim hrupom in smradom, neprijetnimi tresljaji v okolških objektih, poškodbami cestne in komunalne infrastrukture, stalno onesnaženostjo zraka ter veliko ogroženostjo podtalnice, ki do sedaj ni bila zaščitena.«

▶ 3. stran

Zaradi katastrofe, ki je prizadela Slovenijo v začetku avgusta, in s tem povezanih aktivnosti ministrstvo za infrastrukturo ni organiziralo slovesnega odprtja obvoznice. / Foto: Gorazd Kavčič

Diamantna tudi Jedrt Šinkovec

Po vpogledu v izpitno dokumentacijo in ugovoru na izračun točk pri maturitetnem predmetu angleščina se je med letošnje diamantne maturante zapisala tudi dijakinja Gimnazije Škofja Loka Jedrt Šinkovec.

MATEJA RANT

Hotovlja – Maturantov, ki so zbrali vseh 34 možnih točk, je bilo sicer po podatkih iz sredine julija na spomladanskem roku splošne mature letos 18. V njihovi družbi je po ugovoru, za katerega se je odločila po vpogledu v izpitno dokumentacijo, zdaj tudi Jedrt Šinkovec z Gimnazije Škofja Loka, ki se je tako med letošnjimi najuspešnejšimi dijaki pri splošni maturi pridružila sošolki Pii Vrečko. Na Gorenjskem je bila diamantna še Izabela Letonja z Gimnazije Kranj na mednarodni maturi.

▶ 15. stran

Jedrt Šinkovec / Foto: Mateja Rant

Družina, ki nikoli več noče živeti ob vodi

Sorška in Demšarjeva cesta sta vedno spadali med lepe urejene predele predmestja Škofje Loke. Miren okolišč, lepo urejene hiše, dobri sosedski odnosi so ju krasili. Nedavne poplave so udarile

po skorajda vseh hišah. Medsosedski odnosi so se še okrepili, a v hiši na sotočju družina, ki so jo pred deročo Soro reševali s helikopterjem, ne bo živela nikoli več.

▶ 16. stran

Soteska Vintgar praznuje

▶ 5. stran

AKTUALNO

Vitkejši na račun bolnikov?

Problem pomanjkanja zdravila za sladkorno bolezen je posledica zlorab zdravila za namen hujšanja. V splošnem pa v Gorenjskih lekarnah trenutno nimajo večjih težav s pomanjkanjem zdravil.

2

ŠPORT

Mlada tenisačica že pri Nadalu

Štirinajstletna Zoja Peternel iz Lesc uspešno nastopa na teniških turnirjih doma in v tujini. Njen cilj je, da bi v svoji karieri prišla med najboljših deset teniških igralk na svetu.

8

GG+

Smeh pripada zatiranim in ponižanim

Stripar Ivan Mitrevski je več mesecev poslušal zgodbe delavcev v prekarne delovnih razmerjih, ki se po pomoč zatekajo v Delavsko svetovalnico. Pred kratkim so izšle v obliki stripa Nevidna življenja.

11

ZANIMIVOSTI

V Planici je zima tudi poleti

V snežnem tunelu v Nordijskem centru Planica je tudi poleti mogoče teči na smučeh. Prihajajo tako rekreativni tekači kot profesionalne ekipe. Septembra pa bodo v tunelu imeli celo – poroko ...

24

VREME

Danes, jutri in v nedeljo bo precej jasno in vroče. Danes in v nedeljo popoldne lahko nastane kakšna vročinska nevihta.

17/33 °C

jutri: jasno in vroče

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Smo umetniki ali nismo?

Ponovno vas vabimo k sodelovanju na likovnem natečaju z naslovom Tudi starost je lepa. Organizator natečaja NIJZ Kranj, ki so se mu pridružile še Gorenjske lekarne, Zveza kulturnih društev Kranj in Gorenjski glas, nam je sporočil, da so že prejeli šest čudovitih slik, kar pomeni, da bo razstava v galeriji Zveze kulturnih društev od 29. septembra do 15. oktobra zagotovo na ogled. Namen natečaja je počastiti svetovni dan starejših, ki ga praznujemo 1. oktobra. Če želite sodelovati, lahko pri ustvarjanju uporabite katerokoli likovno tehniko, izdelki v velikosti A3 na poljubni podlagi pa naj bodo brez okvirja. Rok za oddajo izdelkov je petek, 15. september. Svoja dela lahko oddate na tri načine:

- v tulcu jih pošljete po pošti na naslov NIJZ OE Kranj, za Rio Jagodic, Gosposvetska 12, 4000 Kranj;
- osebno jih oddate na istem naslovu vsak delavnik od 7. do 15. ure pri vratarju NIJZ OE Kranj;
- pokličete gospo Rio Jagodic na telefon (04) 201 71 96 ali ji pišete na ria.jagodic@nijz.si in se dogovorite za osebni prevzem.

Slike bodo objavljene tudi v Gorenjskem glasu, vsi sodelujoči bodo za svoje delo prejeli simbolično nagrado. Sprejmite izziv in ustvarite sliko na temo starosti. Morda boste presenetili celo sami sebe, ko boste ugotovili, koliko talenta imate!

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme MIRAN OBLAK iz Žirovnice.

Vitkejši na račun bolnikov?

Problem pomanjkanja ozempica, zdravila za sladkorno bolezen, je posledica zlorab zdravila za namen hujšanja. V splošnem pa v Gorenjskih lekarnah trenutno nimajo večjih težav s pomanjkanjem zdravil, razen pri propranololu (40 mg), zdravilu za zdravljenje hipertenzije.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – Javna agencija za zdravila in medicinske pripomočke je prejela obvestilo Svetovne zdravstvene organizacije, da se je v zadnjem času povečalo povpraševanje po zdravilih, ki spadajo v skupino agonistov receptorjev glukagonu podobnega peptida-1 (GLP-1-RA). Ta zdravila so indicirana za zdravljenje sladkorne bolezni tipa II in se izdajajo samo v lekarnah na recept. Po svetu se tržijo pod različnimi blagovnimi znamkami, prisotna so tudi na slovenskem trgu, kot je ozempic v obliki peresnika za injiciranje. Prodaja teh zdravil v spletni lekarni v Sloveniji ni dovoljena.

Kot so povedali na agenciji, so v zadnjem času ta zdravila zelo iskana zaradi učinka zniževanja telesne teže. »Zaradi povečanega povpraševanja po teh zdravilih in njihove nenadzorovane uporabe prihaja do občasne pomanjkanja teh zdravil, kar lahko negativno vpliva na njihovo razpoložljivost za ljudi s sladkorno boleznijo tipa II in ima za posledico poslabšanje zdravstvenega stanja oziroma kvalitete življenja teh ljudi.«

Zaradi večjega povpraševanja so se na trgu pojavili tudi ponaredki teh zdravil. »Večinoma se prodajajo in distribuirajo prek nereguliranih prodajnih mest, tudi na družbenih omrežjih. Na spletu se pojavlja veliko informacij, ki posredno ali neposredno oglašujejo uporabo teh izdelkov za

Za večino zdravil, ki vseeno manjkajo, v lekarnah pripravijo ustrezne nadomestke. / Foto: Gorazd Kavčič

hujšanje in s tem spodbujajo ljudi k nabavi zdravil pri nepreverjenih prodajalcih. Dvomljivi spletni viri za ta zdravila ne zahtevajo zdravniškega recepta,« so opozorili. Ponarejenih izdelkov pristojni organi niso niti odobrili niti jih ne nadzorujejo. »Vse to pomeni, da so kakovost, varnost in učinkovitost takšnih izdelkov zelo vprašljive.« Kar je posledično skrajno tvegano za zdravje posameznika.

Po zdravilo v Avstrijo

Resen je problem glede pomanjkanja zdravila propranolol (40 mg), ki manjka že nekaj časa. »Zanj še ni verodostojne prognoze, kdaj bo ponovno na trgu – trenutne napovedi so za konec septembra. Rešitev v tem času je le ta, da se enakovredno zdravilo pod imenom inderal (40 mg) lahko dobi v Avstriji, kjer ravno tako kot pri nas pacienti

potrebujejo zdravniški recept, na osnovi ustrezne dokumentacije in postopka na ZZSZ pa lahko uveljavijo refundacijo stroška,« je povedala direktorica Gorenjskih lekarn Romana Rakovec.

V splošnem pa glede pomanjkanja drugih zdravil trenutno ni večjih težav. Kot je še pojasnila Rakovec: »Zdravila so večinoma vsa dobavljiva, tista, ki vseeno manjkajo, pa imajo paralele, zato ni težav. Manjka en redkeje uporabljen antibiotik v obliki suspenzije za otroke, vendar je tudi tu zdeva rešljiva, ker ga v lekarni pripravimo magistralno iz tablet. Manjka tudi eno zdravilo za tuberkulozne bolnike. Rešitev je tudi tu, pacienti ga za premostitev dobijo na Golniku.«

Kadrovske težave

... imajo v Gorenjskih lekarnah. »Iz tega razloga je nekaj naših lekarn v juliju

in avgustu delno zaprtih (en turnus), drugače ne bi uspeli omogočiti niti minimuma dopustov zaposlenim.« Čeprav je ta problem velik, v enotah Gorenjskih lekarn za zdaj še ne predstavlja tveganja za trajno zaprtje kate-re od njih. »Je pa posledica dejstva, da smo javni sektor in smo zato nekonkurenčni pri ponudbah za službo magistrom farmacije. Ti dobijo dosti boljše pogoje v industriji, kjer je plača začetnika dva- ali celo trikrat višja kot pri nas, poleg tega je delovni čas (izmene, dežurstva, sobote) pri nas manj sprejemljiv za trenutno preveč razvijeno populacijo.«

Na spletu se pojavlja veliko informacij, ki posredno ali neposredno oglašujejo uporabo teh izdelkov za hujšanje in s tem spodbujajo ljudi k nabavi zdravil pri nepreverjenih prodajalcih.

Kot je še poudarila Rakovec, pri njih poiščejo službo samo tisti, ki so »rojeni za to, da pomagajo bolnim ljudem, takih je pa vse manj, kot lahko vidimo tudi v ostalem zdravstvu. Dodaten problem so tudi drugi servisi, ki vse bolj delujejo samo v dopoldanskem času. Pri mladih je odločitev za službo, ki je vezana na turnus, odvisna predvsem od zmožnosti varstva otrok. Smo že imeli primere, ko je bila želja po službi pri nas, pa prav zaradi tega zaposlitev ni bila izvedljiva.«

Še brez direktorja s polnim mandatom

Jesenice – Splošna bolnišnica Jesenice je še vedno brez direktorja s polnim mandatom. Kot vršilka dolžnosti direktorice jo vodi kirurginja Petra Rupar, ki je to funkcijo prevzela lani, potem ko je odstopil dotedanji direktor Mark Toplak. Ruparjeva funkcijo vršilke dolžnosti direktorja lahko opravlja največ leto dni, torej do začetka decembra oziroma še dobre tri mesece. A razpis za izbiro direktorja še ni bil objavljen. Kot nam je pojasnila predsednica sveta zavoda Marta Smodiš, naj bi svet zavoda o razpisu govoril na seji sveta, ki bo 5. septembra. Ob tem velja omeniti, da je bolnišnica nedavno dobila tudi nov statut.

Pojavil se je eris, novi sev koronavirusa

Med poletnimi počitnicami se je pojavil novi sev koronavirusa, t. i. eris. V Sloveniji je do zdaj zaznanih malo primerov, a je tudi obseg testiranja zelo omejen.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana – Na koronavirus smo v tem času verjetno že kar malo pozabili, vendar pa so denimo iz Velike Britanije, Amerike in tudi Grčije, kjer dopustujejo številni Slovenci, prišle novice o novem sevu eris. Kot so sporočili iz Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ), je v Sloveniji za zdaj malo zaznanih primerov, saj je tudi obseg testiranja zelo omejen. Na minuli torek so s PCR-testi opravili

109 testiranj, s hitrimi antigenimi testi na koronavirus pa 138, potrjenih primerov na ta dan je bilo 17. Število aktivnih primerov okužb v državi pa je bilo 105.

Na NIJZ so povedali, da se testiranja izvajajo predvsem v tistih skupnostih, kjer so posebno ranljive skupine, kot so npr. domovi za starejše.

»Ne glede na to, da se poroča o novi različici, ki naj bi bila nekoliko bolj nalezljiva, so simptomi okužbe za zdaj enaki kot

že doslej znani, prav tako ni poročil, da bi šlo za težje oblike bolezni – niti pri

pri nas še naprej pozorno spremljali. Oboleli najpogosteje tožijo zaradi moč-

»Ne glede na to, da se poroča o novi različici, ki naj bi bila nekoliko bolj nalezljiva, so simptomi okužbe za zdaj enaki kot že doslej znani, prav tako ni poročil, da bi šlo za težje oblike bolezni – niti pri skupinah, ki veljajo za ranljivejše, kot so starejši,« so poudarili na NIJZ.

skupinah, ki veljajo za ranljivejše, kot so starejši,« so poudarili na NIJZ in zagotovili, da bodo razmere

nega izcedka iz nosu, povišane telesne temperature in večdnevne utrujenosti, kašlja in glavobola.

Na NIJZ za zdaj tudi nimajo podatkov o tem, da bi se na različnih poplavnih območjih intenzivno širil koronavirus ali da bi zabeležili izbruhe. »Posebnih priporočil glede covida-19 ni, veljajo pa splošna priporočila o higieni kašljanja in smrkavanja, bolni naj ostanejo doma ... Bolnišnice se glede na stanje same odločajo o tem, da omejijo obiske, če tako presodijo, še posebno to velja za oddelke, kjer so z vidika covida-19 posebno ranljive osebe,« so še pojasnili na NIJZ.

Tudi v poplavljenih šolah pouk prvega septembra

Cerkljanska šola je razblinila ugibanja, ali se bo pouk lahko začel prvega septembra in kje bo potekal po poplavi pritličnih učilnic in kleti. Tudi v Mostah pri Komendi in Mengšu pospešeno odpravljajo posledice, ki jih je pustila voda.

ANA JAGODIČ DOLŽAN

Cerklje, Moste, Mengeš – Osnovna šola Davorina Jenka Cerklje bo novo šolsko leto zaradi posledic poplave začela na več lokacijah: v šolskih učilnicah bodo imeli pouk učenci prve triade in višjih razredov, četrtošolci bodo sedli v klopi v prostorih Družinskega in mladinskega centra Cerklje ter bližnje kmetijske zadruge, petošolci pa bodo gostovali v prostorih župnišča v Adergasu. Kot nam je povedal ravnatelj Boštjan Mohorič, bo šola organizirala prevoz na to lokacijo, z vsemi podrobnostmi začasno spremenjene organizacije pouka pa bodo starše seznanili na roditeljskih sestankih. Računajo, da bodo učilnice v starem delu šole sanirane do konca oktobra; tiste, ki so v pritličju prizidka, pa naj bi bile narede do prihodnjega petka, ko je predviden začetek pouka. Prvi šolski dan bodo (lahko) ostali doma le učenci petih razredov, ki imajo prvi teden v septembru šolo v naravi in bodo takrat nadomestili prosti dan.

V teku so tudi postopki za čimprejšnjo sanacijo koltovnice v cerkljanski šoli, menjavo parketa v športni dvorani pa občina načrtuje prihodnje leto medoletnimi počitnicami. Po besedah župana Franca Čebulja bo v dvorani mogoče izvajati telovadbo.

Najprej učilnice

Tudi v Mostah hitijo s sanacijo učilnic; poplavljenih je bilo šest, poleg teh pa še drugi prostori v pritličju šole, med njimi kuhinja, jedilnica in knjižnica, ter klet. »Takoj smo se lotili zamenjave poškodovanih tlakov, odstraniti je bilo treba tudi omete, prostore zdaj intenzivno sušimo in se dogovajamo z obrtniki glede sanacije, da bomo 1. septembra lahko začeli pouk. Seveda še ne bo vse sanirano, ampak ne bo treba izvajati pouka na daljavo,« nam je povedala Sabina Brigita Štebe, pomočnica ravnatelja Osnovne šole Komenda Moste. Predvidena je tudi vrnitev vrtčevskih skupin, ki gostujejo v šoli. Na peskovnik in nekatere druge zunanje površine, ki jih

Poškodovane učilnice v starem delu cerkljanske šole naj bi sanirali do konca oktobra. / Foto: Ana Jagodič Dolžan

je uničila voda, bodo otroci morali še počakati, prav tako se bo v september zamaknila sanacija telovadnice. Sogovornica je ob tem opozorila, da so poplave prinesle še druge izzive, od uničenih šolskih potrebščin do stisk med prizadetimi občani.

Brez športne dvorane

V Osnovni šoli Mengeš, kjer bodo prihodnji petek odprli vrata okoli 900 učencem, je narasla voda

poplavlila dvanajst učilnic, šest kabinetov, kuhinjo, jedilnico, garderobe in arhiv. »Zalila je celotno prvo etažo, vendar je bila v naših prostorih le nekaj ur.« Kot je pojasnil ravnatelj Sašo Božič, sta hišnika skupaj s še nekaj sodelavci že v petek popoldne poskrbela, da je začela odtekati, v naslednjih dneh pa so zaposleni s pomočjo staršev prostore temeljito počistili in razkužili. Sreča je tudi, je dejal, da so na tleh ploščice in linolej. »Za zdaj nič ne kaže, da bi bilo treba menjati tlake, in upamo, da pri tem tudi ostane. Večji problem pa je športna dvorana, v kateri je treba zamenjati uničen parket. Ta je že odstranjen, zdaj se izvaja sušenje; koliko časa bo trajala sanacija, je težko reči, do nadaljnjega bodo ure športa prilagojene situaciji,« napoveduje ravnatelj. Nadeja pa se, da bo v kratkem rešeno vprašanje dostopa do šole, saj je bil poškodovan most na dovozni cesti. »Občina dela na tem,« je dejal.

V športni dvorani v Mengšu je treba nadomestiti parket, ki ga je uničila poplava, delno pa so bile poškodovane tudi stene. / Foto: Tina Dokl

Stekel promet po vodiški obvoznici

1. stran

Gradnja nove ceste s štirimi semaforiziranimi križišči, v katerih je poskrbljeno za prečkanje kolesarjev in pešcev, je obsegala tudi izvedbo deviacij treh odsekov regionalnih cest (Zbi-lje–Vodice, Vodice–Moste in Vodice–Šmartno) in občinske Franca Seška ceste, delno ureditev avtocestnega priključka Vodice, izvedbo

dveh prepustov, regulacijo dveh potokov, protihrupno zaščito, ureditev odvodnjavanja in prestavitve obstoječih komunalnih vodov. Direkcija za infrastrukturo je za izvedbo del, ki je bila v rokah družbe KPL, zagotovila blizu 5,9 milijona evrov, Dars skoraj 600 tisoč, Občina Vodice pa nekaj manj kot 480 tisoč evrov. Na sodelovanje z direkcijo in pristojnim ministrstvom

občina računa tudi v prihodnje. »Nova obvoznica v Vodica-h je le prvi del ureditve neustreznih prometnih, varnostnih in bivanjskih razmer v občini in regiji.« Kot so pojasnili, v naslednjih treh letih pričakujejo gradnjo komunalne in cestne infrastrukture na državni cesti na Skaručni, izgradnjo hodnika za pešce na državni cesti Vodice–Zapoge ter rekonstrukcijo Brniške ceste

s hodnikom za pešce skozi Vodice. Ob sprostitvi prometa po obvoznici so opozorili tudi na spremenjen prometni režim. »V vseh štirih križiščih je prednostna cesta izključno obvoznica, in ne druge stranske državne ali lokalne ceste. Torej: ko vozniki prihajajo v smeri z avtoceste, s Skaručne ali iz Bukovice na novih križiščih proti naselju Vodice nimajo več prednosti.«

k

KOMENTAR
NIKA TOPORIŠ

Nabiralci družbenih omrežij

Gobarska sezona je med mnogimi navdušenci odkrivanja gozdnih plodov že v polnem teku. Številni gozdovi so se ob obilici padavin prelevili v prave gobarske oaze, kamor mavrična paleta gob različnih oblik, tekstur in okusov privablja tako izkušene gobarje kot tudi novince, nabrane gobe pa že krasijo košarice na družbenih omrežjih, kjer se ljudje radi pohvalijo s svojimi uspehi. Kljub temu pa se vsako leto pojavlja jo skrb vzbujajoči trendi, ko ljudje kršijo pravila nabiranja gob in s tem ogrožajo tako okolje kot tudi lastno zdravje.

Dovoljena količina nabranih gob v Sloveniji znaša dva kilograma na osebo, vseeno pa so družbena omrežja – predvsem skupine, namenjene gobarskim navdušencem – polna fotografij, na katerih se posamezniki hvalijo z očitno prekoračitvijo omenjenega predpisa. Ko smo v gozdu in zagledamo jurčka, so občutki lahko zares navdušujoči, vendar gobarjenje kaj hitro pridobi grenak priokus, ko opazujemo, kako neodgovorno do narave se vedejo določeni posamezniki. Presežene količine nabranih gob namreč ne predstavljajo zgolj polne shrambe vložnih, sušenih in drugače shranjenih gob, temveč tudi negativen vpliv na ravnovesje gozdnega ekosistema in dolgoročno tudi izumrtje določenih vrst gob. Izziv, pred katerim stojimo, je, kako uskladiti trenutno zadovoljstvo z dolgoročno trajnostjo.

Bolj kot prekomerno nabiranje gob pa je zagotovo problematično nabiranje gob, ki jih ne poznamo. »Katera goba je to?«, »Ali je to užitna goba?«, »Nabral sem te gobe, vendar ne vem, ali so užitne« je zgolj nekaj vprašanj med poplavo objav na Facebooku, kjer ljudje presojo o ustreznosti nabranih gob zaupajo popolnim neznanjem. Čeprav se ob negodovanju v komentarjih ljudje pogosto sklicujejo na radovednost in željo po raziskovanju gobarskega sveta, nabiranje brez poznavanja lahko vodi do napačnih identifikacij in posledično zdravstvenih težav. Odgovorno nabiranje gob zahteva osnovno razumevanje gobarske biologije, ekologije in prepoznavanja, izobraževanje pa je ključno, zato da naše zdravje »ne gre po gobe«.

Čeprav gobarska sezona predstavlja priložnost za odkrivanje novih znanj in raziskovanje plodov narave, je ključnega pomena, da to počnemo odgovorno, premišljeno in z obzirom do zdravja ekosistema. Gojenje je sicer razburljiva dejavnost, ki v teh dneh marsikoga spravi na noge in v gozd, vendar pri nabiranju ne pozabimo, da je naš prispevek k trajnostnemu ohranjanju narave ključen. Bolj pomembno od tistih nekaj komentarjev in nabranih vsehčkov na družbenih omrežjih je namreč to, da bodo v številnih gobarskih vrstah uživali tudi naši zanamci.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Urška Peternel, Simon Šubic

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Ana Jagodič Dolžan, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosar, Klara Mrak, Urška Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič
stalni sodelavci:
Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, srede od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: torek 2,50 EUR, petek 2,80 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Razbremenilni pogovori tudi za odrasle

V Centru za duševno zdravje otrok in mladostnikov Škofja Loka so psihologinje Maja Klančič, Špela Brišar in Nina Hafnar v času po poplavih na voljo za razbremenilne pogovore pri spoprijemanju z razmerami in za ugotavljanje potreb po morebitni nadaljnji obravnavi. Odgovore na naša vprašanja so pripravile vse tri omenjene.

KLARA MRAK

V centru sicer nudite pomoč otrokom in mladostnikom, zdaj ste se odločili, da boste s pogovori pomagali tudi odraslim. Verjetno pa je za marsikoga velika težava ali pa ga je sram, da bi prišel k vam. Kaj polagate na srce tistim, ki čutijo stisko, pa se nečejo oziroma ne upajo odpraviti k vam?

Naravne nesreče na ljudi vplivajo različno in zaradi tega situacija zahteva različne oblike pomoči in pristopov. Najprej sta pomembni varnost in osnovna oskrba, torej zagotovitev preživetja in osnovnih življenjskih pogojev. Pomembna je tudi podpora socialne mreže, zlasti ožje in širše družine, prijateljev, sosedov, sodelavcev, različnih združenj ... Če takšna podpora ne zadošča, je na voljo pomoč različnih organizacij zunaj zdravstvenega sistema, npr. prostovoljcev. V primeru hujših stisk je posameznikom omogočena tudi specializirana pomoč strokovnjakov, kot sta svetovanje, psihoterapija.

V Centru za duševno zdravje otrok in mladostnikov Škofja Loka smo na voljo za razbremenilne pogovore pri spoprijemanju z razmerami in za ugotavljanje potreb po morebitni nadaljnji obravnavi. Čeprav smo

center za otroke in mladostnike, v dani situaciji sprejemamo tudi odrasle. Občani v stiski, ki potrebujejo pomoč, bodo tako prednostno obravnavani. Za pomoč lahko pokličejo na 04 502 02 10, 04 502 02 09 in 04 502 00 62 ali pišejo na elektronski naslov cdzom@zd-loka.si.

Katere besede ob stiskah, ki so nas doletele ob poplavih, niso prave (tu imam v mislih tisto klasično: »Saj bo ...«). Kaj lahko rečemo nekomu, ki je ostal brez imetja ali je to hudo poškodovano?

Ljudje smo si zelo različni, različno se odzivamo na stvari, ki se dogajajo okrog nas, in tudi ni univerzalne stavke, ki bi vsem čudežno pomagal. V prvi vrsti je pomembno, da smo pozorni na potrebe ljudi okoli sebe in da prevzamemo pobudo. V začetnih fazah je ljudem pogosto bolj kot tolažba pomembna konkretna pomoč in informacije, ki jim jih lahko ponudimo. Osredotočamo se na težave, ki so trenutno najpomembnejše, aktivno poslušajmo in se skušajmo izogibati nasvetom. Pomembno je, da je skrb, ki jo izrazimo, iskrena, in da smo pripravljeni prisluhniti stiskam ljudi. Njihovih stisk ne zmanjšujemo in skušajmo sprejeti posameznikova čustva.

Center za duševno zdravje otrok in mladostnikov je v prenovljeni stavbi nekdanjega Tehnika. / Foto: Primož Pičulin

Dnevni ritmi so se nam v času poplav porušili, nekateri ne bodo normalno živeli še tedne, mesece po tem. Kako vzpostaviti neko dnevno rutino, četudi je življenje postavljeno na glavo?

Pomembno je, da vzpostavimo nadzor nad področji življenja, na katera imamo vpliv. Za začetek je pomembna vzpostavitev ritma osnovnih življenjskih potreb, predvsem spanja in prehranjevanja. Rutina nam daje občutke varnosti

in predvidljivosti, kar je še posebno pomembno zagotoviti otrokom in mladostnikom.

Tesnoba, strah, brezup se v takih situacijah le povečajo – in je verjetno že nujno skušati dobiti psihološko pomoč. Najbrž težko svetujete, kdaj naj se oglasi pri vas, ampak vseeno – ob kakšnih občutjih, mislih naj vas obišče?

V danih situacijah lahko ljudje doživljamo različna

čustva, kot so tesnoba, strah, nemoč, žalost, tudi občutki krivde, da smo nesrečo preživeli bolje kot drugi, sram, da potrebujemo pomoč, jeza, praznina, oteplota ... Ob stresnih dogodkih je običajno, da se po začetnem stanju šoka, nekatera čustva in odzivi pojavijo z zamikom. V pomoč nam je lahko, da občutke ubesedimo z bližnjimi in poskušamo najti načine pomiritve, ki so nam pomagali že v preteklosti. Pojavlja se zelo

širok razpon različnih odzivov, pričakovano je, da so občutki na začetku intenzivnejši. Situacija je objektivno težka, gre za akutni stres, ki od nas zahteva mobilizacijo zunanjih in notranjih virov (po)moči. Prilagajanje na situacijo zahteva določen čas. Če močna čustva še mesec ali dva po nesreči vztrajajo

Če močna čustva še mesec ali dva po nesreči vztrajajo in pomembno ovirajo vsakdanje funkcioniranje (družinske in službene obveznosti) ali se pojavljajo razpoloženske težave ipd., je smiselno, da oseba poišče tudi strokovno pomoč.

in pomembno ovirajo vsakdanje funkcioniranje (družinske in službene obveznosti) ali se pojavljajo razpoloženske težave ipd., je smiselno, da oseba poišče tudi strokovno pomoč.

Na splošno je pričakovati, da se bo večina ljudi situaciji prilagodila brez večjih posledic na duševnem zdravju. Če bi tudi pri bližnjih opazili težave z vračanjem v ustaljene tirnice, izrazite skrb in jih spodbudite k iskanju strokovne pomoči.

Vloge za humanitarno pomoč do ponedeljka

Kranj – Humanitarni organizaciji Rdeči križ in Slovenska karitas do 28. avgusta zbirata vloge prosilcev za pomoč po nedavnih ujmah. Višina pomoči bo odvisna od stopnje škode.

ZA DIREKTNO POMOČ OBČANKAM IN OBČANOM, KI SO JIH PRIZADELE POPLAVE:

LIONS KLUB ŠKOFJA LOKA,
Poljanska cesta 7, 4224 Gorenja vas
Številka računa/IBAN: SI56 0700 0000 1116 851
Referenca: 99
Namen: POPLAVE 2023
Koda namena: CHAR

BREZPLAČNA OBLAVA

Milijonska škoda tudi na infrastrukturi, vodotokih ...

Tudi v občinah, kjer ni bilo večje škode na stanovanjskih objektih, opozarjajo na večmilijonsko škodo, ki so jo poplave povzročile na infrastrukturi.

S. K., M. A.

Tržič, Radovljica – Škoda v tržiški občini z vso infrastrukturo znaša že blizu deset milijonov evrov, je povedal župan Peter Miklič. »Na srečo ni bilo večje škode na stanovanjskih objektih, jo je pa zato toliko več na infrastrukturi, predvsem na makadamskih cestah v zaledju, ki so pa strateškega pomena za občino, predvsem zaradi dostopnosti do kmetij, planin ter turističnih objektov in nastanitvenih kapacitet. Tu je všteta tudi škoda, ki je nastala na protipoplavni zaščiti in ureditvi hudournikov.« Občina od države pričakuje najprej učinkovito

protipoplavno ureditev strug rek in potokov. »Tu občina s posegi niti ne sme vstopati, vsekakor pa spremlja stanje, ki pa ni urejeno, kot bi moralo biti. Kot vidimo, država

Ciril Globočnik: »Ob tem pa se zavedam, da moramo biti solidarni z najhujše prizadetimi območji in temu ustrezno prilagoditi svoja pričakovanja.«

trenutno nima kapacitet, ki bi omogočale celovito in varno protipoplavno in hudourniško urejanje. Zato bo treba narediti resen načrt, kako

naprej. Vsekakor tudi pričakujemo, da se sanacija infrastrukture začne čim prej, kar pa seveda pomeni, da se potrebna sredstva z evropskega in državnega nivoja v najkrajšem času prelijejo v občine, ki so utrpeli škodo.«

Občina Radovljica

»Zadovoljen sem, da vlada kaže resno namero, da poleg interventnih pripravi tudi sistemске ukrepe, da bi v prihodnje v čim večji meri preprečili tako hude posledice vodne ujme,« pa je povedal župan Radovljice Ciril Globočnik. »Želim, da bi ministrstvo za naravne vire in prostor v sodelovanju z občino pripravilo projektno

dokumentacijo, ki bi vključevala tako ureditev vodotokov kot poplavnih območij, in zagotovilo tudi sredstva za vzdrževanje teh površin. Sicer pa verjamem, da bo država poskrbela za sanacijo vodotokov in poplavnih območij in povrnila del škode oškodovancem, občinam pa intervencijske stroške. Veliko dela nas čaka tudi pri sanaciji poškodovane cestne in komunalne infrastrukture. Ob tem pa se zavedam, da moramo biti solidarni z najhujše prizadetimi območji in temu ustrezno prilagoditi svoja pričakovanja,« je dodal.

Poudaril je še, da močno ceni tudi napore za sanacijo objektov kulturne dediščine. »Iskreno se zahvaljujem za akcijo Restavratorskega centra in ZVKDS, v okviru katere so na dan solidarnosti prostovoljci, tudi Zvezda borcev Radovljica, urejali spominski kompleks gradu Katzenstein v Begunjah ter z grobišča talcev in kostanjevega drevoreda odstranili naplavine.«

Soteska Vintgar praznuje

Soteska Vintgar letos zaznamuje 130. obletnico odprtja za obiskovalce. Tridnevno praznovanje z bogatim kulturnim in zabavnim programom bo potekalo od 25. do 27. avgusta.

MAŠA LIKOSAR

Podhom, Zgornje Gorje – Soteska Vintgar, ki jo je v ledeni dobi oblikovana reka Radovna, je bila zaradi svojih strmih in previsnih pobočij nedostopna. A to se je spremenilo pred več kot 130 leti, ko sta domačin Jakob Žumer in fotograf Benedikt Lergetporer skupaj z drugimi vaščani postavila prve galerije in s tem odprla pot obiskovalcem.

V sklopu praznovanj so člani Turističnega društva Gorje pripravili obsežen zbornik z naslovom Skrivnostna soteska vabi, ki na več kot tristo straneh predstavlja široko paleto zgodovinskih, turističnih in kulturnih vidikov soteske.

Turistično društvo (TD) Gorje, ki upravlja sotesko Vintgar, v počastitev visokega jubileja pripravlja niz dogodkov. Začetni in hkrati osrednji bo slavnostna akademija, ki bo ob vstopu v sotesko Vintgar potekala v petek, 25. avgusta, z začetkom

ob 19. uri. Častna pokroviteljica akademije je predsednica Republike Slovenije Nataša Pirc Musar. Obiskovalce bodo nagovorili slavnostni govorniki – predsednik TD Gorje Janez Poklukar, župan Občine Gorje Peter Torkar in direktor Triglavskega narodnega parka Tit Potočnik. Že uro pred začetkom se bo predstavila Godba Gorje, za govorniki bo sledil mimohod zastav sosednjih občin in uprizoritev avtorske gledališke predstave V Leskah.

Skrivnostna soteska vabi

V sklopu praznovanj so člani TD Gorje pripravili obsežen zbornik z naslovom Skrivnostna soteska vabi, ki na več kot tristo straneh predstavlja široko paleto zgodovinskih, turističnih in kulturnih vidikov soteske. Eden izmed osrednjih delov zbornika je oris celovite zgodovine soteske Vintgar, ki se ne začne samo z njenim odprtjem 26. avgusta 1893, temveč sega nazaj v zgodnje 19. stoletje. Zbornik bodo predstavili v soboto, 26. avgusta, ob 17. uri v Gorjanskem domu na posebnem dogodku, ki bo potekal v obliki okrogle mize. Srečali se boste lahko z

Praznovanje 130. obletnice odprtja soteske za obiskovalce se je začelo že lani z odkritjem spominske plošče Jakobu Žumeru, odkritelju soteske Vintgar, vrhunec pa bo doseglo prihajajoči konec tedna. / Foto: Primož Pičulin

uredniškim odborom zbornika, ki je dve leti vestno zbiral, preučeval in dokumentiral zgodovino te edinstvene naravne znamenitosti.

V soboto in nedeljo se bodo v šotoru ob Gorjanskem domu zvrstili nastopi priznanih glasbenikov, kot so Ansambel Gorjanski zvoki, Ansambel Maxi, Nika Zorjan, Dejan Vunjak in Brendi jeve barabe (sobota) ter skupina Čuki (nedelja). Oba dneva bodo postavljene stojnice z

izdelki domače obrti, v Gorjanskem domu bo na ogled razstava Razgledi Vintgarja. V soboto bo Matjaž Slivnik predstavil harmonike, Anica Mulej narodne noše in Anton Poklukar zvončarstvo. Potekale bodo ekipne igre Vintgarjada. V nedeljo bo Oratorijska sveta maša z nastopom Kvinteta Vintgar, nastopili bodo še Gorjanski pritrkovalci z gosti KUD Triglav Srednja vas v Bohinju in čarodej Sam Sebastian.

Tudi spletna kamera s pogledom na Golico

Jeseničani bodo spet lahko izbirali projekte v sklopu participativnega proračuna. Med njimi so predlogi za več pitnikov, urbano opremo, pa tudi spletno kamero s pogledom na Golico.

URŠKA PETERNEL

Jesenice – Občani Jesenic bodo od 28. avgusta pa do 4. septembra lahko glasovali za projekte participativnega proračuna, ki je poimenovan JES odločam. Izbirajo lahko med 26 projektnimi predlogi, ki so razdeljeni po krajevnih skupnostih. Med predlogi so denimo: športnovadbeni kozolec na Kočni, več pitnikov, postavitve klopi in košev za smeti, razsvetljava na avtobusni postaji na Potokih, spletna kamera s pogledom na Golico, osvetlitev stopnišča do cerkve, postavitve namiznoteniških miz in klopi v spominskem parku Podmežakla ter celo radarska tabla hitrosti – Vi vozite ...

Občani bodo lahko glasovali na spletu ali osebno na

predvidenih lokacijah. Tisti projektni predlogi, ki bodo pri glasovanju prejeli največ glasov, bodo uvrščeni v predlog proračuna Občine Jesenice za leti 2024 in 2025 in jih bodo v teh dveh letih tudi izvedli.

V proračunu Občine Jesenice bo v letih 2024 in 2025 za izbrane projekte namenjenih skupno 280.000 evrov.

V proračunu Občine Jesenice bo v letih 2024 in 2025 za izbrane projekte namenjenih skupno 280.000 evrov, in sicer po 40.000 evrov za vsako krajevno skupnost.

Na ta način bodo o porabi dela proračunskega denarja odločali neposredno občani.

Aljaževi dnevi in vstop v Gorniške vasi

SUZANA P. KOVAČIČ

Dovje, Mojstrana – Ta petek se začnejo tradicionalni, že 31. Aljaževi dnevi s predavanjem Čopov Joža ob 20. uri v Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani. Priluhnili boste lahko zgodbam o legendarnem plezalcu in gorskem reševalcu.

V soboto bo srečanje krajanov ob slovesnem vstopu KS Dovje - Mojstrana v družino gorniških vasi ob 11. uri v Aljaževem domu v Vratih. Istega večera ob 20. uri bo v Aljaževem prosvetnem domu na

obisk doline Vrata organizatorji priporočajo brezplačen avtobusni prevoz. Banda citrarska in tenorist Klemen Torkar bodo nastopili na nedeljsko popoldne ob 15. uri v cerkvi sv. Klementa v Mojstrani, ob 16. uri bo sledila maša.

Pokrovitelj Aljaževih dni je Turizem Kranjska Gora, organizator KUD Jaka Rabič Dovje - Mojstrana v sodelovanju z Društvom GRS Mojstrana, Župnijo Dovje, TD Dovje - Mojstrana, PD Dovje - Mojstrana, Slovenskim planinskim muzejem, Gorniškim vasmim (Bergsteigerdörfer).

Za obisk doline Vrata organizatorji priporočajo brezplačen avtobusni prevoz.

Dovjem na ogled dokumentarni film Slovenci v Kanalski dolini ter pogovor z avtorji filma in kratek glasbeni program s pevci iz zamejstva.

V nedeljo bo Gustltnov pohod od Aljaževega doma pod Triglavsko severno steno na sedlo Luknja ali s krajšo varianto do bivaka pod Luknjo z zborom ob 8. uri pri Aljaževem domu v Vratih. Za

Z Aljaževimi dnevi prireditelji ohranjajo spoštljiv spomin na velikega Slovenca, župnika, domoljuba, planinca in glasbenika Jakoba Aljaža. »Upam, da smo spet poskrbeli za raznolik program, v katerem bo vsak obiskovalec in zvesti častilec Aljaževega spomina našel kaj zase,« vabi na dogodke Marsel Gomboc, predsednik KUD Jaka Rabič.

Tri predstave Cvetja v jeseni že razprodane

Koroška Bela – Farno kulturno društvo Koroška Bela bo premiero predstave na prostem Cvetje v jeseni avtorja Ivana Tavčarja v režiji in dramtizaciji Gregorja Čušina pripravilo v četrtek, 31. avgusta, ob 20.30. Ponoviti bosta v petek in soboto, 1. in 2. septembra, vse tri predstave pa so že razprodane.

Sredine delovne akcije v Medvodah

Za blažitev posledic poplav vsa sredstva, ki so v proračunski rezervi

MAJA BERTONCELJ

Medvode – V medvoški občini nadaljujejo sanacijo po poplavih.

Občane, tiste, ki v poplavih niso utrpeli škode, je župan Nejc Smole povabil na sredine popoldanske delavne akcije med vodami, na katerih bodo čistili obrežje Sore. Prva je bila ta teden, sledili bosta predvidoma še dve. »Razen najzahtevnejših sanacij, kjer se projektirajo rešitve oziroma čaka na bolj jasne finančne zmožnosti, je večina javne infrastrukture bolj ali manj vzpostavljena. Seveda ste mnogi izmed vas, današnja zadnja številka je okrog tristo poplavljenih objektov, še daleč od normalnega stanja. Skupaj se bomo še naprej trudili, da vam priskočimo na pomoč, kjerkoli le lahko in zmoremo. Ob današnjem pregledu stanja ugotavljamo, da je največ smeti, kosovnega materiala in plavja ostalo ob naših dveh

vodotokih. Zato povabilo na sredine delovne akcije. V želji, da ne pozabimo tudi na naravo, ki je po povodnji ostala obložena s smetmi, vas res lepo vabim, da se nam pridružite in nekaj ur namerimo delu za skupno lepše,«

Razen najzahtevnejših sanacij je večina javne infrastrukture v Medvodah bolj ali manj vzpostavljena. Most čez reko Soro na občinski cesti v središču so odprli za pešce in kolesarje. Sledil bo podroben pregled, ki bo osnova za sanacijo. / Foto: arhiv Občine Medvode

je župan v začetku tedna nagovoril občane.

Aktivni so bili znova tudi občinski svetniki. Na dopisni seji so po hitrem postopku potrdili predlog Odloka o uporabi sredstev proračunske rezerve Občine Medvode

za financiranje izdatkov, povezanih z izvajanjem ukrepov ob avgustovskih poplavih in blažitev njihovih posledic. Iz sklada se namenja do 180 tisoč evrov, kar predstavlja vsa sredstva, ki so trenutno zbrana v proračunski rezervi. Uporabljena bodo za nakup materialno-zaščitnih tehničnih sredstev, opreme, goriva, delovanje pogodbenikov za tehnično reševanje, namoestila plač vpoklicanih pripadnikov Civilne zaščite, zagotavljanje obrokov hrane in drugih pomoči socialno ogroženim ter izvajanje drugih ukrepov, potrebnih za blažitev posledic poplav.

Na spletni strani občine sta objavljena vloga in seznam lokalnih organizacij za dodelitev sredstev za zagotovitev osnovnih življenjskih potrebščin prizadetim v poplavih, ki jih je država namenila Rdečemu križu Slovenije in Slovenski karitas. Rok za oddajo se izteče v ponedeljek, 28. avgusta.

Nasprotujejo ureditvi enosmernih ulic

Civilna iniciativa Krajevne skupnosti Primskovo je proti ureditvi enosmernih ulic, ki naj bi jih po njihovem predvideval osnutek četrth sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta Mestne občine Kranj. Občina opozarja na napačno razumevanje prilog.

MAŠA LIKOSAR

Kranj – Tudi v Krajevni skupnosti Primskovo se je oblikovala civilna iniciativa, ki pa nasprotuje ureditvi enosmernih ulic. »Tovrstna ureditev izhaja iz Celostne študije kolesarskih povezav, mirujočega prometa in enosmernih povezav s predlogi ukrepov trajnostne mobilnosti v mestni

Enosmerne ulice bi bistveno povečale količino prometa na ulicah v krajevni skupnosti Primskovo, s čimer bi se podaljšal in otežil vsakodnevni dostop krajanov do njihovih domov, meni Civilna iniciativa proti ureditvi enosmernih ulic Primskovo.

občini Kranj, ki pa je, kot je razvidno iz javne razgrnitve, del osnutka četrth sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta,« je dejala odvetnica Alenka Erzar, pooblaščenka Civilne iniciative proti ureditvi

enosmernih ulic Primskovo. Svojo voljo izražajo z zbiranjem podpisov. Od 31. julija do 23. avgusta so jih zbrali že 405, nadaljevali pa bodo vse do konca avgusta.

Promet omejiti za stanovalce

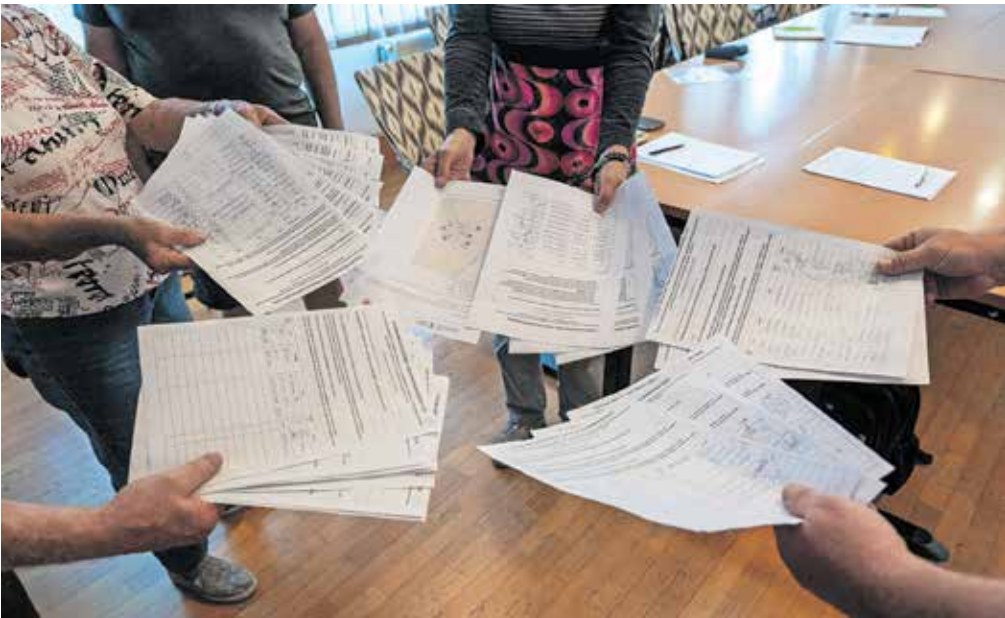
Kot pojasnjujejo, bi enosmerne ulice bistveno povečale količino prometa na njihovih ulicah, s čimer bi se podaljšal in otežil vsakodnevni dostop do njihovih domov. »Velika večina naših ulic je izrazito lokalnega pomena in nimajo tranzitne funkcije,« so prepričani. Ob tem zahtevajo, da Mestna občina Kranj ustavi vse postopke uveljavljanja SD OPN-4, ki se nanašajo na uvedbo enosmernih ulic v KS Primskovo. Pozivajo tudi, da se čim prej skliče zbor krajanov, na katerem bodo županu Matjažu Rakovcu predstavili svoje razloge proti uvedbi enosmernih ulic in podali predloge za izboljšanje prometne varnosti na ulicah KS Primskovo.

Stanovalci so tudi soglasni, da se lokalni promet po ulicah omeji za stanovalce s tablamami Dovoljeno za lokalni promet. »V primeru

dejavnosti pa tudi za stranke, saj bi bilo nedopustno, da bi se omejil dostop do podjetij, ki jih imajo posamezniki na domačih naslovih. Preusmeritev prometa in otežen dostop strank bi namreč povzročila škodo podjetjem,« so dodali. Apelirajo na vse krajanje in tudi okoliške krajevne skupnosti, da se pridružijo pobudi in podpisujejo peticijo.

Iz sekundarne ulice v radikalno vpadnico

Civilna iniciativa hkrati opozarja na problematiko morebitne razširitve Likozarjeve ulice zavoljo ureditve kolesarske infrastrukture. Nedopustno sem jim zdi, da bi se omenjena ulica iz sekundarne mestne ulice spremenila v radikalno vpadnico, saj gre za območje strnjenegega naselja. »Ta ukrep bi za stanovalce, zlasti tiste v prvi vrsti, pomenil izgubo lastninske pravice, saj bi cesta potekala praktično v neposredni bližini njihovih hiš. Okolje bi bilo deležno bistveno večjega onesnaževanja, izpušnih plinov, hrupa, treslajev in poškodb na hišah. Zmanjšala bi se tudi vrednost nepremičnin,

Civilna iniciativa zbira podpise proti ureditvi enosmernih ulic v krajevni skupnosti Primskovo. / Foto: Primož Pičulin

obenem pa povečala možnost prometnih nesreč,« je pojasnila Erzarjeva.

Uveljavitev enosmernih ulic ni del OPN

Ob tem na Mestni občini Kranj pravijo, da so nekateri zainteresirani občani napačno razumeli priloge pri javni razgrnitvi SD OPN-4. Navedli so, da je zaradi zakonodaje mobilnostna študija morala biti celostno navedena med strokovnimi

podlagami OPN, saj ta povzema del nje. »Povzema le del glede parkirnih mest na tem območju, uveljavitev enosmernih ulic pa nikoli ni bil del OPN,« so pojasnili. Dodali so, da se podrobne prometne ureditve, kot je enosmernost, nikoli in nikjer ne urejajo skozi OPN. »Če bi mestna uprava kdajkoli urejala enosmernost na kateremkoli delu Kranja, bi se to dogovarjala direktno s pristojno KS in občani. Za

to namreč tudi ni potreben OPN,« so poudarili.

Ker se med občani širijo napačne informacije v zvezi s spremembami občinskega prostorskega načrta – kot je tudi ta o uvedbi enosmernih ulic na Primskovem – in po nepotrebnem povzročajo preplah, Mestna občina Kranj znova prosi občane, da morebitne nejasnosti in vprašanja v zvezi s tem naslovijo na pristojne ali se oglasi-jo na MOK v času uradnih ur.

Dva kilometra dodatnih kolesarskih površin

Kranj – V Kranju so letos mrežo površin za kolesarje povečali za več kot dva kilometra, in sicer na Škofjeloški cesti ter v Ješetovi, Likozarjevi, Šucevi in Kopališki ulici, nov je kolesarski prehod pri nakupovalnem centru Stop shop na Primskovem, poteka tudi gradnja kolesarske steze do železniške postaje na mostu na Ljubljanski cesti ... S tem so že presegli skupno dolžino 73 kilometrov kolesarskih površin. Na Mestni občini Kranj poudarjajo, da je kolesarjenje tudi sicer v Kranju zelo priljubljeno, kar potrjujejo zabeležene številke na postavljenih števcih kolesarjev in število izposoj v sistemu souporabe koles KRSKOLESOM – letos so jih zabeležili že več kot 40.000.

V Podhому odprli cesto

V nedeljo so v Podhому slovesno odprli obnovljeno cesto.

MAŠA LIKOSAR

Podhom – Obnova ceste v Podhому se je začela lani spomladi in je bila sklenjena junija letos. Vrednost celotne investicije je dobrih 280 tisoč evrov, pri čemer so za del investicije, namenjen dograditvi kanalizacijskega sistema in vreden sto tisoč evrov, prejeli evropska sredstva, je povedal župan Občine Gorje Peter Torkar. Med gradnjo so dogradili del fekalne kanalizacije in meteorno kanalizacijo, na novo zgradili javno razsvetlavo in komunikacijske vezi. Prav tako je bila na novo asfaltirana cesta v dolžini 860 metrov. »Investicija je bila ob sodelovanju

Trak sta prerezala gorjanski župan Peter Torkar in Jernej Kocjančič. / Foto: Maša Likosar

vaščanov kvalitetno izpeljana pred predvidenim rokom izvedbe,« je poudaril Torkar.

V teku je gradnja tristo kvadratnih metrov velikega dvorišča ob tamkajšnjem gasilskem domu, kjer bo požarni bazen prostornine sedemdeset kubičnih metrov. Cena celotnega projekta znaša devetdeset tisoč evrov, dvorišče pa bo služilo tudi kot prostor za druženje

vaščanov. V prihodnosti načrtujejo še obnovo ceste mimo železniške postaje, dva odcepa v zgornjem Podhому ter cesto, ki vodi proti soteski Vintgar.

Na slovesnosti je zbrane nagovoril tudi predstavnik izvajalca, Gorenjske gradbene družbe, Dejan Bogataj, ki se je zahvalil za sodelovanje. Slovesnost je bila organizirana s pomočjo Prostovoljnega gasilskega

društva Podhom, ki je združilo dogodek z Dnevom zaščite in reševanja, kjer so se predstavile različne službe za reševanje, med njimi reševalci iz Zdravstvenega doma Bled, gorski reševalci iz Radovljice ter domači gasilci. Cesto je blagoslovil tamkajšnji župnik Matej Pavlič, trak pa sta prerezala gorjanski župan in starosta podhomskega gasilcev Jernej Kocjančič.

Komunalna Radovljica, d.o.o.,
Ljubljanska cesta 27, 4240 Radovljica

Komunalna Radovljica, d. o. o., objavlja prosto delovno mesto:

VOZNIK (m/ž)

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- IV. stopnja strokovne izobrazbe ustrezne tehnične smeri,
- vozniško dovoljenje C in E kategorije,
- priporočljivo izpit TGM, HIAB,
- fizične sposobnosti,
- znanje slovenskega jezika.

Prednost imajo kandidati z opravljenim vozniškim izpitom E kategorije.

Delovno razmerje bo sklenjeno **za določen čas 6 mesecev**.

Kandidati, ki izpolnjujejo pogoje, naj pisne prijave z dokazili pošljejo **do 31. 8. 2023** na naslov: **Komunalna Radovljica, d.o.o., Ljubljanska c. 27, 4240 Radovljica** z oznako »Prijava na razpis voznik«.

Mislimo **zeleno!**

Na ogled bodo crngrobški zakladi

V Kulturno-zgodovinskem društvu Lonka Stara Loka se skupaj s Prirodoslovnim muzejem Slovenije pripravljajo na zanimivo razstavo o mineraloški in paleontološki dediščini, ki jo v sodelovanju s Francem Staretom pripravljajo v cerkvi v Crngrobu.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – V sklopu dejavnosti, ki so namenjene oživiljanju Crngroba, je v škofjeloški občini potekal projekt Crngrob naokrog, nadaljevanje aktivnosti pa je razstava z naslovom Crngrobški zakladi – mineraloška in paleontološka dediščina, ki jo bodo v cerkvi Marijinega oznanjenja v Crngrobu odprli sredi septembra.

»Ko smo se dogovarjali o razstavi, smo menili, da bo nekakšen podaljšek dveletnih aktivnosti. To bo sklepna razstava, ki bo najzahtevnejša za postavitev, in verjamem, da bo tudi najbolj odmevna v širšem

prostoru. Potekala bo do konca oktobra ob običajnih nedeljskih urah, med 16. in 18. uro, odvisno od zanimanja pa se bomo odločali tudi za termine med tednom,« pravi predsednik Kulturno-zgodovinskega društva Lonka Stara Loka Michael Habicht, ki je prisluhnil avtorjema razstave, Francu Staretu iz Žabnice in Matiji Križnarju z Godešiča, ki sta prepričana, da bo razstava res zanimiva.

Zbiratelj že od malega

»Seveda to ne bo prva razstava, na kateri sodelujem, tako doma kot v tujini sem jih imel že več kot osemdeset. Pred leti sem tako v

Stražišču vodil naravoslovni krožek, nato tudi na Osnovni šoli Škofja Loka-Mesto – in vsako leto smo pripravljali razstave ob dnevih mineralov. S krožkom smo večkrat razstavljali na Minfosu v Trzinu, razstavljali smo Münchenu ...« pravi France Stare, ki je zbiratelj zanimivih kamnov že od malega, vrsto let pa se ukvarja tudi z raziskovanjem nahajališč v Crngrobu in okolici.

Razstava v Crngrobu bo nekakšen pregled vsega, kar je bilo zbrano v tem času, poleg tega bodo izdali knjižico z izbranimi fotografijami.

»Poleg mene bosta na razstavi sodelovala še Mojca Vidmar iz Zgornjih Bitenj

Del bogate zbirke bo na ogled v cerkvi Marijinega oznanjenja v Crngrobu. / Foto: Vilma Stanovnik

in Cveto Gašpirc iz Tupalič, tistih, ki so pripomogli k moji crngrobški zbirki, pa je kar nekaj. Tako sva s prijateljem Cvetom Crngrob najbolj raziskovala pred covidom-19, saj sva glavno nahajališče, breg v dolžini 25 metrov, takrat v celoti prekopala. V Crngrobu ni le glavno nahajališče, tam jih je sedaj skupaj kar 44. Zanjega je našla moja partnerka Saša, s katero živiva skupaj 26 let; in moram po pravici povedati, da je prvo žezlo s kristalom našla ona, ne jaz. Prav tako moram povedati tudi, da je glavno nahajališče v Crngrobu našel pokojni Janko Jelovčan, ne jaz, in na razstavi bodo tudi njegove najdbe. Sicer pa bo na razstavi le med tri in pet odstotkov tega, kar hranim doma,« pravi Franc Stare in

dodaja, da bo na ogled zgolj izbor.

Zbirka za muzej

»Raziskujem fosile, sem paleontolog, s Francetom Staretom se že dolgo poznavam in želi si, da bi Prirodoslovni muzej Slovenije

čustvena, ena pa je znanstvena vrednost. Zlasti čustveno je težko določiti, saj je odvisno, koliko zbiralcu pomeni. V znanstvenem pogledu je večina primerkov enkratna in zato neprecenljiva. Če govorimo o komercialni ceni, pa je odvis-

Okolica Crngroba je pritegnila pozornost geologov že konec 19. stoletja. Tamkajšnja mineraloška in paleontološka dediščina danes sodi med najpomembnejše na Slovenskem. Med najboljšimi poznavalci in zbiralci crngrobških geoloških zakladov je France Stare.

prevzel njegovo bogato zbirko iz Crngroba,« pravi Matija Križnar, ki – tako kot večina – težko ocenjuje vrednost zbranih primerkov.

»Ločimo tri vrste cen. Ena je komercialna, ena je

no od tega, koliko je kdo za zbirko pripravljen plačati,« še pravi Matija Križnar in dodaja, da zbirateljstvo mnogokrat postane nekakšna odvisnost, v kateri najdeš notranji mir.

France Stare sam ali v družbi redno zahaja v Crngrob in domov prinaša zanimive najdbe.

/ Foto: Vilma Stanovnik

S koncertom Petra Graša se začenja Pisana Loka

Med 25. avgustom in 3. septembrom se bo na festivalu Pisana Loka zvrstilo triindvajset dogodkov na različnih lokacijah mesta.

KLARA MRAK

Škofja Loka – Z drevišnjim koncertom Petra Graša na Loškem gradu, za katerega so loški požrtvovalni gasilci prejeli sto vstopnic, svoje duri na široko odpira Pisana Loka. V času festivala, nekateri dogodki bodo imeli dobrodelno noto, pripravljajo še devet koncertov in kup drugega dogajanja. Ustvarjalne delavnice bodo na Cankarjevem trgu, kjer bodo tudi plesni večeri in kino pod milim nebom. Za najmlajše bosta na voljo predstavi Skoraj najboljši cirkus in Pika Nogavička, za malo starejše predstavi Kar smo (bili) in Živel je

kralj Matjaž. Ljubitelji elektronske glasbe bodo na svoj račun prišli na dogodku Diskoloka. Nastopil bo tudi škofjeloški orkester Amadeo s koncertom Škofjeloški virtuozi. S Cankarjevega trga bo moč slišati koncerte glasbenih skupin: Polanski Štedientje, Moveknowledge in Auto. Spodnji trg bo oživel 27. avgusta, ko bo na trgu pred Kaščo skupna miza Kreativnic, z Zvezdano Novakovič in Baba'n'Dico. Na Trgu pod gradom bo zagotovo zelo udaren večer poezije s Črno skrinjico na predzadnji večer Pisane Loke, prihodnjo soboto. Program letošnjega festivala pa najdete na pisanaloka.si.

Dan domačih dobrot v Parku Brdo pri Kranju

nedelja, 27. avgust 2023, od 10. do 16. ure

VSTOP
PROST

Dobrodošli na največji tržnici domačih pridelkov in izdelkov na Gorenjskem.

- Raznolika in bogata kulinarčna ponudba na Račjem otoku.
- Brezplačne delavnice za otroke in odrasle.
- Brezplačen električen avtobus vas popelje iz Kranja do Brda.

www.ra-sora.si

Mlada tenisačica že pri Nadal

Zoja Peternel uspešno nastopa na teniških turnirjih doma in v tujini. Njen cilj je, da bi v svoji karieri prišla med najboljših deset igralk na svetu.

MAJ PETERKA

Lesce – V Kranju je nedavno potekal mednarodni mladinski teniški turnir do 18 let pod okriljem svetovne teniške zveze. Udeležila se ga je tudi perspektivna 14-letna Zoja Peternel iz Lesc, sicer članica kluba Triglav iz Kranja. Obetavno dekle nastopa na turnirjih po vsej Evropi, med drugim na Portugalskem in Švedskem. Večkrat je bila v finalih turnirjev Tennis Europe Junior,

posamično in v dvojicah, osvojila je več državnih naslovov, tako zimskih kot poletnih, letos je tudi zastopala Slovenijo na olimpijskem festivalu evropske mladine v Mariboru.

Kranjski mednarodni turnir pod okriljem svetovne teniške zveze je bil njen četrti tovrstni. Nadobudni Gorenjki se je kljub neizkušnosti uspelo prebiti do četrtfinala, v dvojicah pa je dosegla finale skupaj z Beti Butina Jazbec.

S tenisom se je seznanila na televiziji pri sedmih letih, kmalu pa ji je uspelo prepričati starše, naj jo vpišejo v teniško šolo. / Foto: Gorazd Kavčič

Učenka Osnovne šole Frana Saleškega Finžgarja v Lescah se je s tenisom seznanila na televiziji pri sedmih letih, kmalu pa ji je uspelo prepričati starše, naj jo vpišejo v teniško šolo. Svojo pot je začela v Radovljici, nadaljevala v Žirovnici, pred kratkim pa se je preselila v najboljši teniški klub na Gorenjskem, Triglav Kranj.

Večkratna državna prvakinja v kategorijah do 12 in 14 let se začetkov dobro spominja: »Trenirala sem tudi atletiko, tenis pa sem izbrala zato, ker sem bila v njem boljša, pa tudi časovno oboje ne bi bilo izvedljivo.« Njeni treningi potekajo vsak dan,

Kot ena izmed najboljših 32 igralk Evrope (U12) je bila Zoja predlani kot edina Slovenka povabljen v Španijo na akademijo Rafaela Nadala, od koder se je vrnila z izjemnimi vtisi in ogromno novega teniškega znanja.

Zoja Peternel trenira vsak dan, včasih celo dvakrat. / Foto: Gorazd Kavčič

včasih tudi dvakrat na dan, zjutraj pred šolo jo oče vozi v Kranj, kjer s trenerjem opravi individualni trening, nato pa jo še pred začetkom pouka odpeljejo nazaj v šolo. »Zjutraj opravim trening, nato grem v šolo. Po šoli domov na kosilo in potem imam še en trening. Po popoldanski aktivnosti imam proti večeru še nekaj časa, ki ga namenim učenju ali pa prijateljem,« opiše svoj dan.

Mlado tenisačico odlikuje mentalna pripravljenost, saj zase pravi: »Najboljša sem v tem, da se vedno borim do konca in se med dvobojem ne jezim,« najtežja stvar pri tenisu pa ji je vzdržljivost. Njen najdaljši dvoboj je trajal tri ure in pol in ga je na koncu tudi dobila. »Tenis mi veliko pomeni, zato tudi rada igram v vseh disciplinah, vendar pa sem trenutno uspešnejša v dvojicah.« Na vprašanje, katera je njena

najljubša podlaga, odgovori: »Moja najljubša podlaga je pesek, vendar pa rada igram tudi na trdi podlagi, ker se lahko igra hitrejši tenis.«

V prostem času igra košarko, namizni tenis in odbojko, v šoli sta njena najljubša predmeta šport in angleščina, saj »ni tako veliko učenja na pamet«. Njen cilj pa je, da bi v svoji karieri prišla med najboljših deset igralk na svetu.

Velika nagrada Šenčurja za kolesarje

Šenčur – Kolesarsko društvo Šenčur jutri organizira kolesarsko dirko, 23. Veliko nagrado Šenčurja, Memorial Bojana Udoviča. Potekala bo po ulicah Šenčurja. Prvi start bo ob 11. uri, kolesarji elite in pod 23 let se bodo na kriterijsko dirko podali ob 18. uri.

Pogačar se je podpisal skoraj tisočosemstokrat

Dobrodelni dogodek Tadeja Pogačarja v Ljubljani: za žrtve poplav bo namenil trideset tisoč evrov.

MAJA BERTONCELJ

Ljubljana – Na Kongresnem trgu v Ljubljani je bila v sredo dolga vrsta ljudi, ki so čakali na podpis Tadeja Pogačarja. Šlo je za dobrodelni dogodek, na katerem so se zbirala sredstva za žrtve poplav. »Zdi se mi prav, da smo organizirali takšen dogodek in da naredimo nekaj za vse, ki so jih prizadele poplave, da se pomaga ljudem v stiski. Upam, da zberemo čim več,« je dejal pred začetkom.

Iz ekipe Tadeja Pogačarja so sporočili, da se je v dveh dneh urah in pol podpisal 1793-krat, fotografij z navijači je bilo 1214, ljudi na Kongresnem trgu pa 4500. Vsota, ki jo bo podaril prvi kolesar sveta, je trideset tisoč evrov. V času svetovnega prvenstva, na katerem je osvojil bronasto medaljo v cestni vožnji, je Pogačar napovedal pomoč žrtvam poplav – da jim bo namenil najmanj deset tisoč evrov, na posebnem

Prvi kolesar sveta Tadej Pogačar je delil podpise in se fotografiral z navijači – tokrat v prvi vrsti za dober namen, za pomoč žrtvam poplav. / Foto: Gorazd Kavčič

druženju z navijači v Ljubljani pa za vsak podpis in fotografijo dodal še deset evrov. Na dogodku je bila tudi posebna skrinjica, v katero so obiskovalci lahko dali poljuben znesek, v zameno pa

dobili majico iz kolekcije Tadeja Pogačarja. Koliko se je nabralo, včeraj do zaključka naše redakcije še ni bilo znano.

Kolesar s Klanca pri Komendi je bil z odzivom na

dogodek zelo zadovoljen, prav tako kot s svojo dosedanja sezono. Tega, ali bo nastopil še na kakšni dirki, ni razkril. Po prvenstvu se je že odpočil in znova lahko trenira na vso moč.

Kako bodo pomagale banke

Banke že sprejemajo ukrepe za pomoč prizadetim v poplavah, med katerimi so tudi odlogi in reprogramiranja kreditov, področje pa bo urejal tudi interventni zakon po poplavah, ki ga je vlada obravnavala včeraj.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana, Kranj – Mineva tri tedne od poplav, v katerih so bili poškodovani tudi številni stanovanjski objekti. Od nekaterih, ki so jih poplave ali plazovi povsem uničili,

Predsednik vlade Robert Golob se je v torek sestal tako s predstavniki zavarovalnic kot bank, v izjavi za javnost po srečanju pa je dejal, da je skrajni čas, da se za-vejo resnosti trenutka. Do-govorili so se, da bodo ban-

skrbnikih,« odgovarjajo. Kot pravijo, aktivno spremljajo razmere in skupaj s strankami iščejo najpri-mernejše rešitve, ki ne iz-hajajo le s področja financi-ranja, temveč tudi dnevne-ga poslovanja, med kateri-

stroškov odobritve in z ugo-dno obrestno mero.

Kot je po poročanju STA za Radio Slovenija povedal predsednik uprave NLB Blaž Brodnjak, naj se stranke obr-nejo na svetovalce, banka pa do takrat ne bo terjala popla-čila. Kot so že pred dnevi sporočili iz banke, so pripra-vili lastne ukrepe, med kate-rimi je tudi ugodnejša poso-jilna linija v višini sto milijo-nov evrov, in po potrebi mo-ratorije na odplačila posojil-nih obveznosti.

Tudi v Gorenjski banki primere obravnavajo indi-vidualno, komitentom, ki so utrpeli škodo zaradi po-plav, pa pomagajo tudi z op-rostitvijo stroškov nekate-rih storitev.

Obdavčeni dobički in ljudske obveznice

Ob visokih ravneh dobič-kov, ki jih beležijo banke – po zadnjih podatkih Banke Slovenije so v prvi polovici leta ustvarile 533,1 milijona evrov dobička pred davki – so glasni tudi pozivi o njih-o-vi obdavčitvi, že nekaj časa pa je precej govora tudi o iz-daji t. i. ljudske obveznice, s katero bi se država lahko zadolžila pri prebivalstvu, ki v depozitih kljub niz-kim obrestnim meram hra-ni dobrih 26 milijard evrov. To možnost podpirajo de-nimo tudi pri ZPS, kjer bi sredstva, zbrana s prodajo, namenili izključno finan-ciranju infrastrukturne ob-nove po naravnih nesrečah. »S tem bi omogočili drža-vljanom večjo donosnost in njihovo aktivno vključitev v proces obnove, hkrati pa bi tak ukrep nudil stabilen in dolgoročen namenski vir financiranja projektov dr-žave,« so zapisali v pismu predsedniku vlade.

Premier Robert Golob na srečanju s predstavniki bank / Foto: Nebojša Tejić/STA

so ostale zgolj kreditne ob-veznosti do bank, kar še do-datno povečuje stiske lastni-kov. V teh dneh je tako več pozivov k prejetju ukrepov, ki bi omilili težave kreditode-malcev, ki so utrpeli škodo. Na Zvezi potrošnikov Slo-venije so premierja Rober-ta Goloba pozvali, naj vla-da z bankami oblikuje uk-repe, ki bi omogočili, da se oškodovanci ponovno pos-tavijo na noge. Za državlja-ne, ki so bili neposredno pri-zadeti v poplavah, predlaga-jo odlog kreditnih obvezno-sti za 12 mesecev brez stroš-kov in zaračunavanja obre-sti v tem obdobju. Prav tako predlagajo reprogramiranje obstoječih posojil s podaljša-njem dobe odplačevanja in ugodnimi obrestnimi mera-mi, med predlogi pa so po-dali tudi možnost brezpla-čne razvezave depozitov in vzpostavitev brezobrestnih kreditnih linij.

ke konkretne predloge obli-kovala v naslednjih 48 urah, torej včeraj, prav tako vče-raj, po zaključku redakci-je Gorenjskega glasa, pa je vlada obravnavala tudi pred-log intervencnega zakona po poplavah.

Primere obravnavajo individualno

Predstavniki bank sicer po srečanju za izjave niso bili na voljo, v nadaljevanju pa povzemamo nekaj odgo-vorov, ki smo jih uspeli pri-dobiti in kažejo, da večino-ma že sprejemajo ukrepe za pomoč komitentom, ki so jih prizadele poplave. V SKB tako pravijo, da rešu-jejo vsak primer individu-alno. »Moratoriji so že tako na voljo vsem, ki imajo skle-njen kredit pri nas, tako da pozivamo stranke, za kate-re bi bila to ustrezna reši-tev, naj se oglasijo v naših poslovalnicah oz. pri svojih

Logist z novo sončno elektrarno

ALEŠ SENOŽETNIK

Zgornji Brnik – Družba Cargo-partner je ta mesec zaključila postavitev fotovol-taičnega sistema na strehi logističnega centra na Zgor-njem Brniku. Sistem obse-ga 1.192 panelov in naj bi po ocenah proizvedel 575 MWh na leto, s čimer bo podje-tje pokrilo 34 odstotkov po-treb po energiji. Kot poja-snjujejo v podjetju, bo elek-trarna prihranila 146 ton ogljikovega dioksida letno. Sončna elektrarna je eden

Fotovoltaični sistem bo pokril 34 odstotkov potreb podjetja po energiji. / Foto: Cargo-partner Slovenija

od ukrepov, ki jih je v pro-cesu zelene transformacije sprejelo podjetje Cargo-par-tner Slovenija. Nedavno so namreč dopolnili vozni park službenih vozil z dodatnim električnim vozilom, soča-sno so pred upravno stavbo postavili tudi dodatne elek-trične polnilnice. Korak nap-rej so naredili tudi v digita-lizaciji poslovanja in zmanj-šali porabo papirja.

Pridobili so tudi okoljski certifikat ISO 14001:2015, ki zahteva visok standard pri ravnanju z okoljem.

DOBRO JE VEDETI

Podaljšanje roka za posek

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Lastniki gozdov, ki zaradi posledic nedavne po-vodnji ne morejo pravočas-no izpolniti zahtev iz od-ločb za sanitarni posek, lah-ko zaprosijo za podaljšanje roka. V zavodu za gozdove bodo sicer že sami pregle-dali izdane odločbe za sani-tarno sečnjo na nedostopnih

območjih in po presoji poz-vali lastnike, da naj oddajo vlogo za podaljšanje roka; lastniki pa naj tudi sami pregledajo že vročene odloč-be in po potrebi oddajo vlogo na pristojno krajevno enoto. Vlogo lahko oddajo pisno – po navadni ali elektronski pošti – ali ustno na zapisnik pri krajevni enoti, ki je izda-la odločbo.

Š O L S K I

C E N T E R

ŠKOFJA LOKA

Svet Šolskega centra Škofja Loka na podlagi sklepa z dne 28. 6. 2023 razpisuje prosto delovno mesto

RAVNATELJA/RAVNATELJICE

Srednje šole za strojništvo, organizacijske enote Šolskega centra Škofja Loka

Kandidat/-ka mora izpolnjevati splošne in posebne pogoje, skladno z Zakonom o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 47/15, 46/16, 49/16 – popr., 25/17 – ZVaj, 123/21, 172/21, 207/21, 105/22 – ZZNSPP, 141/22, 158/22 – ZDoh-2AA in 71/23 v nadaljevanju ZOVFI), in sicer:

- imeti mora najmanj izobrazbo, pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe druge stopnje, oziroma raven izobrazbe, pridobljene po študijskih programih, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi druge stopnje, ter izpolnjuje druge pogoje za učitelja ali svetovalnega delavca na šoli, na kateri bo opravljal/-a funkcijo ravnatelja;
- imeti mora najmanj pet let delovnih izkušenj v vzgoji in izobraževanju ter naziv svetnik ali svetovalec oziroma najmanj pet let naziv mentor;
- imeti mora opravljen ravnateljski izpit oziroma si ga mora pridobiti v enem letu po začetku mandata;
- imeti mora pedagoške, vodstvene, organizacijske in druge sposobnosti za vodenje šole;
- pisno prijavo z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev in programom vodenja šole naj kandidat/-ka pošlje v 10 dneh po objavi razpisa v zaprti ovojnici na naslov: Svet javnega zavoda Šolski center Škofja Loka, Podlubnik 1 b, 4220 Škofja Loka s pripisom: » Razpis za ravnatelja/-ico Srednje šole za strojništvo – ne odpiraj«;
- izbrani/-a kandidat/-ka bo imenovan/-a za pet let, začetek dela bo 1. 2. 2024 oziroma v skladu s sklepom imenovanja.

Kandidat/-ka se za razpisano mesto prijavi s pisno prijavo. K prijavi mora obvezno priložiti:

- program vodenja šole in kratek življenjepis;
- dokazilo o izobrazbi;
- dokazilo o nazivu;
- dokazilo o opravljenem strokovnem izpitu na področju vzgoje in izobraževanja;
- dokazilo o ravnateljskem izpitu ali izjavo, da si ga bo pridobil/-a v enem letu po začetku mandata;
- potrdilo iz kazenske evidence, iz katerega je razvidno, da ni bil/-a obsojen zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, na nepogojno kazen zopora v trajanju več kot šest mesecev, ter da ni bil/-a pravnomočno obsojen/-a zaradi kaznivega dejanja zoper spolno nedotakljivost, na katerem je navedeno, da se potrdilo izdaja za namen varstva otrok in mladoletnikov, ki ne sme biti starejši od 30 dni;
- potrdilo sodišča, da ni v kazenskem postopku in proti nje-mu/njej ni vložena nobena pravnomočna obtožnica zaradi kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, ter da proti njemu/njej ni bila izdana obsodilna sodba zaradi kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, ki ne sme biti starejši od 30 dni.

Delo na delovnem mestu ravnatelja se opravlja za polni delovni čas.

Kandidat/-ka naj posreduje tudi elektronski naslov za obvešča-nje med razpisnim postopkom in podaje morebitnega poziva za dopolnitev vloge.

Kandidati bodo pisno obvestilo o imenovanju prejeli v zako-nitem roku.

Najboljše so bile besniške gasilke

Davča – V sklopu Dneva teric je v Davči v soboto potekalo 35. srečanje članic Gasilske zveze (GZ) Gorenjske, ki ga je priredil PGD Davča v sodelovanju z GZ Škofja Loka in GZ Gorenjske. Kot je poudarila predsednica komisije za članice pri GZ Gorenjske Manca Ahačič, je namen srečanja druženje in spoznavanje gasilk iz cele Gorenjske. V tekmovalnem delu se je 28 ekip preizkusilo v teoretičnem znanju o gasilstvu in poznavanju PGD Davča, nato sta sledili še vaji s hidrantom in raznoterosti. Prvo mesto je osvojila ekipa PGD Besnica, za njo pa sta se uvrstili ekipi PGD Davča 1 in PGD Selca.

Tekmovanja gorenjskih gasilk se je udeležilo 28 ekip.

KURILNO
OLJE

DATRIS

GREJE MOČNEJE

080 2341

Datris d.o.o., Alpska cesta 43, 4248 Lesce

Pes ugriznil voznika skiroja

Jesenice – Na Jesenicah je v torek pes voznika skiroja zagrabil za hlačnico. Voznik je zato padel in se lažje poškodoval. Policisti za lastnikom psa še poizvedujejo.

RKS-OZ ŠKOFJA LOKA

Kidričeva cesta 1, 4220 Škofja Loka

Vlada Republike Slovenije je 5. avgusta 2023 v duhu sočutja in solidarnosti sprejela pomembno odločitev glede prizadetih v nedavnih poplavah. V skladu s tem, je bilo Rdečemu križu Slovenije in Slovenskemu Karitasu dodeljenih po 5.000.000,00 evrov sredstev, s čimer se bo omogočila učinkovita in hitra oskrba z osnovnimi življenjskimi potrebščinami tistim, ki so bili najbolj prizadeti v poplavah 3., 4. in 5. avgusta 2023.

Ta humanitarna pomoč predstavlja prvi korak k takojšnjemu olajšanju bremena, ki ga je prinesla nepričakovana naravna nesreča. Dodeljena sredstva bodo namenjena neposredno prizadetim prebivalcem, z upoštevanjem različnih stopenj škode na njihovih domovih. Skladno s tem bodo sredstva dodeljevali Rdeči križ Slovenije in Slovenska Karitas. Višina pomoči bo odvisna od škode, ki je nastala na stanovanjskih objektih, v katerih ljudje dejansko živijo:

Stopnja 1: Za trajno uničene hiše ali stanovanja, ki so praktično neobnovljiva, in zahtevajo nadomestno bivališče, bo višina pomoči znašala 3.000,00 evrov.

Stopnja 2: V primeru poplavljenih stanovanjskih etaž bo višina pomoči znašala 1.500,00 evrov.

Stopnja 3: Za poplavljene kletne prostore pa bo višina pomoči znašala 500,00 evrov.

Prosimo vas, da izpolnite vlogo, objavljeno na naši spletni strani in jo oddate najkasneje **do 28. avgusta 2023. Vlogo lahko oddate osebno ali po pošti na:**

- **Rdeči križ Slovenije, Območno združenje Škofja Loka, Kidričeva cesta 1, 4220 Škofja Loka ali**
- **Župnijsko Karitas Škofja Loka, Cankarjev trg 13, 42220 Škofja Loka.**

Obvezna priloga k vlogi sta najmanj 2 ali več fotografij. Vsakemu posameznemu prosilcu bo dodeljen znesek v skladu s prvim nujnim ukrepom za zagotovitev osnovnih življenjskih potrebščin. Po odobritvi vloge bo prejemalec izdan sklep s strani **ene** izmed organizacij, Slovenskega Karitasa ali Rdečega križa Slovenije.

BREZPLAČNA OBJAVA

Droni koristni pri reševanju

Brezpilotno zračno vozilo oziroma dron služi kot koristen pripomoček tudi službam za zaščito in reševanje. Uporabljajo ga pri iskalnih in reševalnih akcijah, nadzoru zemljišč, požarov, poplav in drugih reševalnih akcijah.

MAŠA LIKOSAR

Radovljica – Župani zgornjegorenjskih občin so lani podprli pobudo gorskih reševalcev za nakup brezpilotnih letalnikov, ki bodo jih bodo uporabljali pri izvajanju vse pogostejših in številnejših reševalnih akcij. Pobuda je omogočila nakup in namestitev letalnikov v več občinah. Občina Bohinj je opremljena z enim, Zgornjesavska dolina ima enega, medtem ko si ga občine Bled, Gorje, Radovljica in Žirovnica delijo. Omenjeni dron hranijo v Gorski reševalni službi (GRS) Radovljica in bo, kot je povedal njihov predsednik Toni Smolej, posebno koristen pri iskanju pogrešanih oseb.

»Pomembno je vedeti, da uporaba brezpilotnih letalnikov ni preprosta. Pravilnik o njihovi uporabi je izredno strog in to velja tudi za reševalce. Obstajajo omejitve, kot so določene lokacije, kjer lahko letijo, in druge določbe, saj je uporaba dronov lahko tudi nevarna. Lahko pride do nesreč, zlasti če se z njimi neodgovorno igramo ali jih uporabljamo brez

potrebnega znanja, zato se moramo zavedati, da dron ni igrača,« je poudaril Smolej.

Dron za zdaj še ni bil uporabljen v akciji, je pa Smolej delil izkušnjo, ko so ga uporabili v okviru Gorske reševalne zveze. »V nočnem času smo iskali pogrešane avstrijskega turnega smučarja na Stolu, pri tem nas je sicer nekoliko oviral veter, a se je kljub temu izkazalo, da je dron izredno koristen,« je povedal in dodal, da dron ni nujno pogosto uporabljen. »A tedaj ko je, je izredno dobrodošel pripomoček. Z njim namreč lahko bistveno hitreje pregledamo območje; za fizičen dostop porabimo več ur, aktivirati moramo tudi ljudi,« je pojasnil. Drona pa ne bodo uporabljali le gorski reševalci, temveč tudi gasilci ob morebitnih požarih in tudi poplavih ter druge službe zaščite in reševanja.

Pregledali nedostopna območja

V Medvodah, kjer je bilo veliko stanovanjskih objektov pod vodo, so v času najhujših poplav tudi policisti s pomočjo brezpilotnih

Brezpilotno zračno vozilo oziroma dron služi kot koristen pripomoček tudi službam za zaščito in reševanje. / Foto: Tina Dokl

letalnikov pregledali območje. Teren so pregledovali z višine od petdeset do sedemdeset metrov. Na območju, ki je bilo povsem nedostopno, so v približno štiridesetih minutah zelo natančno in v celoti pregledali poplavljenе objekte in okolico. »Tako so v kratkem času preverili, ali je še kje, morda na strehah, balkonih, drevesih, v bližini deroče reke, kdo, ki je v težavi in potrebuje reševanje,« so pojasnili na policiji.

Čeprav je pregledovanje terena potekalo v svetlem delu

dneva, so uporabili tudi termografsko kamero, ki zaznava toploto, in tako natančno preverili tudi tiste dele terena, kjer je bodisi vidljivost slabša ali pa se ljudje zaradi ovir ne bi videli, denimo v krošnjah dreves. »Droni pa so bili izjemno uporabni tudi pri spremljanju reševanj, ki so potekala na tleh, saj so policisti lahko iz zraka videli, ali se kraju reševanja po vodi približuje kakšen predmet, ki bi lahko poškodoval reševalce, in so jih na to pravočasno opozorili,« so še dodali.

Ponovno sojenje oficirjema JLA

Na kranjskem okrožnem sodišču se je začelo ponovno sojenje upokojenima oficirjema JLA Danilu Radovanoviću in Saši Ignjatoviću zaradi napada na avto avstrijskih novinarjev na Brniku med osamosvojitveno vojno junija 1991.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Na Okrožnem sodišču v Kranju so prejšnji teden začeli ponovno soditi upokojenima majorju JLA Danilu Radovanoviću in podporočniku Saši Ignjatoviću zaradi napada na avto avstrijskih novinarjev na Brniku med osamosvojitveno vojno junija 1991, v katerem sta zgorela avstrijska novinarja Norbert Werner in Nikolas Vogel. Za obema obtoženima sta razpisana mednarodna tiralica in evropski nalog za prijetje, tako da je Radovanović na obravnavi sodeloval po videopovezavi, Ignjatović pa tudi to ne, saj je po navedbah portala v začetku junija izjavil, da ne želi sprejeti obtožnice tožilstva v Kranju in biti zaslišan na video konferenci. Prav tako da ne priznava slovenskih sodišč, se bo pa odzval vsakemu vabilu državnega organa v Srbiji. Postopek zoper njega so zato za zdaj izločili.

Višja državna tožilka Marija Marinka Jeraj Radovanovića obtožuje, da je v nasprotju s pravili mednarodnega prava ukazal poboj proti civilnemu prebivalstvu. Dne 28. junija 1991 ob 15. uri je namreč na južni strani letališke steze na Brniku kot komandant oklepne enote JLA izdal ukaz v nasprotju z ženevsko konvencijo o zaščiti civilnega prebivalstva iz leta 1949 o uničenju civilnega vozila z oznako press, s katerim sta se avstrijska novinarja z veliko hitrostjo oddaljevala od položajev JLA. Radovanovićev ukaz je izvedel Ignjatović, ki je z mitraljezom z zažigalnimi naboji streljal s tanka. Vozilo so zajeli plameni in je v celoti zgorelo, skupaj z obema novinarjema. Radovanović je imel dovolj časa, da bi pred izdajo ukaza preveril, ali gre za vojaški ali civilni cilj, po poročanju spletnega portala še piše v obtožnici.

Kot je Radovanović na video povezavi dejal okrožni sodnici Nini Prosen, na omenjenem vozilu nihče ni videl napisa press, »razen morda nekateri v svojih glava-«
Zatrjeval je, da ni šlo za civilno vozilo; na oknih je imelo rešetke, na desni strani pa odprtine, ki bi lahko služile za lansiranje granat. Po njegovih besedah je vo-
dnik Rade Vujičić tudi opazil, da so vanj nalagali neke cevi, nakar da se je vozilo z veliko hitrostjo vračalo nazaj. Radovanović je še povedal, da je tedaj izdal zgolj povelje, naj jih opozorijo, Ignjatović pa da je lahko, ker se niso ustavili, samoiniciativno odločal o streljanju.

Radovanovićev odvetnik po uradni dolžnosti Samo Ošabnik (Ignjatovićev zagovornik je Marko Pauletič) je na obravnavi predlagal zaslišanje prič in postavitev izvedencev vojaške in kemične stroke, s čimer sta se tožilstvo in sodišče strinjala. Po

navedbah portala Žurnal24 pa še ni povsem jasno, po katerem kazenskem zakonu se bo sodilo Radovanoviću. Tožilstvo je namreč obtožbo vložilo po kazenskem zakoniku iz leta 1995, po katerem mu grozi do trideset let zapor, Radovanovićeva obramba pa se sklicuje na zakonik SFRJ, ki je veljal v času dogodka in za omenjeno dejanje predvideva najmanj pet let zapor in največ smrtno kazen. Te sicer v Sloveniji več ni.

Radovanović in Ignjatović sta bila za napad na terensko vozilo, v katerem sta umrla avstrijska novinarja, obtožena že kmalu po osamosvojitvi. Tudi tedaj se je Radovanović na vabilo sodišča odzval, Ignjatović pa ne. Ker za slednjega ni bilo znano, kje je, je bil tudi takrat postopek zoper njega izločen, Radovanović pa je bil v Sloveniji na prvi stopnji oproščen, a je višje sodišče sodbo razveljavilo.

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
ZGODBE
RAZGLED

Smeh pripada zatiranim in ponižanim

Stripar Ivan Mitrevski je kot prostovoljec več mesecev poslušal zgodbe delavcev v prekarnih delovnih razmerjih, ki se po pomoč zatekajo v Delavsko svetovalnico. Pred kratkim so izšle v obliki stripa Nevidna življenja.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kamničan Ivan Mitrevski, uveljavljeno ime na področju stripa in ilustracije za otroke in mladino, se je tokrat prvič lotil teme tudi za starejše občinstvo. V stripu Nevidna življenja, ki je ob podpori Občine Kamnik izšla v samozaložbi, je popisal in narisal zgodbe, ki jih je med večmesečnim prostovoljnim delom slišal v Delavski svetovalnici, kamor se po pomoč zatekajo izkoriščani delavci, največkrat v prekarnih poklicih in nestalnih delovnih razmerjih.

»Delavci, ki niso zares zaposleni in niso organizirani v sindikate, pač ne organizirajo protestov in stavk. Zato so neslišni in nevidni,« je v uvodu knjige zapisal avtor, ki na 116 straneh nevidnim in neslišnim daje glas in podoba.

Kako se smejati v obraz izkoriščevalcem

Zakaj zgodbe delavcev povedati skozi strip? Poleg tega, da mu predstavlja najbolj naraven način izražanja, Mitrevski odgovarja, da je bila prednost tudi to, da

»Kljub temu da se v Delavski svetovalnici občasno joka, pa se kljub tragičnim primerom veliko tudi smeji. In smeh je nekaj, kar pripada zatiranim in ponižanim, je drobna zmaga v boju s težavami, s katerimi se spopadajo – in tega jim nisem želel odvzeti.«

strip po navadi povezujemo z lahkotnejšimi in zabavnimi temami, sam pa kljub težki temi ni želel podajati »cmeravih« zgodb. »Želel sem, da bi izražale tudi življenjsko moč, dostojanstvo in humor, ki ga v sebi nosijo ljudje, ki nastopajo v stripu,« pravi Mitrevski, ki dodaja, da je bil največji izziv, s katerim

se je srečal, da ne bi zdrsnil v patetiko in cmeravost, kar bi bilo ponižujoče za ljudi, ki nastopajo v zgodbah, na drugi strani pa se je trudil ne za iti v politikantstvo in ideologijo. »Nujno je bilo najti pravo mero, ali mi je to v resni

ci tudi uspelo, pa prepuščam bralcem.«

Na to je v spremni besedi opozoril tudi vodja Delavske svetovalnice Goran Lukič, ki se avtorju zahvaljuje za to, ker je »pokazal, kako se vsem tem kriminalcem in institucionalnim trdnjavam, odgovornim za nečloveško izkoriščanje, smejati v obraz in jim povedati, da veselja do življenja ni mogoče ukrasti.«

Zakaj je humor tako pomemben, pa najbolje pojasni avtor sam: »Kljub temu da se v Delavski svetovalnici občasno joka, pa se kljub tragičnim primerom veliko tudi smeji. In smeh je nekaj, kar pripada zatiranim in ponižanim, je drobna zmaga v boju s težavami, s katerimi se spopadajo – in tega jim nisem želel odvzeti.«

Stripar in ilustrator Ivan Mitrevski ob izidu nove knjige Nevidna življenja / Foto: Aleš Senožetnik

Enake zgodbe, ki se dogajajo različnim ljudem

Izkoriščanim delavcem, ki nastopajo v stripu, je Mitrevskiniadel izmišljena imena, a za njimi stojijo resnični ljudje z resničnimi zgodbami. Žal pa se vzorci ponavljajo, in kot pravi avtor, pripadajo vsem. »Zgodbe, ki se odvijajo na delovnem mestu, se nam zdijo osebne in čustvene, a v resnici se ves čas ponavljajo različnim ljudem. Ne smemo misliti, da so se zgodile zaradi nas, ampak zaradi sistema, ki deluje

na takšen način. Tudi Goran včasih pravi, da velikokrat že po prvih stvkih delavcev vedo, kam peljejo. Te zgodbe so vedno enake. Pri gradbincih gre za poškodbe pri delu, pri čistilkah za obrabe sklepov, pri kreativcih za izgorelost, vse to spremlja čustvena in telesna izčrpanost...«

Kot meni Mitrevski, nas je prekamnost preplavila in pogoltnila, prave razsežnosti težav pa se bodo pokazale šele, ko bodo generacije, ki delajo v teh razmerjih,

ostarele in zbolele. »Tokrat se bo šele v polnosti pokazala cena nižanja delavskih standardov.«

Zato je strip namenjen širokemu občinstvu. »Ne vem, kdo ga bo bral, mislim pa, da bo marsikdo v teh zgodbah prepoznal svojo izkušnjo ali pa izkušnjo svojih družinskih članov ali prijateljev, ki se morda srečujejo s čim podobnim. Upam, da bo razumel, da so to vzorci, ki se ponavljajo, to je osnovni namen knjige,« je sklenil Mitrevski.

Delček ene od delavskih zgodb, ki jih prinaša strip Nevidna življenja / Foto: Ivan Mitrevski

Kultura

Predstavitev filma in knjige Podobe nekdanjega Kranja
Stran 14

Pogovor

Jedrt Šinkovec, diamantna maturantka Gimnazije Škofja Loka
Stran 15

Zgodba

Družini Plantarič iz Škofje Loke je podivjana Sora odnesla dom.
Stran 16

Od petka do petka

Včeraj je vlada potrjevala interventni zakon za pomoč po poplavih, o katerem so pred tem razpravljale vse parlamentarne stranke. / Foto: Ukom/Katja Kodba (STA)

Ministrica za javno upravo Sanja Ajanović Hovnik je sindikatom predlagala, da bi začetek odpravljanja plačnih nesorazmerij v javnem sektorju in prehod na nov plačni sistem zamaknili za leto dni. / Foto: Primož Pičulin

S pridružitvijo izjavi skupine G7 Slovenija izkazuje solidarnost z Ukrajino pri njeni obsodbi vojaške agresije Rusije, pojasnjuje zunanja ministrica Tanja Fajon. / Foto: Gorazd Kavčič

Stranke enotne glede ukrepov po poplavih

SIMON ŠUBIC

Golob: Ko je treba, smo enotni

Minuli petek so se sestali predsedniki vseh parlamentarnih strank in izmenjali poglede na predloge ukrepov, ki naj bi jih vseboval interventni zakon za pomoč po poplavih. Tega je včeraj vlada že potrjevala z željo, da ga po nujnem postopku sprejme tudi državni zbor. Predsednik vlade Robert Golob je po srečanju dejal, da je sestanek z vsemi parlamentarnimi strankami pokazal, da znajo biti tudi politiki takrat, ko je to potrebno, enotni. »Želim si, da bi ta narodna enotnost trajala čim dlje in da bi ta obnova, ki zdaj sledi, dejansko dala zgled tudi prihodnjim generacijam, kako skupaj delati za dobro ljudi,« je poudaril in dodal, da so glede predlaganih ukrepov z opozicijo zelo dobro usklajeni. Gre za interventni zakon, ki je primarno usmerjen v tiste ukrepe, ki morajo imeti konkretne učinke že v septembru, je še pojasnil. Tudi v opoziciji so ugotavljali, da se mnogi njihovi predlogi podvajajo s predlogi koalicijskih strank. Predsednik SDS Janez Janša je tako dejal, da je vlada krenila v pravo smer najprej s pravo nujnih ukrepov, nato

pa še s posebnim zakonom za obnovo. V ospredje je postavil tudi vprašanje finančnih virov za odpravo posledic ujme. Kot meni, bi morala Slovenija Evropski komisiji čim prej najaviti črpanje povratnih sredstev iz sklada za okrevanje za obnovo po poplavih, zato ga veseli, da je Golob dejal, da vlada razmišlja v tej smeri. Predlog zakona sicer vsebuje ukrepe za nujno obnovo javne infrastrukture, poenostavitve postopkov in pridobivanja dovoljenj ter ukrepe za pomoč občinam, gospodarstvu in prebivalcem.

Za preložitve odpravljanja plačnih nesorazmerij

V ponedeljek se je ministrica za javno upravo Sanja Ajanović Hovnik na pogajanjih sestala s sindikati javnega sektorja. Predlagala je, da bi odpravljanje plačnih nesorazmerij v javnem sektorju in prehod na nov plačni sistem zaradi sanacije države po avgustovskih uničujočih poplavih začeli leto pozneje, torej s 1. januarjem 2025, in ne že prihodnje leto. »Verjamem, da je nastopil trenutek, ko mora imeti sanacija države prednost tudi pred odpravo nesorazmerij v plačah v javnem sektorju,« je dejala v izjavi za medije. Vodja pogajalske skupine dela sindikatov

javnega sektorja Jakob Počivavšek je povedal, da jim bo vladna stran do konca tedna posredovala pisni predlog, na podlagi katerega bodo opravili razpravo. V sindikatih pričakujejo, da bo iz nje razvidno tudi, kako bodo tudi drugi deležniki v družbi prispevali k odpravi posledic katastrofalne ujme, ki smo ji bili priča v začetku avgusta. »Jasno je, da med članstvom ni posameznika, ki ne bi razumel, v kakšni situaciji so se država, državljani in državljani, znašli,« je ob tem povedal vodja konfederacije sindikatov javnega sektorja Branimir Štrukelj in dodal, da pa pričakujejo, da bodo bremena med vsemi porazdeljena enakopravno in pravično. Odločilno pa bo po Štrukljevih besedah tudi, da znotraj javnega sektorja ne bo nikakršnih izjem in da ne bo nobena od skupin deležna privilegijev.

Slovenija se je pridružila izjavi članic G7

Slovenija se je v sredo pridružila izjavi skupine sedmih najbolj razvitih gospodarstev sveta (G7) o podpori Ukrajini v njenem boju proti ruski agresiji, je sporočila vlada in pojasnila, da gre pri tem za izraz nadaljnje podpore Ukrajini in solidarnosti z njenim narodom. S pridružitvijo izjavi Slovenija

»izkazuje solidarnost z Ukrajino pri njeni obsodbi vojaške agresije Rusije« in podporo »suverenosti, neodvisnosti in ozemeljski celovitosti države«, je za STA izjavila zunanja ministrica Tanja Fajon. Ta je v luči pomoči Ukrajine Sloveniji pri spopadanju s posledicami nedavnih poplav poudarila še, da je solidarnost med državama obojestranska. Izjavo so članice skupine G7 sprejele ob robu julijskega vrha Nata v litovski prestolnici Vilna. V njej so se zavezale, da bo njihova podpora Ukrajini dolgotrajna. Obenem izjava omogoča, da tako članice skupine kot druge države, ki se izjavi pridružijo, začnejo pogajanja o dvostranskih dolgoročnih varnostnih jamstvih z Ukrajino. V okviru teh dvostranskih dogovorov bodo države Ukrajini zagotavljale varnostno pomoč in sodobno vojaško opremo za njene kopenske, letalske in pomorske sile. ZDA, Kanada, Združeno kraljestvo, Francija, Nemčija, Italija in Japonska so se zavezale, da bodo Kijevu pomagale tudi pri razvoju obrambne industrije, usposabljanju njenih sil in kibernetiki obrambi. Obenem so napovedale sodelovanje na področju obveščevalnih dejavnosti. Izjavi se je po navedbah ukrajinskih medijev pridružilo več kot 25 držav.

Slovenci v zamejstvu (917)

Pater Peter, višarski dušni pastir

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Leta 2012 se je pater dr. Peter Lah, gorenjski rojak iz Suhadol pri Komeni, član reda jezuitov oziroma Družbe Jezusove in profesor komunikologije na paški univerzi Gregoriana v Rimu, odločil, da bo poletja preživel v Marijinem svetišču na Svetih Višarjah nad Kanalsko dolino v Italiji, na gori, za katero je dejal, da je »most, preko katerega se pride iz ene kulture v drugo« in je tudi za Slovence, ne glede, kje živijo, srčni romarski kraj. Od leta 2017 pa je odgovoren za pastoralno dejavnost, torej za svete maše in druge dejavnosti, povezane s cerkvijo, ki sicer sodi pod Župnijo Žabnice v dolini pod dobrimi 1700 metri visoko goro.

Pater Peter živi z Višarjani, z goro, ki kot glasnik

miru povezuje tri svetove – slovanskega oziroma slovanskega, italijanskega in germanskega, tri kulture in tri jezike. To sobivanje je ostalo kljub pretresom in spremembam, ki jih je prinesla zgodovina. Ko stopi pred oltar, moli in pridiga trojezično – slovensko, nemško in italijansko. Enako ravna v zakristiji, kjer sprejema romarje, ali v trenutkih, ko se

V nedeljo, 27. avgusta, se bo ob 10. uri v Zahomcu/Achomitzu v Ziljski dolini začelo tradicionalno žegnanje s štehanjem in rejem pod lipo. Zahomec je kraj z dolgo štehanjsko tradicijo.

srečuje z romarji. Molitev Očenaša na gori je enako blizu božjemu, ne glede v katerem jeziku je moljena. Za vsakogar, ki je prvič pri maši na Višarjah, je to nekaj posebej doživetega.

Tudi pretekli četrtek, ko smo bili na Višarjah izletniki Gorenjskega glasa, je bilo tako. Pred oltar je stopil skupaj z duhovnikom Gabrijelom Belo iz Kameruna, ki je že 16 let duhovnik, od tega šest let v Rimu, in študentom petega letnika teologije Manuelom Minciottijem iz Vidma oziroma Udin. Hvaležni smo, da smo izletniki Gorenjskega glasa vsakič, ko obiščemo Višarje, deležni izjemno prijaznega sprejema in pozornosti.

Pater Peter pravi, da se na Višarjah dobro počuti. Ne mara vročine. Uživa v miru.

Pater dr. Peter Lah, naš rojak iz Suhadol, je že šest let skrbnik višarskega svetišča. / Foto: Jože Košnjek

Trudi se, da je vsak sprejet v svojem jeziku. Seveda bi bil vesel, če bi bili v župnijah v Kanalski dolini še slovenski duhovniki. Pa jih ni. Zadnji se je poslovil dolgotletni župnik v Ukvah don Mario Gariup. Pri darovanju maš mu pomagajo župniki drugih narodnosti in študentje, ki jih povabi na

Višarje. Duhovniki pa prihajajo na Višarje tudi z romarji, za katere sami darujejo maše. Na vprašanje, koliko časa bo na Višarjah še živa slovenska beseda, je odgovoril, da tako dolgo, dokler bodo hodili na goro slovenski romarji. »Marija sprejme vsakogar, ki pride k njej,« je povedal.

Kmečki upori in turizem

Ne, kmečki upori in turizem nimajo nič skupnega. Razen tega, da so oboji pomemben del hrvaško-slovenskih odnosov – a vmes je 450 let. Prav toliko jih je minilo od velikega hrvaško-slovenskega kmečkega upora v letu 1573 ...

MIHA NAGLIČ

Pisalo se je leto 1573

Obudimo najprej spomin na tisti veliki upor. »Hrvaško-slovenski kmečki upor (hrvaško seljačka buna), Gubčev upor (hrvaško Gupčeva buna) ali Gubčev kmečki upor je bil eden izmed številnih kmečkih uporov na Slovenskem, bil je med največjimi in najbolje organiziran. Upor, ki ga je sprožilo kruto ravnanje s podložniki barona Ferenca Tahija, se je po 12 dneh končal s porazom upornikov in krvavim maščevanjem plemstva. Odvijal se je leta 1573, priprave so se začele že leto prej, trajal pa je samo dva tedna. Boj je zajel okoli 5000 km², udeležilo se je približno 12.000 puntarjev. Vodja upora je bil Ilija Gregorič, upornike pa je vodil Matija Gubec. Kmetje so med januarjem in februarjem zavzeli številne gradove in mesta, 3. februarja 1573 so uporniki napadli Brežice, zavzeli mesto, ne pa tudi gradu (zaradi mogočnega topa). 5. februarja je prišlo do prvega pomembnejšega spopada med uporniki in plemstvom. Plemstvo je zbralo močno vojsko z Uskoki, ki so porazili uporniško vojsko. Okrog 3000 upornikov je bilo

pobitih ali so utonili v Savi, več jih je bilo ujetih. Upor na slovenskih tleh se je končal 8. februarja, ko je plemiška vojska pod gradom Kunšperk porazila Gregoričevo vojsko. 9. februarja je tudi Gubec doživel poraz pri Stubiških Toplicah na Hrvaškem. Plemstvo se je nad podložniki kruto maščevalo. Matijo Gubca so odpeljali v Zagreb, 15. februarja so ga javno mučili in usmrtili. Kronali so ga z železno krono ter ga razčetrili. Leto dni kasneje je v Zagrebu umrl tudi Ilija Gregorič.« Za boljše razumevanje je treba poznati tudi družbeno ozadje upora. »V poznem 16. stoletju je grožnja osmanskih vpadov obremenjevala gospodarstvo južnih bokov Svetega rimskega cesarstva in fevdalci so nenehno povečevali svoje zahteve do kmetov. V Hrvaškem Zagorju je k temu prispevalo kruto ravnanje s kmeti s strani barona Ferenca Tahija, ki se je odražalo v dajatvah, pretirani tlaki, brezpravnosti podložnikov, izvajanje terorja nad kmečkim prebivalstvom in njegovi spori s sosednjimi baroni glede zemlje, ki segajo v leto 1564 in so prerasli v oborožene spopade. Ko so številne pritožbe cesarju ostale neuslišane, so se kmetje

zarotili, da bi se uprli s svojimi vrstniki v sosednjih deželah Štajerski in Kranjski ter z nižjimi sloji meščanov.«

Upor, ki navdihuje

Ta veliki upor je danes že precej pozabljen, prej pa je stoletja navdihoval poznejše upornike in številne umetnike. »Gubčev upor in mučenje sta na Hrvaškem in v Sloveniji pridobila legendarni status. Navdihnili je številne pisatelje in umetnike, med drugim pisatelja Miroslava Krležo in Augusta Šenoa, pesnika Antona Aškercica (Kronanje v Zagrebu) ter kiparja Antuna Augustinčiča in Stojana Batiča. Vodilni hrvaški filmski režiser Vatroslav Mimica je leta 1975 produciral film o uporu z naslovom Anno Domini 1573 ter televizijsko serijo v štirih delih. Dogodki so navdihnili tudi Gubec-beg, prvo hrvaško rock opero (1975). Hrvaško-slovenski upor je leta 1937 v svoji drami Velika puntarija predstavil Bratko Kreft, ki je v uvodu v dramo napisal tudi krajšo študijo o kmečkih uporih na Slovenskem. Uporu sta posvečena muzej pri gradu Oršić v Gornji Stubici in muzej v Krškem (Slovenija). Obnova bitke na Stubičkem polju, ki poteka vsako leto od 2008, je od takrat postala ena najbolj

priljubljenih zgodovinskih uprizoritev na Hrvaškem.« (Vir: Wikipedija, geslo Hrvaško-slovenski kmečki upor)

Milijon in pol

Kaj padanes? Hrvaško-slovenski odnosi so zelo razvejani, z izjemo nekaterih nerešenih zadev (meja med državama, zlasti morska) so v glavnem dobri. V poletnem času pa smo vsako leto priča pravi množični migraciji Slovencev na hrvaško obalo in otoke v Jadranskem morju. Poglejmo nekaj statističnih dejstev. Po podatkih hrvaškega ministrstva za turizem in šport je Hrvaška leta 2022 sprejela 18,9 mio turistov, kar je 37 odstotkov več kot leto prej. Rekordno leto za hrvaški turizem je še vedno leto 2019, ko je državo obiskalo 21 mio turistov. Največ turistov je bilo v letu 2022 iz Nemčije (3.281.187). Sledijo turisti iz Avstrije (1.453.241), Slovenije (1.418.967), Poljske (1.005.957) in Italije (908.160). Slovenci smo torej na tretjem mestu, za Nemci in Avstrijci, a če vzamemo v obzir še velikost nacije, smo očitno na prvem. Hrvaško je v letu 2022 obiskalo 1.418.976 slovenskih turistov, medtem ko je Slovenijo v tem letu obiskalo le 213.822 hrvaških turistov ... (Vir: izvoznooko.si)

Usmrnitev Matije Gubca na trgu pred cerkvijo svetega Marka v Zagrebu, naslikal Oton Iveković, 1921 / Foto: Wikipedija

Kiparski portret Matije Gubca na spomeniku v Zagrebu. Skupaj z Ilijem Gregoričem je vodil hrvaško-slovenski kmečki upor v letu 1573. / Foto: Wikipedija

Ena od povezav med Hrvati in Slovenci je tudi Pelješki most. To gradbeno in krajinsko mojstrovino je projektiral slovenski arhitekt Marjan Pipenbaher. / Foto: Wikipedija

Nove knjige (699)

Strganke in postrganke

MIHA NAGLIČ

»Pridejo leta, ko se moramo z marsičim soočiti na novo. V mojih mladih letih so temu ogledalu hudo mušno rekli, da moraš vzeti glavo v roke. Zadnji čas je bil, da pospravim pisalno mizo. Vse tole naše 'lebanje' (po Trubarju) je kratko ali malo daljše poskusno obratovanje, kjer se pregrevamo in hladimo, mažemo in ribamo. Le posojeno je vse, na odpoklic ob vsaki uri (Strahl). Nabrale so se smeti, ostružki in druga navlaka. Pobrskal sem še po spomenu. Iz vse te šare sem postrgal nekaj postorij, zgodbic, dogodkov in čenč z govorico otroka, učenčka, mladostnika, odraslega. Zgodbe so se mi z leti nabirale in ostale. Nekatere so stare,

počene in zlepljene, sestavljene, doslikane. Druge so individualne. Nekatere so iz kolektivne izkušnje, aktualne, pozabljene kot duše v vica, resne in neresne, lažnive in poštene, zaspane in žive. Vse ostalo so spomini, ki hitijo v folkloro in pozabo. Od nekod se sliši otroški vris, furmansko klafanje, prihajanje in odhajanje. Vse tiste stezice pa gredo h koncu, k zadnjemu razgledu nazaj in pogledu v večnost. Zgodbe so se postarale. Čas jim je porezal ostre robove in pobelil črne lise. Postale so muzika, ki ji ne znamo več napeva, spominjamo pa se, da je bila lepa. Poanta življenja je vedno v detajlih, drugo je občečloveško. Obstajajo strokovnjaki za drobižke. Prav ti so zanimivi. Nekatere zgodbe so se me dotaknile in prav

take se mi je zdelo vredno zapisati. Vse imajo srečen konec in so lahko poučne za vsakogar. Za današnje čase je tako pisanje že mimo. Takih podob ne gledamo več. Napisali so jih že pisatelji, Kersnik, Tavčar, Cankar, Plestenjak in drugi. Tako je bilo nekod nekje, tako ali malo drugače, mogoče celo

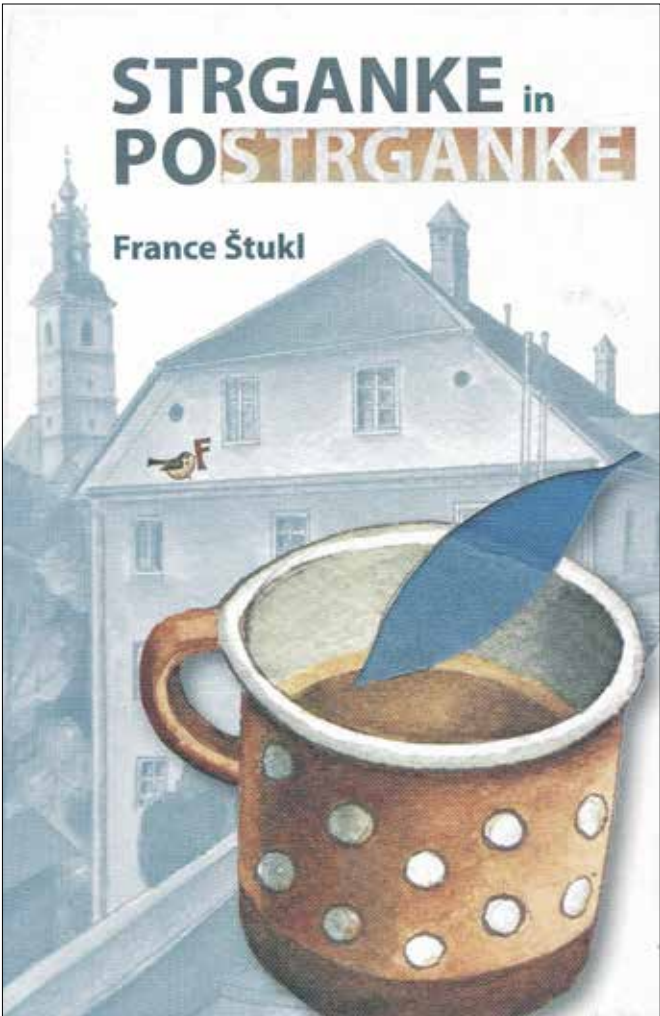
France Štukl, Strganke in postrganke, ilustracije Maja Šubic, več izdajatelj, Škofja Loka, 2022, 182 strani

nekdaj v Loki. Nazadnje so to zgodbe mojega življenja in moja zapuščina. Zdaj smo vsi globalizirani in kulturni občani in so posebneži pozabljeni. Včasih pa smo bili malo poredni. Kdor je firbčen, bo te podobice pogledal in prebral, mogoče kot pravljice za lahko noč, kogar

ne zanimajo, naj jih pa pustiti.« (str. 23)

Dr. France Štukl (1942–2022), po stroki umetnostni zgodovinar in arhivist, je bil v svojem času ena najbolj ikoničnih osebnosti Škofje Loke, živa kronika tega mesta, njegovih ljudi in njihovih zgodb. Te je nosil v svojem bogatem spomenu, v tej knji-

gi je postrgal nekaj izbranih in jih na pot pospremil v gornjem uvodu. Štejem si v čast, da sem ga osebno poznal, večkrat sem ga obiskal v arhivu, ko je bil ta še v nekdanji nunski kašči v Blaževi ulici. Dal mi je veliko dragocenih nasvetov, hranim ga v lepem spomenu.

Knjiga in film podob iz preteklosti

Dvorišče gradu Khislstein, veliko platno in oder pod košato lipo ter veliko število obiskovalcev so bili najlepša kulisa predstavitve filma in knjige Podobe nekdanjega Kranja, ki je zaznamovala tokratni Torkov kulturni vdih. Knjiga bi lahko svoje mesto našla v vsakem kranjskem domu.

IGOR KAVČIČ

V Gorenjskem muzeju so že v preteklem letu pod skupnim naslovom Podobe nekdanjega Kranja pripravili cikel manjših razstav, posvečenih Kranju, ki ga ni več, ter z njimi najavili letošnje celoletno praznovanje 70-letnice muzeja. Rezime omenjenih razstav sta tudi film in knjiga Podobe nekdanjega Kranja, ki so ju v Gorenjskem muzeju prvič predstavili v torek v okviru cikla pogovornih večerov Torkov kulturni vdih.

Kot je bilo povedano v uvodu večera, so lani razstave – te so imele več vsebinskih sklopov – Kranjčani veliko obiskovali, mnogi pa so tudi spraševali, ali bodo predstavljene likovne podobe in fotografije tudi objavljene v kakšni knjigi. Knjiga, z njo pa tudi film, sta zdaj tu in sta, kot pravijo muzejski sodelavci, darilo Gorenjskega muzeja Kranju in Kranjčanom.

Prav tako dober obisk na pogovornem večeru – dvorišče gradu Khislstein je bilo polno do zadnjega sedeža in še dlje, kot bi rekli v prispodobni – je bil lep dokaz velikega zanimanja Kranjčanov za preteklost svojega mesta, in kot je uvodoma dejala direktorica Gorenjskega muzeja Marjana Žibert, je bila odločitev, da pripravijo objavo kranjskih podob iz preteklosti v knjižni obliki, kar so nadgradili še s filmom, še kako pravilna.

Župan Mestne občine Kranj Matjaž Rakovec je na vprašanje o njegovih spominih na Kranj, ki ga ni več, dejal, da je bil eden prvih rojencev v novi porodnišnici na Zlatem polju, da ima v spominu staro policijsko postajo, pa kioske za blagovnico Globus, od ključarja in

čevljarja do prodajalne pomfrij. »Otroci smo se sankali na klančku pri Stošičevem spomeniku ob avtobusni postaji in še marsikakšen spomin na stare čase bi lahko danes obudil. Podobe iz preteklosti nas spominjajo na različna obdobja in stavbe, življenje in utrip našega mesta, kakršnega danes ni več,« je med drugim v uvodnem nagovoru povedal Matjaž Rakovec, preden so pozornost avditorija prevzele podobe na filmskem platnu.

Podobe v filmu ...

Scenarij je pripravil, film pa tudi režiral in posnel Milan Lebar iz Videja Oskar. V njem povzema slikovni material zgoraj omenjenih razstav v lanskem letu, ki so bile večinoma na ogled v Mestni hiši. Spremljajo jih komentarji muzejskih sodelavcev, ki so razstave z izborom podob tudi pripravili. Filmsko zgodbo Kranja odpre direktorica Marjana Žibert, ki v kratkem predstavi zgodovino mesta na skali in v nadaljevanju s pomočjo motivov iz bogate zbirke razglednic, ki jih ima muzej, ter seveda fotografij predstavi pogled na mesto z različnih zornih kotov. Vrnemo se sto in več let nazaj, ko se je v Kranju gradila infrastruktura, ki je vidna in v funkciji še danes, ponekod pa se je v povojnem obdobju tudi že umaknila novogradnjam in razvijajočemu se mestu v 20. stoletju. Zanimiv je pogled na železniško postajo, ki je še vedno takšna kot pred 150 leti, ali na sredi polj osamljen vodovodni stolp, ki ga danes objemajo stanovanjska naselja.

V filmu sledita Manca Omahen Gruškovnjak in dr. Veronika Pflaum s predstavitvijo arheoloških

Polno prizorišče priča o izjemnem zanimanju Kranjčanov za film in knjigo Podobe nekdanjega Kranja. / Foto: Primož Pičulin

izkopavanj na današnjem Glavnem trgu in okrog župne cerkve v šestdesetih in sedemdesetih letih prejšnjega stoletja. Gre za eno največjih srednjeveških pokopališč v Srednji Evropi.

Dr. Monika Rogelj predstavlja podobo Kranja v začetku 20. stoletja ter nadaljuje z razvojem in novogradnjami v mestu po drugi svetovni vojni, kot so recimo kompleks upravnih stavb arhitekta Edvarda Ravnikarja, zdravstveni dom, porodnišnica, nebotičnik, in nova naselja Zlato polje, Vodovodni stolp in Planina.

»Nekoč se je dalo vse kupiti v mestu,« pogled na Kranj kot pomembno trgovsko in servisno središče začne Tatjana Dolžan Eržen; da je prav s selitvijo trgovskih centrov na periferijo v 21. stoletju mesto popolnoma spremenilo svojo podobo.

Ddr. Damir Globočnik pa predstavi še različne upodobitve Kranja od grafik iz 17.

stoletja prek slik s kranjskimi vedutami v naslednjih stoletjih do fotografskih motivov mesta, ki so jih posneli fotografi, kot so Janez Puhar, Anton Hayne, Kristijan Pajer in kasneje Janez Marenčič.

V filmu Milana Lebarja nastopajo soavtorji idejne zasnove, izbora slikovnega gradiva in besedil v knjigi Podobe nekdanjega Kranja: mag. Tatjana Dolžan Eržen, ddr. Damir Globočnik, Manca Omahen Gruškovnjak, dr. Veronika Pflaum, dr. Monika Rogelj in mag. Marjana Žibert. Knjigo je oblikovala Slavica Okorn, natisnila pa Tiskarna Oman.

Marjana Žibert film zaključí z besedami, da je modernizacija Kranja proces, ki ga ni mogoče ustaviti, v današnjem času pa se moramo tako posamezniki kot družba odločiti, kaj je dediščina, ki jo bomo ohranili našim zanamcem.

... in v knjigi

Večer se je nadaljeval še s predstavitvijo knjige. Soavtorji besedil so občinstvu pojasnili, kako so pripravili izbor fotografij za razstave in knjigo. Umetnostni zgodovinar in likovni kritik Damir Globočnik je kot njemu najljubše upodobitve Kranja omenil štiri fotografije, ki jih je z zvonika cerkve posnel eden nestorjev slovenske fotografije Janez Marenčič in so del zakladnice slovenske likovne umetnosti. Še posebno izstopajoča je njegova fotografija Jesensko vreme iz leta 1934.

Marjana Žibert je pri izboru podob še posebej poudarila razglede na nekdanje Kokrško predmestje, ki je bilo pred sto in več leti razen nekaj vil še nepozidano.

Dodala je, da mlajša generacija s presenečenjem spoznava, kako impozantne stavbe so bile na območju, kjer so po vojni zgradili Hotel Creina, Globus, kako drugačno podobo je nekoč da-

se je mesto začelo širiti na sever, najprej na Zlato polje, potem v sosesko Vodovodni stolp, kot prvi urbanistično urejen zazidalni načrt pa predstavlja Planino. Podoba mesta se je zaključila sredi osemdesetih let, sledile so manjše gradnje in seveda novi trgovski centri.

Zanimiv izbor fotografij sta pripravili Manca Omahen Gruškovnjak in Vernika Pflaum, saj na fotografijah predstavljata utrip ob za mesto in širše pomembnih arheoloških izkopavanjih v šestdesetih in sedemdesetih letih prejšnjega stoletja. »Laičnemu opazovalcu bi težko v kratkih zapisih pojasnili fotografije najdb, zato sva se z Manco odločili za izbor delovnih fotografij in kako so izkopavanja takrat videli meščani,« pove Veronika, Manca pa dodaja, da fotografijam, poleg za izkopavanja pomembnih raziskovalcev, poseben čar dajejo podobe okoliških hiš, vozil in podobno.

Za kako pomembno knjigo gre, so v zaključku večera potrdili tudi obiskovalci, ki so postavili kar nekaj vprašanj na temo preteklih podob mesta, kot jih imajo posebno starejši še vedno v živem spominu, čeprav nekatere zgradbe že dolgo ni več.

Dogodek se je zaključil z mislijo, naj bosta film in knjiga prispevek k poznavanju zgodovine mesta Kranj in tudi povod za spomine, ki jih Kranjčani nosimo globoko v sebi. Najbrž bo kar veljalo, če naj bi vsak Slovenec doma imel izvod Prešernovih poeziji, bi tudi v vsak kranjski dom sodila knjiga Podobe nekdanjega Kranja.

Po filmu so o pogledih na Kranj nekoč spregovorile avtorice in avtor razstav in besedil v knjigi, vsi iz Gorenjskega muzeja. / Foto: Primož Pičulin

Pogovor

Čaka jo študij biokemije

Jedrt
Šinkovec

Po ugovoru na izračun točk pri maturitetnem predmetu angleščina se je v elitno družbo dijakov, ki so na spomladanskem roku pri maturi zbrali vseh 34 možnih točk, uvrstila tudi dijakinja Gimnazije Škofja Loka Jedrt Šinkovec.

MATEJA RANT

Kaj vas je spodbudilo, da ste se odločili za ugovor?

Že ob vpogledu v celotno izpitno polo, do katere smo pristopali z dodeljeno šifro, sem ugotovila, da mi pri angleščini zelo malo manjka do osmice, zato sem se posvetovala s profesorico angleščine, ki je bila sicer mnenja, da je bil že uspeh, ki sem ga dosegla s 33 točkami, izjemen, lahko pa poskusim z ugovorom. Dokončno me je spodbudil moj oče, ki verjame, da se je vedno vredno potruditi, če je mogoče doseči še kaj več. Morda bi se kasneje tudi sama slabo počutila, če ne bi vsaj poskusila – kot pravijo: poskusiti ni greh. Tako mi je uspelo pridobiti dve dodatni točki pri eseju. Ocenjevalca sta se pri oceni razlikovala za štiri točke, komisija pa mi je na koncu dodelila toliko točk, kolikor mi jih je namenil ocenjevalec, ki mi je dodelil več točk.

Kdaj so vas seznanili z odločitvijo glede ugovora?

Elektronsko sporočilo so mi poslali konec julija, kmalu po tem me je klical tudi ravnatelj.

S kakšnimi občutki ste sprejeli rezultat, sploh ko ste se uvrstili med peščico najboljših letošnjih maturantov?

Že nad uspehom na maturi, s katerim so nas seznanili sredi julija, sem bila navdušena, saj nisem mogla verjeti, da mi je šlo tako dobro, kajti pri matematiki nisem imela dobrega občutka, prav tako me je skrbela biologija. S prijatelji smo namreč primerjali rezultate, in ker so se razlikovali, začneš dvomiti. A na koncu se je zelo dobro izteklo. Tudi pri eseju je bil recimo letos precej dvoumen naslov: Ženske na odru sveta, tako da smo pričakovali, da bo treba opisati kakšen ženski lik, na koncu pa se je bilo treba osredotočiti na dogajalni prostor. A se je tudi tu izšlo, ker sem izgubila točk pri eseju nadomestila z boljšim rezultatom pri ustnem delu in slovnici.

Kakšna so bila sicer vaša pričakovanja v zvezi z maturo, je bil vaš cilj postati vsaj zlata, če ne diamantna maturantka?

Nisem se pripravljala z mislijo na to, da bi bila diamantna maturantka, sem se pa trudila, da bi bila čim

Jedrt Šinkovec / Foto: Mateja Rant

boljša. Predvsem drugi so imeli visoka pričakovanja v zvezi z mojo maturo, ker sem vedno imela visoke ocene, sosed se je celo šalil, da mi bodo postavili mlaj, če bom diamantna maturantka.

Je to, da so imeli drugi tako visoka pričakovanja, na maturi pomenilo dodaten pritisk?

Zagotovo; če imaš že na začetku visoka pričakovanja, si seveda bolj razočaran, če jih ne izpolniš. Zato sem sama poskusila biti povsem brez pričakovanj, čeprav se temu ne moreš povsem izogniti.

Verjetno je bilo pri vas še bolj naporno, ker ste se sočasno šolali še na Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana?

Zaradi študija violine sem tudi po 16 ur na teden preživela v Ljubljani. A če ne bi bila že v šoli uspešna, se ne bi lotila še dodatne dejavnosti. Je pa res, da jih je veliko izobraževanje na konservatoriju končalo predčasno, ker so se odločili, da se bodo raje bolj posvetili šoli. Sama sem vztrajala in potem tudi zaključila konservatorij. Upam pa, da violina ne bo ostala kje v kotu, kot se je zgodilo s citrami, ki že tri leta čakajo v omari nedotaknjene. (smeh)

Kaj vam je sicer pri maturi delalo več težav, sam obseg snovi ali veliko število med seboj zelo različnih predmetov?

Priznam, da sem se na koncu učila zelo kampanjsko, predvsem kemijo in biologijo. Pri obeh predmetih

smo imeli namreč super profesorici, s katerima smo že med letom veliko ponavljali skupaj, in se mi zdi, da smo bili že po prvomajskih praznikih dobro pripravljeni na maturo. Zato sem dva, tri dni pred izpitom naredila nekaj vaj in mi je šlo. Sploh pri kemiji si lahko veliko naredil sproti, pri biologiji pa je bilo vseeno malo več snovi, ki se je bilo treba naučiti. Tudi snov pri ostalih predmetih na maturi smo veliko utrjevali že med letom.

Profesorji so vam torej nudili veliko podpore?

Vsekakor, imeli smo super profesorje, ki so se res potrudili za nas. Nasploh se je naš razred zelo izkazal na maturi, tudi Pia (Vrečko, prav tako diamantna maturantka, op. a.) in ostali zlati maturanti škofovsko gimnazije so bili moji sošolci v naravoslovnem oddelku.

Vas je kateri od izpitov še posebno skrbel?

Najbolj me je skrbela angleščina, saj sem vedela, da imam tu najmanjše možnosti, da dobro opravi izpit. Angleščino kot predmet sem imela sicer rada, a se mi je zdelo, da je ne znam dovolj dobro. Na koncu se je dobro izteklo, mogoče sem imela tudi malo sreče z nalogami.

Ste točke na maturi potrebovali za vpis na izbrano fakulteto?

Moja tretja izbira je bila matematika, za katero sem vedela, da ne potrebujem točk. Prvi dve izbiri pa sta bili kemija in biokemija, kjer pa je bila doslej vedno omejitven vpis, a se mi je kljub temu

zdelo, da se mi bo uspelo vpisati vsaj na kemijo, če ne na biokemijo. Tako da se nisem pretirano obremenjevala s točkami, tudi matematika mi je zelo všeč. Na splošno me zanima veliko stvari, tudi na gimnazijo sem se vpisala, ker pridobiš veliko splošnega znanja.

Kdo vam je stal ob strani med pripravi na maturo?

V največji meri družina, ker so bili vse čas zraven, ko sem se učila, pa tudi profesor za violino je poskrbel, da sem imela dovolj zgodaj pripravljen program za izpit, da nisem imela še s tem dodatnega dela. Tako na gimnaziji kot na konservatoriju so bili profesorji zelo razumevali.

Kaj je bila najdragocenejša popotnica, ki ste jo prejeli med šolanjem na Gimnaziji Škofja Loka?

Mogoče to, da se je vredno potruditi, da dosežeš, kar si želiš. Obenem smo bili super razred, imeli smo zelo dobre odnose in verjamem, da bomo ohranjali stike tudi v prihodnje.

Kaj je najpomembnejša lekcija, ki jo lahko mlad človek dobi skozi gimnazijsko izobraževanje?

Meni se zdi zelo pomembno, da sem s sočasnimi obiskovanjem gimnazije in konservatorija za glasbo dobila vpogled v dva zelo različna svetova. Že odnos med profesorji in dijaki se je precej razlikoval. Na obeh šolah je bil sicer ta odnos zelo dober, je pa seveda drugače, če v razredu sedi po trideset dijakov, na konservatoriju pa nas je bilo pri

strokovnih predmetih lahko tudi samo osem v skupini oziroma je pouk violine potekal individualno. Oboje pa ima svoje prednosti. Pri individualnem pouku lahko bolje spoznaš profesorje, ki se ti tudi v večji meri prilagajajo. V večji skupini pa kdo izpostavi kaj, na kar sam mogoče ne bi niti pomislil, da bi bilo lahko zanimivo.

Živate v Poljanski dolini, ki so jo nedavne poplave tako kot še številne druge kraje po Sloveniji močno prizadele. Kako gledate na prihodnost mladih tudi v luči podnebnih sprememb, ko se bomo očitno morali navaditi živeti z ekstremnimi vremenskimi dogodki?

Sama sicer v času poplav nisem bila v Sloveniji in nisem doživela vseh razsežnosti tega ekstremnega dogodka. Ampak mislim, da se ljudje znajo prilagajati in temu se bo treba prilagoditi. Ne zdi pa se mi, da bi zaradi tega morali živeti v strahu.

Kmalu se bo začelo novo študijsko leto. Kje boste nadaljevali študij?

Študirala bom biokemijo na fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo v Ljubljani. Nisem se namreč želela omejiti zgolj na kemijo, čeprav mi je bila vedno všeč, zato se mi je zdel ta študij odlična kombinacija stvari, ki me zanimajo.

Kako pa ste preživeli letošnje svoje najdaljše počitnice?

Med drugim sem bila z družino v Veroni, kjer smo si ogledali opero Aida, nekaj dni sem preživela tudi na slovenski obali. Ravno v času poplav v naši dolini pa smo bili v Nemčiji, saj si je sestra zelo želela v Legoland, obenem pa smo se ustavili še v nekaterih krajih ob poti. Med drugim smo si ogledali grad Neuschwanstein, pa tudi Dachau. Doma pa se s prijatelji dobivamo na sladoledu ali kavi. Mogoče bomo šli tudi na potovanje z vlakom po evropskih prestolnicah, ker sem tako kot Pia tudi jaz dobila brezplačne vozovnice v sklopu projekta DiscoverEU. A še nič nismo zmenjeni, mogoče bomo predstavili na božične praznike. Ker rada berem, sem si poleti vzela čas še za knjige, ki jih nisem imela časa prebrati med šolskim letom. Med drugim sem prebrala Deklino zgodbo in Harryja Potterja v angleščini.

»Meni se mi zdi zelo pomembno, da sem s sočasnim obiskovanjem gimnazije in konservatorija za glasbo dobila vpogled v dva zelo različna svetova.«

Zgodba

Nikoli več nočem živeti ob vodi

Sorška in Demšarjeva cesta v Škofji Loki sta vedno veljali za ene lepše urejenih predelov predmestja Škofje Loke. Miren okoliš, lepo urejene hiše, dobrososedski odnosi so ju krasili. Nedavne poplave so udarile po skorajda vseh hišah in ljudeh, živečih v tem predelu. Medsosedski odnosi so se še okrepili, saj še vedno pomagajo drug drugemu pri odstranjevanju posledic. A v hiši, ki stoji na sotočju obeh Sor, družina, ki so jo pred deročo Soro reševali s helikopterjem, nikoli več ne bo živela.

KLARA MRAK

»Mnogokrat so nam rekli: Vi živite v raju. Res je bilo lepo, govorili so, da imamo najlepšo parcelo v Loki. S sosedi smo se zelo dobro razumeli. Vsako leto smo junija priredili piknik Sorške ceste, na katerem smo se zbrali in spekli na žaru. Vedno sem rekla: za soseda imam samo enega sovražnika – Soro. Ta je bila moj sovražnik, z njo sem se prepirala, odkar sem tu živela. In dokazala je, da je močnejša,« skrušeno pripoveduje Meta Plantarič.

Tudi na tokratne poplave, kot na vsake prejšnje, je bila družina Plantarič dobro pripravljena. Večer prej so umaknili avtomobile pred zdravstveni dom. »Veliko-

ampak voda je rasla in rasla ... Jaz sem jo še pivnal, človek kar misli, da ne bo vdrla, čisto malo je teklo noter ... A mlajši sin je vztrajal, da naj se hitro umaknemo v zgornje nadstropje. Znosili smo gor, kar se je dalo, mojo protezo, invalidski voziček ..., kar smo lahko zgrabili, smo nesli gor. V spodnjem prostoru pa smo vse, kar se je dalo, dvignili, še televizijo smo postavili na pograd. Ko smo na panoramskih stenah videli, da je zunaj že meter vode in je začelo odnašati vreče, smo vedeli, da moramo gor. Če bi ostali dol, družine Plantarič zdajle ne bi bilo več,« pripoveduje Janez. Meta doda, da so bili kratek čas v zgornjem nadstropju. »Kar naenkrat je počilo, vedeli smo,

hiša zrušila in reka bi jih odnesla s seboj. »Hvala bogu obstajajo telefoni in moj brat Marko se je usedel v avto in se odpeljal na loško policijsko postajo. Povedal je, da so v naši hiši ogrožena življenja, in prosil, da takoj ukrepajo. Pomočnik načelnika PP Škofja Loka Janez Gregorič je posredoval takoj. Poklical je v Ljubljano, in ko je odložil telefon, je Marku povedal: Urejeno je, helikopter bo prišel ponje,« pove Meta. Minute do trenutka, ko je priletel helikopter, so bile dolge, strah jih je bilo, da ga ne bodo dočakali. A na srečo so ga. V nahrbtnik so zmetali samo najnujnejše stvari. K sreči je bil zgornji balkon malo večji, tako da se je nanj lahko po vitlu spustil reševalec in jih rešil, enega po enega. Najprej Janeza, ki je pred leti ostal brez noge, potem pa še boso Meto in oba sinova. »Strah nas je bilo, tako močno je pihalo. Čez deročo Soro so nas prepeljali do Puštala, nas naložili v avto gospe Hribernik iz Puštala, ki se je slučajno pripeljala mimo, vse štiri, ona nas je nato peljala do zdravstvenega doma, kjer so nas pregledali.«

Potem dva dni samo jokaš

Ko smo se na prelepo sončno soboto, dva tedna po poplavih, pogovarjali v Urarstvu Plantarič na Mestnem trgu, je bil mestni utrip živahen. Kot da se ne bi nič zgodilo pred komaj dvema tednoma. »Veste, takole še gre, ko delaš in se pogovarjaš; ampak ko potem odhajaš od tod in se zaveš,

Meta in Janez Plantarič / Foto: Primož Pičulin

da ne greš domov na Sorško, potem te začne tako stiskati in peči,« pove Janez. Z Meto in mlajšim sinom zdaj živijo pri Metini mami v Retečah. »Točno vem, kaj sem imel v katerem predalu, pa tisto orodje tu, pa drugo tam, zdaj pa ni nič, gole stene so ...« Obmolknemo vsi, solz ne moremo zadržati. »Ponoči spiš, zjutraj pa te začne mučiti. Najhuje je, ko se zbudiš, pa se spomniš: o Marija, pa vse slike nam je odneslo, s sten jih je pobralo, edino od Dore Plestenjak je ostala, slika, ki jo imamo že štirideset let ... Odnoslo je vse spomine, vse fotografije, dokumente, vso dokumentacijo o mojih nogah, cel fascikel ...« »Janezove sobe nismo mogli niti odpreti, ker je vse omare podrlo, ko smo vdrla, so bila vsa njegova oblačila v blatu ... Dobesedno vse, od spodnjega perila

naprej, sem potem šla kupit v naslednjih dneh. Midva s sinom Luko sva imela večino oblek v zgornjem nadstropju, razen seveda zimskih oblačil, ta pa je tudi vsa odneslo.«

Kako naprej

»Nekam moramo iti, kjer je ravnina. Ne maram nobene reke več. Sovražim reke,« je odločna Meta. »Naša hiša je prav na sotočju, edina hiša na desni strani. Toliko noči smo imeli pokvarjenih. Takoj, ko je bila vremenska napoved z opozorili za pretečo nevarnost, sem ponoči vstajala in na spletu preverjala stanje in vodostaj rek ... Tega občutka, ko je voda vdrla v hišo in kako je vse ropotalo in hrumelo, tega nočem doživeti nikoli več, tega trušča ...« »Radi bi živeli v Loki, tako fino je bilo, ko sem poklical Agato

(loški e-minibus, op. a.), pa je prišla pome na Sorško in sem se lahko pripeljal v mesto, zdaj to ni več mogoče. Županu sem že omenil, da smo pripravljeni prodati parcelo, morda bi lahko protipoplavno zaščito za ostale prebivalce tega območja naredili preko našega vrta. Če bi občina to odkupila, bi imeli proste roke za zaščito Sorške in Demšarjeve ceste. Bomo videli.«

Hvaležni, da so živi

»Hvala pomočniku komandirja PP Škofja Loka Janezu Gregoriču, pilotu helikopterja podpolkovniku Mateju Hajdinjaku, gorskim reševalcem, Civilni zaščiti, vsem sosedom in prijateljem ter ostalim, ki so pomagali čistiti,« je hvaležna Meta, Janez pa doda: »Na novo smo se rodili, Plantariči, štirje komadi.«

krat smo že imeli vodo na vrtu, a še nikoli ni prišla v hišo, znali smo se zavarovati. V prejšnjih poplavih smo se naučili, kako je treba reagirati. Na vrtu smo imeli pripravljene protipoplavne vreče, opažne plošče, polivinil, vse ... ampak, a veste, kako je bilo ... tako, kot pravijo na televiziji – dvajset minut in je bila voda tu. Ob pol enih sem še reševal križanke, pogledal ven in si mislil: o, voda je še dol ... Ob dveh je začelo močno padati, žena je vstala in videla, da se že sveti voda gor ... Oba sinova sta hitro pomagala, Civilna zaščita je pripeljala dodatne vreče ... Vse smo zaščitili, kot je bilo treba ...

da je voda vdrla, pogledamo, in bila je že na stopnišču. Kak meter in šestdeset centimetrov je je bilo. Razbila je panoramske steklene stene in reka je dobesedno tekla skozi hišo. Ne morete si predstavljati – odneslo je vse, spodaj je vse popolnoma prazno. Vse pohištvo, jedilnico, dnevno, kavč, omare ... dobesedno izpraznilo je prostore, kot bi nekdo prišel in vse naložil na tovarnjak. Enega kosa pohištva ni več.«

Bili so v nevarnosti, da se hiša zruši nanje

Vedeli so, da je situacija skrajno resna. Če bi v nosilni steber priletelo drevo, bi se

Plantaričeva hiša stoji prav na sotočju Selške in Poljanske Sore, je edina hiša na desni strani ceste. / Foto: Letalska policijska enota

Voda je v hišo družine Plantarič vdrla skozi steklene panoramske stene v pritličju. / Foto: osebni arhiv Mete Plantarič

Jaz, midva in mi

Podjuna

MOJCA LOGAR

profesorica geografije
in zgodovine

Podjuna je ena od treh dolin na avstrijskem Koroškem, kjer govorijo slovensko. Imela sem dve konkretni želji, kaj bi rada obiskala v Podjuni – trgovino Gšeft v Šmihelu pri Pliberku in Njivo zemljanov. Gšeft je trgovina s kavarnico, v kateri prodajajo lokalne izdelke in izdelke domačinov. Na tablicah s ceno so bili napisani tudi kilometri – koliko daleč stran je bil izdelek proizveden. Nudijo različne marmelade, sokove, vložnine, olja, moke, čebelje izdelke, lesene igrače, mila ... lahko si naročite zajtrk, kavo, domače napitke. Če gredo Korošci v trgovino, rečejo, da

gredo v »Gsheft«. Idejo o tovrstni trgovinici so dali koroški Slovenci. Namesto sch so napisali š in vsak takoj ve, da s tem krepijo in podpirajo tudi narodno manjšino. Druga stvar v majhni vasi je Njiva zemljanov. To je 2000 m zemlje, ki so jo dali v javno uporabo. Njivo obdeluje lokalna skupnost, vrtec, šola, društva, dobrodošel je vsak posameznik, ki želi sodelovati. Nasajenih je več sto različnih rastlin, zelišč, poljščin, dreves, grmovnic. Kmetujejo po načelih permakulture, sonaravnega in ekološkega kmetovanja. Zelišča so bila zasajena v obliki spirale po navodilih sv. Hildegarde. Neki so bile poljščine, druge grmovnice, kompostnik,

»V Podjuni je dvojezičnost bogastvo in ne breme.«

ki so ga prekrivale buče, naravno stranišče, drevesa, čebele. Seveda so bile tudi klopi za druženje in kurišče za kurjenje ognja. Glavni namen tovrstnega projekta, ki ga podpirata lokalna skupnost in Evropska unija, je ozaveščanje ljudi o drugačnih možnostih kmetovanja. Danes povprečen zemljan poje mnogo preveč mesa, živinoreja je velik porabnik

vode, zemlje. Monokulturno kmetijstvo zemljo prekomerno izčrpa. Na ves trenutni prevladujoči način kmetovanja so vezane druge gospodarske panoge, predelava živil, strojna industrija, fitofarmacija ... Danes mnogo preveč hrane vržemo stran, na drugi strani pa so ljudje bolni, imajo preveč holesterola, prekomerno težo, srčno-žilne bolezni ... Čim več zaslužka ... Takšna njiva želi pokazati, da se da živeti tudi drugače. Korenček so pobrali otroci iz vrta. Starejši so prišli v vrtec skuhat juho. Otrokom je treba pokazati, da korenje ne zraste v supermarketu, da lahko kosilo skuhamo sami iz zelo preprostih sestavin. Namen je izobraževanje, medgeneracijsko druženje, potrebujemo medicinsko pomoč. Ko zbolimo, običajno pomislimo na zdravnika. Seveda gre medicini zahvala, da mnogo težav pozdravi ali olajša. Umrljivost dojenčkov in porodnic je skoraj nična, v zadnjih sto letih se je močno podaljšala življenjska doba. Mnoge stare kulture nas prepričujejo, da imamo najboljšega zdravnika v sebi. Na to dejstvo pogosto pozabljamo. Med besedi bolezni in zdravnika skoraj lahko damo enačaj. V skrbi za svoje zdravje moramo dodati svoj delež, svojo odgovornost – tako za bolezen kot

Naše zdravje

JANEZ LOGAR

zakonski in
družinski terapevt

Premalo se zavedamo tega daru. Ob poškodbah nujno potrebujemo medicinsko pomoč. Ko zbolimo, običajno pomislimo na zdravnika. Seveda gre medicini zahvala, da mnogo težav pozdravi ali olajša. Umrljivost dojenčkov in porodnic je skoraj nična, v zadnjih sto letih se je močno podaljšala življenjska doba. Mnoge stare kulture nas prepričujejo, da imamo najboljšega zdravnika v sebi. Na to dejstvo pogosto pozabljamo. Med besedi bolezni in zdravnika skoraj lahko damo enačaj. V skrbi za svoje zdravje moramo dodati svoj delež, svojo odgovornost – tako za bolezen kot

za zdravje. Dokler smo čili in pri zdravi pameti, je nujno vplesti lastno odgovornost za vzdrževanje svojega zdravja in na ta način omogočiti dostop do zdravnika tistim, ki ga res potrebujejo. Neodgovorno do sebe in do zdravstvenega sistema je veliko jesti, se nič rekreirati in nato prositi za pomoč. Enako je škodljivo piti preveč alkohola, kaditi, jemati poživila, kaditi travo ... in ob kroničnih težavah klicati 'pomagajte, pomagajte'. Škodljivo je ležati pred ekranom, zobati čips, kritizirati stanje v družbi in neodgovorno nato ob nenadnem povečanju temperature, tesnobi v prsih, ponavljajoči se aritmiji ... klicati na dom urgentno pomoč in po nepotrebnem obremenjevati zasedene zdravnike. Preprosto moramo za svoj škodljivi način življenja najprej prevzeti odgovornost. Mojemu zdravju niti kaj dosti ne pomaga stalno tarnanje, kaj me že leta in leta boli. Zdravniki se lahko močno trudijo

Odgovorni smo za svoje zdravje.

za moje zdravje, vendar če jaz ne sodelujem, ne more biti uspeha. Zato ne smemo dati svojega zdravja v celoti v roke samo drugim ljudem.

Nujno je dodati svoj delež, svojo odgovornost, svoja dejanja, ki nas bodo ohranjala zdrave.

Kako konkretno je videti odgovornost zase? Prvič. Še najlažje spremenimo način prehranjevanja. Preprosto, kar zraste blizu nas in kar so jedli naši predniki, je zdravo. Ko je dovolj hudo, nam tudi zdravniki predpišejo dieto. Storimo to sami pravočasno. Drugič. Ob napornih in sedečih službah naše telo potrebuje gibanje. Ne skrajnih naporov, le uvedimo npr. redne daljše sprehode po naših čudovitih gozdovih. Tretjič. Vsi vemo, da je preveč alkohola in kajenje škodljivo. Saj ni treba, da nam zdravnik svetuje, ne uživajte teh strupov. Četrto. Poskrbimo za svoj počitek. Petič ... pravzaprav vsak zase ve, kje si škoduje. In ne nazadnje. Ob poslabšanju zdravja nas zdravnik zelo pogosto vpraša: »Ali ste pod stresom? Ali ste kaj hudega doživeli v zadnjem času?« Ja, kdo pa ni. Skoraj vsakdo ima nekaj, kar povzroča skrbi. Povezava zdravja in stresa je poznana preko psihosomatskih bolezni. Danes to vemo in vemo tudi, da samo kemija dolgoročno ne odpravi kroničnih težav. Odzivi na stres in skrbi načenjajo naše zdravje. Tudi tu se lahko ojačamo.

Poplave in stres

MAJA BERTONCELJ

raznolikost
in vključevanje

Danes ob 18. uri bo v Osnovni šoli Žirovnica brezplačna delavnica protokola z vajami MNRI za odpravljanje stresa in postravmatske stresne motnje zaradi poplav. Nanjo se še vedno lahko prijavite na spletni strani avevita.si. Predavala bo dr. Svetlana Masgutova, avtorica MNRI, s soavtorico dr. Nelly Akhmatovo. S svojimi sodelavci imata po travmah zaradi poplav zelo veliko pozitivnih izkušenj z metodo MNRI. Metoda je v Sloveniji sicer že znana. Gre za celosten niz programov integracije gibalnih refleksnih vzorcev in senzornega sistema, ki imajo vpliv na napredek posameznika.

Poplave so eden izmed najbolj uničujočih naravnih dogodkov. Ob uničenju fizičnih domov, infrastrukture in okolja se s poplavami lahko pojavi tudi globoko zakoreninjeni čustveni in psihični stres. »Prizadeti se lahko srečujejo s postravmatsko stresno motnjo (PTSD), ki lahko povzroči

različne simptome. Med njimi so ponavljajoči se moteči spomini na dogodek, izogibanje situacijam, ki spominjajo na dogodek, negativne spremembe v mislih in razpoloženju ter povečana vznemirjenost. Specifične za PTSD po poplavah pa so tudi nočne more o poplavah, strah pred ponovitvijo in težave v medosebnih odnosih. Zdravljenje je kompleksen proces, ki se ga lotevajo različni terapevtski pristopi. Ena izmed metod je integracija refleksov po Masgutovi (MNRI),« pojasnjuje Meta Bizjak Eržen iz Lesc, terapevtka MNRI.

Kot dodaja, so znanstvena literatura in izkušnje pokazale, da MNRI lahko igra vlogo pri zdravljenju PTSD po poplavah. »Posebna pozornost je namenjena refleksu ohromitve zaradi strahu in Morojevemu refleksu, ki sta tesno povezana s travmo. Pristop MNRI pomaga obnoviti delovanje in integracijo teh refleksov, kar lahko pripomore k lažšanju

Dr. Svetlana Masgutova je avtorica metode MNRI. Kot pravi, je zelo učinkovita pri otrocih in odraslih s posebnimi potrebami in tudi pri postravmatski stresni motnji. / Foto: osebni arhiv

simptomov, povezanih s PTSD. Integracija refleksov lahko prispeva k zmanjšanju ponavljajočih se spominov, poveča sposobnost spoprijemanja z anksioznostjo ter zmanjša negativne miselne vzorce.

Metoda integracije refleksov po Masgutovi (MNRI) je terapevtski pristop, ki je bil razvit z namenom

spodbujanja celostnega razvoja nevrosenzomotorne sistema. »Metoda je plod dela dr. Svetlane Masgutove, priznane ruske psihologinje in nevrofiziologinje, ki ima inštitut v Združenih državah Amerike. MNRI se osredotoča na pomen integracije nevrosen-

pristopa MNRI,« poudarja Meta Eržen.

MNRI pristop se odlikuje po več osnovnih načelih. »Vsak posameznik je edinstven, zato se terapija prilagodi njegovim specifičnim potrebam in izzivom. Metoda se osredotoča na obnovo naravnega ravnovesja v

Danes ob 18. uri bo v Osnovni šoli Žirovnica brezplačna delavnica protokola z vajami MNRI za odpravljanje stresa in postravmatske stresne motnje zaradi poplav.

zomotornih refleksov za izboljšanje senzomotornega razvoja, motorične koordinacije, učenja, socializacije, čustvovanja, pozornosti in drugih ključnih vidikov razvoja. Refleksi so avtomatični gibalni vzorci, ki se pojavijo v zgodnjem razvoju živčnega sistema zaradi zunanjih ali notranjih dražljajev. Prepričanje, da integracija teh refleksnih vzorcev izboljšuje funkcijo telesa in možganov, je jedro

živčnem sistemu, kar lahko pomaga pri zmanjševanju stresa in tesnobe. Prav tako pa se MNRI ne osredotoča le na specifične težave, ampak se zaveda pomena celostnega pristopa k posameznikovemu živčno-mišično-skeletnemu sistemu. Terapevt namreč natančno oceni stanje posameznika ter razvije prilagojen program terapije, kar zagotavlja holistično terapevtsko izkušnjo,« je še pojasnila.

Iz sveta Petra Colnarja (7. del)

Ljubezen z Evo

PETER COLNAR

Ko srce joče

Ob srečanjih z Evami se lahko pojavi tudi takšen ali podoben dogodek, o katerem bom govoril v pismu, ki sem ga poslal svoji Evi: »Težko mi je, ko sem v svojem računalniku odkril tvoje že pred več leti name naslovljeno pisanje, da naj te ne vznemirjam. Kaže, da

tolažeče in razumevajoče spregovorila: 'Vse bo dobro' ... Če rečem 'Dovoli, da te s cvetjem posujem', kot sem naslovil pesem o najinem odnos oziroma svojem počutju po tem, ko se nisva več videla ... Spomin ima, hvala Bogu, svoje življenje, ne glede na to, ali je in čigav je Bog. Prepričan sem, da si še vedno edinstven, občudovanja vreden človek. Še posebej po tem, ko sem iz nočnega iskanja po računalniku spoznal, da gre pri tebi za človeka, ki je k sreči od najmlajših let predan tudi svojemu drugemu, to je umetniškemu svetu. Sam sem preživel zadnja leta izredno pretresljivo. Po nesreči sem skoraj povsem izgubil spomin ... Sedaj živim v 'nebesih'. Sam v trisobnem stanovanju. Imam to srečo, da ohranjam stike s številnimi

čakali na svoje Eve, ki so končale s popoldanskim poukom na ekonomski šoli, da smo jih spremljali domov. Seveda ne ravno po najkrajši poti. Več takratnih začetkov ljubezni se ni izšlo, pri moji Evi pa se je zaradi bolezni prekmalu končalo. Rodila sva se v povsem različnih rodbinah. Moja je izhajala iz nekdanjega »izkoriščevalskega« okolja. Oče je bil sin »najbogatejše trgovke« z živili v centru mesta, kasneje znan po steklarstvu. Iz takratnih pogledov »osvoboditeljev« je šlo za »pokvarjeno trgovino«, ki so jo prepovedali. Tako je moral družino preživljati s steklarstvom, to je popraviljanjem razbitih okenskih šip. V Celovcu diplomiran in dedič trgovec ni bil več ročnega steklarstva, vendar je bil poročen s čudovito štajersko Evo kmečkega rodu, ki je s pletenjem reševala družino treh otrok, dveh sinov in ene Eve ... Oče moje Eve je bil del takrat najbolj priznanega razreda tovarniških delavcev. Udarnik pri delu z izumi v delovnem procesu. Bil je vzor drugim. Priznanja od povesod. Dobri obeti za prihodnost petčlanske družine treh Ev in dveh sinov – če ne bi bilo alkoholizma. Nekdanji udarnik je bil tako tovariški, da je plačeval tudi tovarišem. Šlo je tako daleč, da je mesečno plačo takoj porabil za vračilo dolgov. Družina je živela in se šolala od matrne plače, kar bi bilo premalo, če ne bi prispeval že zaposlen najstarejši sin.

Prepisane misli:

- Vse razumeti dela človeka zelo potrpežljivega.
- Življenje sestavljajo iluzije. Nekatere uspejo. To je stvarnost.
- Bodi zvest samemu sebi, a ne bodi nezvest drugim.

so naju dolga leta povsem ločila, ker sva verjetno najino poznanstvo razumela različno, še posebno jaz. Kakorkoli, velja, da se časi spreminjajo in mi z njimi ... Oprosti. Zapisala si, da to (moje pisanje?) ni tvoje življenje. Vem in razumem. Simbolično sem opisal sebe, svoje še vedno živeče spomine, ko si večkrat nekako

znanci in prijatelji, čeprav se včasih v temi spominjam Eve, ki je ponavljala, da bo nekoč vse dobro ... Moja edino upanje je, da te bom videl ali pa vsaj slišal ... Ni nujno, vendar upanje umre zadnje.«

Ob rojevanju ljubezni

Veliko, veliko let nazaj. Bil sem med fanti, ki smo redno

Vaš razgled

Prav veselje je pogledati polje pomirjujoče zelene barve, barve življenja, upanja ... Vreme, polno ekstremov, je, kot je videti, prizaneslo tem glavam. Zelje kaže svežino kljub visokim temperaturam, ki so nas v minulih dneh znova silile v iskanje sence. Kar pa je znak več, kako močno so padavine letos prepojile tla. Pripisujemo še, da je ta in ostala zelenjava bogat vir vitaminov, mineralov in drugih koristnih snovi, ki krepijo našo odpornost. A. J. D.

/ Foto: Gorazd Kavčič

Solidarnost je še prisotna. Ljudje številnim, ki so jih prizadele poplave, pomagajo na različne načine. Na terenu je bilo že prve dni po tej naravni katastrofi veliko prostovoljcev, ki so pomagali fizično, zbira se tudi prepotrebna denarna pomoč, šteje tudi lepa beseda, topel objem ... Stiske so velike in upamo, da bomo s skupnimi močmi pripomogli, da bodo vsak dan manjše. Vsaka roka, vsak evro šteje. M. B. / Foto: Gorazd Kavčič

Gorenjski priimki

Avguštin, božanski priimek, 2. del

TINO MAMIČ

Ime Avguštin je slovenska izpeljanka ali slovenski prevod imena Augustinus, ki se je med Slovence razširilo s čaščenjem sv. Avguština. Posebej po tridentinskem koncilu, ko je bilo ob krstu treba za ime izbirati imena najbolj priljubljenih svetnikov, kar je povzročilo, da je večina slovenskih osebnih imen izginila iz rabe. Avguštin je izpeljanka imena Augustus, ki je zaslovel s cesarjem Avgustom.

Po njem se imenuje tudi ves mesec avgust. Augustus pomeni v latinščini posvečen in svet, pa tudi častljiv, veličasten, vzvišen, mogočen, velespoštovan. Avgust je bil hkrati ime in naziv prvega rimskega cesarja Gaja Avgusta Oktavijana (63 pr. Kr.–14 po Kr.). Beseda je imela pred njim verski pomen, ki pa ni povsem jasen. Uporabljala se je za hišne bogove v pomeni povišan, posvečen ali svet. V indoevropskem prajeziku je koren besede avg-pomenil rasti.

Augustinus je latinsko ime, ki je nastalo v pomenu pripadajoč Avgustu, Avgustov, pojasnjuje jezikoslovec Janez Keber. Avrelij Avguštin ali Avguštin iz Hipona (354–430) se je spreobrnil v krščanstvo in postal najprej duhovnik (391), potem pa škof v severnoafriškem Hiponu (396). Pred tem je živel moralno razuzdano in promiskuitetno življenje. Ohranjenih je njegovih petsto spisov, govorov in pridig. Zaradi izjemnega vpliva na filozofijo

Radovljški gostilničar Ivan Avguštin je bil rojen kot nezakonski sin Marije Jerman v Zapogah. Prvih šest let življenja se je pisal Jerman, potem pa ga je oče Janez Avguštin s poroko priznal. Knjiga je iz Nadškofijskega arhiva Ljubljana (K 1836–1890, Zapoge, zv. 2, str. 49).

in teologijo ga Rimskokatoliška cerkev šteje za največjega cerkvenega očeta na Zahodu. Med literarne mojstre se je uvrstil s knjigo Izpovedi. Njegova najpomembnejša knjiga pa je sestavljena iz 22 zvezkov: O Božji državi. Ni še doživela prevoda v slovenščino, čeprav gre za temelj politoloških in socioloških znatosti. V Radovljici se je priimek ohranil tudi kot hišno ime (nomen vulgare) pri

Avguštinu, na Linhartovem trgu 15. Tam so potem odprli tudi pekarijo in gostilnico, ki jo je leta 1903 kupil Janez, bolj znan kot Ivan Avguštin (1877–1943) iz Zapog. Tako je nastala gostila in mesarija Avguštin. Ivanov sin je bil pred okroglim stoletjem rojeni znani umetnostni zgodovinar Cene Avguštin (1923–2010) Ob koncu pa še osebni spomin. Moja malenkost je dobila ime po hrvaškem pesniku, Tinu (Augustinu)

Ujeviću. Oče, Dalmatinec, pa se je zaradi lažjega sklanjanja odločil raje za ime Tino kot Tin. Po porodu je mama črko N v imenu zapisala z malce položnejšo srednjo črto od običajne. Medicinska sestra ga je prepisala narobe. In namesto Tina je nastal Tiho. Sestra je bila tudi glasno nejevoljna zaradi »čudnega imena«. Zaradi zapleta je oče potem moral uradno dati vlogo za spremembo imena, da se je Tino vrnil.

Krst Gašperja, sina Gregorja Avguština iz Gorenje vasi pri Retečah, sredi 19. stoletja. Knjigo hrani Nadškofijski arhiv Ljubljana (K 1849–1891, Reteče, zv. 1, str. 13).

HUMOR, HOROSKOP

HOROSKOP

TANJA

- **Oven (21. 3.–21. 4.)**

Ponovno vas bo zaneslo v tisto delovno energijo, ko neka-ko pozabite na svoje osebne prioritete in na to, kaj pravza-prav potrebujete. Pa ne govorimo samo o poslovnih zade-vah, tudi na osebnem področju lahko dajete preveč sebe.
- **Bik (22. 4.–20. 5.)**

Tokrat boste prejeli lepe novice, ki vam bodo dale zagona tako v karieri kot v zasebnem življenju. Pazite, da v tem po-zitivnem zagonu ne boste z rožnatimi očali povzdignili neke osebe. Lahko si kaj privoščite in malce razvijate otroka v sebi.
- **Dvojčka (21. 5.–21. 6.)**

Obdajala vas bo energija darežljivosti in zabave, zato boste poskrbeli za svoje najbližje s stvarmi, ki jih bodo razveselile, hkrati pa boste tudi vi uživali v njihovem veselju. Lahko se vam zgodijo zastoji s popravili, spremembami ipd.
- **Rak (22. 6.–22. 7.)**

Če se boste odločili, da zlezete iz svoje lupine, se odpre-te okolici in začnete z ljudmi okoli sebe sodelovati, se vam obetajo zelo dobri rezultati, ki vas bodo tako presenetili kot razveselili. Čas je tudi primeren, da spremenite svojo misel-no naravnost.
- **Lev (23. 7.–23. 8.)**

Tudi vi se ne boste popolnoma izognili negativnim dogod-kom, saj boste doživljali nepričakovane zastoje, nepredvide-na odlaganja in podobno. Vse skupaj bo še najbolj vplivalo na vaše finance, zato previdno pri zapravljanju in stroških.
- **Devica (24. 8.–23. 9.)**

Nenavadna dogajanja v vaših odnosih bodo posledica energij, ki nam jih veselo postrežejo planeti. Zamikalo vas bo tudi, da bi reševali nekoga, toda mogoče ta situacija ni čisto taka, kot se vam zdi oziroma se prikazuje, zato pazi-te nase.

- **Tehtnica (24. 9.–23. 10.)**

Nekateri nedavni dogodki so vas krepko pretresli in potre-bovali boste čas, da si opomorete. Ne govorimo toliko o fi-zičnem kot o psihičnem stanju. Ozrite se vase in razmislite, kaj resnično potrebujete, in si mogoče celo poiščite pomoč.
- **Škorpion (24. 10.–22. 11.)**

Nekateri stari znanci, prijatelji, partnerji se bodo vrnila vaše življenje. Razmislite, kaj boste s temi razmerji storili, ali jih je vredno ponovno obuditi in napolniti z energijo ali pa gre za nekaj, kar je čas pozvil. Konec tedna bo pester.
- **Strelec (23. 11.–21. 12.)**

Počutili se boste kot hrček, ki teče na kolesu v svoji kletki in ne pride pa nikamor. Tak občutek boste imeli na poslovnem področju, toda imejte v mislih, da je to samo prehodno in da bo v kratkem dosti bolje. Vse je za nekaj dobro.
- **Kozorog (22. 12.–20. 1.)**

Že sami ste odkrili, da takrat, ko ste odprti in iskreni, dobite podporo vesolja za svoje ideje in cilje in jih z lahkoto uresni-čujete. Bodite pa previdni, s kom delite svoja notranja ob-čutja, saj energije svetujejo previdnost. Počasi.
- **Vodnar (21. 1.–19. 2.)**

Bodite nežni do sebe in se ne grizite preveč. Tudi zavist in sram v vaših mislih nimata kaj delati, razen da vas včasih opomnita, ko storite kašno neumnost. Meditirajte ali se sproščajte, toda nikar ne obremenjujte svoje psihe po ne-potrebem.
- **Ribi (20. 2.–20. 3.)**

Imejte v mislih, da so nas planeti obdali z neko čudno energijo in da se vsi obnašamo nekako nenavadno in smo nagnjeni k prepiru. Ozavestite morebitne konflikte v svoji okolici in se jim izognite, da si prihranite pot k spravi.

TA JE DOBRA

- Ne bo posodil**

Kmet pride navsezgodaj k sosedu kmetu, ki je bil zaradi njegovega stalnega izposojanja orodja že pošteno jezen nanj. Ko ga vidi prihajati, reče ženi: »Danes mu bom rekel, da potrebujem orodje, ki si ga bo hotel izposoditi.« Kmet vstopi, vljudno pozdravi in vpraša: »Sosed, ali boš danes potreboval motorno žago?« Sosed: »Bom! Žal mi je, ampak ves dan bom delal v gozdu in potrebujem žago, zato ti je ne morem posoditi.« Kmet veselo: »Odlično! Potem mi pa lahko posodiš ko-silnico!«
- Slon in miška**

Nekje v daljni Afriki gresta nad izsušeno reko po starem lesenem mostu slon in miška. Ko prideta do sredine, se most začne nevarno majati in se poruši. Miš vsa prašna vstane in reče slonu: »A sem ti rekla, da bi morala vsak posebej iti čez.«
- Razgovor za službo**

Blondinka pride na razgovor za zaposlitev v podjetju, kjer bi v 12-nadstropni poslovni stavbi čistila dvigalo. Kot po navadi je seveda razumela vse pogoje dela, ob zaključku pogovora pa je vseeno vprašala: »Ali moram dvigalo čistiti v vsakem nadstropju?«
- Sto milijonov evrov**

V šoli pišejo spis z naslovom Če bi imel sto milijonov evrov. Lukec na koncu ure odda prazen list, pa ga učiteljica vpraša: »Lukec, zakaj nisi nič naredil?« »Če bi imel sto milijonov evrov, bi delal točno to.«

LAŽJI SUDOKU

5	8	2	4		3		
		6		5	1	9	8
	1					4	5
1	5			8			6
	7		5		4		3
6				3		5	7
7	9						8
4		8	9	7		2	
			8		6	5	7

Rešitev:

5	8	9	7	8	1	6	2
1	5	2	6	9	4	8	7
9	6	1	2	5	3	7	4
2	7	3	9	5	6	4	8
8	4	5	1	7	2	3	9
3	9	7	4	8	1	5	6
7	1	6	5	2	3	9	8
6	2	8	3	4	7	1	5

TEŽJI SUDOKU

7	4	5			8		
				5	6		8
8							
			9	4		7	
	5						2
		9		6	2		
							6
1			6	9			
			1			8	7
							5

Rešitev:

5	8	9	7	8	1	6	2
1	5	2	6	9	4	8	7
9	6	1	2	5	3	7	4
2	7	3	9	5	6	4	8
8	4	5	1	7	2	3	9
3	9	7	4	8	1	5	6
7	1	6	5	2	3	9	8
6	2	8	3	4	7	1	5

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

www.gorenjskiglas.si

Po dveh razprodanih delih planinskega vodnika Pozdravljene, gore je **Jelena Justin** najlepše vzpone zbrala v **tretji knjigi**. Vzpone je razporedila od nezahtevnih do zelo zahtevnih, da si bo vsak lahko sam zase izbral najprimernejšo pot.

Redna cena vodnika je 20 EUR. Če ga kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le

15 EUR

* poština

Vodnik lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, ga naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če ga naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

SESTAVIL: F. KALAN	SADJE S SMETANO IN SLADO- LEDOM	SNOV V CELICNEM JEDRU	KRAJ NA PAGU	JURE SESEK	ŽLEB V STROJNEM DELU	ULITA TISKARSKA ČRKA	PRITOK SENE V FRANČIJI
NEKDANJA SOVJETSKA ORBITALNA POSTAJA						TENORIST BARONE	ZABOJ NA KAMIONU
NAUK O ZVOKU			8			24	
RUŠA				GLASBENO DELO			
NOBELIJ				PUJSKI (EKSPR.)			
JUDOVSKE PREROK			27	SOL OLJNE KISLINE		ZAZNAVA S PRSTI	POKRAJINA V S. ARABJI
REKA V MJANMARU						SL. PISEC (ETBIN)	
MATERNICA (ANAT.)					22	TELEŠNI POLOŽAJ	
BALETNA PLESALKA MLAKAR	6			ČEVLJAR- SKI PRIPLO- MOČEK		LUKA AGREZ	
STAR SLOVAN				REKA V TURČIJI, ARAS			

Znak za markacijo je leta 1922 osnoval Alojz Knafelc. Foto: arhiv GG

GORENJSKI GLAS	KUBANSKA CIGARA	TVOREC UMETNIN	PISATELJ CESTNIK	GORSKI ZRAK	MESTO V FRANČIJI	JUŽNO- AMERIŠKI INDIJANEC	SANDRA KRIZAN	STRATE- GIJA	GORENJSKI GLAS	RUMENA ZLAHTNA KOVINA	ČOPAST PAPAGAJ	ANDREJ TEŽAK	KARAMBOL	ZDRAVILO PROTI MALARIJI	NAOČNIKI
ŠALJIVEC	15								NOGO- METAŠ ZAHOVIČ						
BRAZILSKI VELETOK						19			SL. PEVEC (TILEN)					14	
VERSKI POUK ZA MLADINO							OKVARA, DEFEKT					BARVILO ZA LASE, KANA			
GRŠKA PRESTOL- NICA			5			FOTO- GRAFSKO STOJALO						1	IVAN LENDL		
ENAKI ČRKI			SL. PISEC (DANILO)	NETILNO SREDSTVO		29					ODPRTA POSKODBA		OSEBA, KI ANIMIRA		
HERNIJA				ZADNIJIK (LAT.)	ZGORNJA OKONČINA			23		ORIENTAL- SKA KRČMA				KIHALNO SREDSTVO (KNJIŽNO)	JAPONSKA VULKANSKA GORA
AKONTA- CIJA					TRTNI HROŠCEK			KRALJICA SPORTA							
GORENJSKI GLAS	PEVEC RONČEVIČ	MESTO V RUSIJI			9			PEVKA FITZGE- RALD	DUMASOV MUSKETIR						
LISTNATO DREVO	25	KUHARSKO NAVODILO				TRAK ZA OD- LIKOVANJA						FIN. PISEC (JUHANJ)		30	
ZRAK (LAT.)				SLIKARSKA DELAVNICA		28				12	POSTAVA (KNJIŽNO)				
STROJ, NAPRAVA				KANTA ZA SMETI							URŠKA HROVAT				
				PLAVALNI SLOG					POLKROŽNI DEL STREHE						
				ARABSKI SREBRNIK											
						GR. MATI BOGOV									21
						ZVEZDA REPATICA			IGRALKA STONE						

Jelena Justin

POZDRAVLJENE, GORE

4

15 EUR

Jelena Justin je ob 70-letnici Gorenjskega glasa izbrala 70 najlepših planinskih tur iz sedmih gorskih skupin: Dolomiti, Karnijske Alpe, Zahodne Julijske Alpe, Vzhodne Julijske Alpe, Karavanke, Kamniško-Savinjske Alpe in Alpsko predgorje. Vodnik je prava planinska poslastica.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Za dostavo po pošti se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

1. nagrada: darilni bon želja v vrednosti 15 EUR, 2. in 3. nagrada: knjižna nagrada

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do petka, 8. septembra 2023, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30		

Občinski praznik v Bohinju

Osrednja slovesnost, na kateri bo župan Jože Sodja podelil občinska priznanja, botaniku Ianu Mitchellu pa naziv častni občan, bo v soboto pri kulturnem domu v Bohinjski Bistrici.

MARJANA AHAČIČ

Bohinjska Bistrica – V Bohinju so tudi letos sklop prazničnih prireditev začeli s koncertom Lovskih rogistov Bohinj, ki je bil v četrtek v Ceconijevem parku v Bohinjski Bistrici, osrednja slovesnost s podelitvijo priznanj pa bo jutri, v soboto, 26. avgusta, ob 18. uri pri Kulturnem domu Joža Ažmana v Bohinjski Bistrici.

Župan Jože Sodja bo ob tej priložnosti po sklepu občinskega sveta Škotu Ianu Mitchellu, botaniku in naravovarstveniku, že štirideset let

rednemu obiskovalcu Bohinja in predvsem idejnemu očetu tamkajšnjega odmevnega Festivala alpskega cvetja, podelil naziv častnega občana Bohinja.

Plaketo Občine Bohinj za življenjsko delo bo prejel Anton Zadnikar, planinec, lovec, gorski reševalec in pritrkovelec iz Stare Fužine. Martin Gorišek, dolgoletni zelo dejavni član Združenja borcev za vrednote NOB ter drugih društev in organizacij v Bohinju, in Prostovoljno gasilsko društvo Nemški Rovt, ki letos praznuje stoletnico delovanja, sta letošnja

prejemnika plakete Občine Bohinj.

Župan bo ob tem podelil tudi tri častne znake Občine Bohinj, prejeli jih bodo: učitelj in vodja seminarja karateja, ki ga v Bohinju organizirajo že štirideset let, Paolo Bolaffio, Klemen Klinar, ki na Razvojni agenciji Zgornje Gorenjske vodi projekt popisa ter ohranjanja hišnih in ledinskih imen ter druge projekte s področja ohranjanja dediščine Bohinja, zaslužen pa je tudi vpis koruze trdinke v inventar alpske nesnovne kulturne dediščine, ter filmska animatorka, ilustratorka in oblikovalka Lea Vučko, med drugim soavtorica lani mednarodno nagrajenega animiranega filma Legenda o Zlatorogu.

Kulturni program slovesnosti pripravljajo domači

izvajalci, del programa pa bo tudi koncert pevke Neishe.

V Bohinju občinski praznik praznujejo 26. avgusta, v spomin na pohod štirih srčnih mož, ki so na ta dan leta 1778 prvič stopili na Triglav. Vsi so bili iz Bohinja – Luka Korošec, Matevž Kos, Štefan Rožič in Lovrenc Willomitzer. Njim je posvečen tudi spomenik v Ribčevem Lazu, kjer moške složno stojijo in ponosno gledajo proti Triglavu. Obletnico bodo danes, v petek, 25. avgusta, zaznamovali tudi s podelitvijo priznanj za prehojeno Bohinjsko planinsko pot s pozdravom Triglavu ob 20. uri pri spomeniku štirim srčnim možem v Ribčevem laz. Prireditve organizirajo bohinjska planinska društva in Turistično društvo Bohinj.

V Bohinju občinski praznik praznujejo 26. avgusta, v spomin na pohod štirih srčnih mož, ki so na ta dan leta 1778 prvič stopili na Triglav.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04 531 52 49, 041 855 630, www.rozmanbus.si

TRST: 11. 10., **STRUNJAN:** 13.–18. 10., 29. 11.–4. 12., **BERNARDIN:** 12.–15. 11., **ŠMARJEŠKETOPLICE:** 22.–27. 10., **MORAVSKETOPLICE:** 24. 9.–1. 10., **RADENCI:** 24. 9.–1. 10., **MADŽARSKE TOPLICE:** 2.–6. 10., **MEDŽUGORJE:** 14.–16. 10., **MANDARINE:** 14.–16. 10., 20.–22. 10., **BANJA VRUČICA S SARAJEVOM:** 27.–30. 10., **BANJA VRUČICA S TERAPIJAMI:** 24. 9.–1. 10., 26. 9.–3. 10., 1.–8. 10., 18.–25. 10., 21.–28. 10., 23.–30. 10., **POTEPANJE PO BOSNI:** 9.–13. 10., **VELI LOŠINJ:** 2. 9., **OREBIČ, KORČULA.**

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

RAZSTAVE

Polnost praznine

Križe – Ob 18. Vikendu smeha v Križah pri Trziču vabljeni k ogledu del, ki so jih ustvarili domači likovniki in fotografi na temo državnega razpisa Polnost praznine. Razstava bo v dvorani Kulturnega doma do vključno nedelje, 27. avgusta.

IZLETI

Kolesarski izlet DU Kranj

Kranj – Društvo upokojencev Kranj v torek, 29. avgusta, vabi na kolesarski izlet, ki bo potekal na relaciji Kranj–Medvode–Kranj. Udeleženci se bodo z lastnimi kolesi na srednje zahtevno pot, dolgo okoli 40 kilometrov, podali ob 8. uri izpred vodnjaka na Glavnem trgu. Obvezna je ustrezna kolesarska oprema, vključno s čelado.

Festival praženega krompirja v Bovcu

Šenčur – Turistično društvo (TD) Šenčur v soboto, 2. septembra, vabi na 23. svetovni festival praženega krompirja v Bovcu, kjer bodo razne ekipe, med njimi TD Šenčur, pripravljale pražen krompir na več načinov, obiskovalci pa ga bodo lahko degustirali. Več informacij in prijave (do zasedenosti avtobusa) pri Franciju Erzinu na 041 875 812.

Izlet za člane MDI Kranj

Kranj – Medobčinsko društvo invalidov Kranj člane vabi na izlet, ki ga organizira 30. septembra. Udeleženci bodo obiskali Ptujsko Goro in Ptuj. Rezervacije sprejema do zapolnitve avtobusa v pisarni društva v času uradnih ur, vsak torek in četrtek od 15. do 17. ure. Prvi teden v septembru bo pisarna zaprta.

OBVESTILA

Piknik PD Iskra Kranj

Žeje – Planinsko društvo Iskra Kranj v sredo, 30. avgusta, ob 16. uri člane vabi na piknik pri Ribniku Žeje (občina Naklo). Organiziran bo v vsakem vremenu, razen v primeru napovedi hudih viht. Udeležence prosijo za pravočasne prijave (do 28. avgusta) na 031 392 766 ali rozalija.rajgelj@gmail.com.

Vpis v študijske programe

Kranj – Društvo upokojencev Kranj je razpisalo študijske programe Univerze za tretje življenjsko obdobje za študijsko leto 2023/2024. Prijave sprejema v društveni pisarni v času uradnih ur, tudi po telefonu in na du.kranj@gmail.com. Rok za vpis je 25. september.

KONCERTI

Prešerna noč

Vrba – Pred Prešernovo domačijo v Vrbi bo v petek, 25. avgusta, ob 20. uri Prešerna noč z Aleksandrom Mežkom in skupino Mrfy. Vstop na dogodek, ki je del festivala KašArt, je brezplačen.

Koncert slovenskih zimzelenih

Kranj – Zaključni koncert udeležencev 11. Poletnih delavnic vokalne glasbe – Slovenske zimzelene bo v soboto, 26. avgusta, ob 10. uri na Pungertu na velikem odru Jazz Kampa Kranj. Vabljeni.

Orgelski koncert

Goriče – Vabljeni na orgelski koncert, ki bo v soboto, 26. avgusta, ob 20. uri v župnijski cerkvi v Goričah. Igral bo mladi orgelski virtuoz Aleksander Volkov, ki živi in študira v Berlinu.

Praznovanje s koncertom

Homec – Kulturno društvo Jože Gostič Homec vabi na praznovanje tridesetletnice društva, ki bo v soboto, 26. avgusta, ob 19. uri na športnem igrišču pred homško šolo. Igral bo kantri-rok ansambel The Riverbend, obljublja pa tudi hrano in pijačo. Zbrana sredstva bodo namenili prebivalcem KS Homec - Nožice, ki so jih prizadele poplave.

Nagrajenci za sejem Agra

Dve vstopnici za sejem Agra v Gornji Radgoni prejmejo: **Dragica Šarec** iz Radomelj, **Božidara Kavčič** iz Železnikov, **Andreja Komatar** iz Stahovice, **Janez Podpeskar** iz Kranja, **Darja Stare** iz Nakla, **Tomaž Bergant** iz Selc, **Simon Porenta** iz Žabnice, **Franc Bergant** iz Selc, **Gorazd Portenza** iz Škofje Loke, **Jure Ferlan** iz Železnikov in **Vinko Razboršek** iz Kranja. Nagrajencem čestitamo!

Nagrajenci križanke Trgatev v Vitovljah

Nagrajenci križanke, katere sponzor je Mitja Ipavec - NDDK, z geslom: DOMAČE DOBROTE, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 16. avgusta 2023, so: **Srečo Sodnik** iz Kranja, ki prejme 1. nagrado (3 buteljke vina + 10 l točenega vina), **Blažka Klemenčič** iz Cerknega, ki prejme 2. nagrado (2 buteljki vina + 5 l točenega vina), **Urška Vidmar** iz Radovljice, ki prejme 3. nagrado (1 buteljka vina + 3 l točenega vina). Nagrajencem čestitamo!

17-27

AVGUST

2023

JAZZ

Y

IMPROVIZACIJA

PROGRAM

KONCERTOV

petek 25. 8. ob 20.30

JOYCE E. YUILLE AND THE JAMMERS (ZDA, I)

sobota 26. 8. ob 10.00

JAZZ KAMP KRANJ FEST

sobota 26. 8. ob 20.30

NEW SWING QUARTET (SLO)

nedelja 27. 8. ob 20.30

DAVID SPISCHAK QUARTET (H)

MESTNA OBČINA KRANJ

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

triglav

iskraemeco
BY ELEWEDY ELECTRIC

CTUM HOTEL

YAMAHA

hu

Listov inštitut
Ljubljana

avstrijski kulturni forum

GRADSKO DRUŠTVO PUNGERT

PUBLICIS GROUPE

Gorenjski Glas

SAZAS

TAM TAM

JAPAN PIANO
CENTER

SPORT H

Wintura

STAC

eurolakat

VW

AAH VRTAC

LOGAR

WILLER

TON

ZTKK

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE

Wilhelm Schmid

Umirjenost

Kaj s starostjo pridobimo?

Trda vezava, 118 strani. Cena knjige je samo

9⁹⁰ EUR

* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

LOTO

Loto rezultati – žrebanje 23. 8. 2023
7, 11, 24, 26, 30, 32, 36 in 13

Loto PLUS: 1, 8, 13, 17, 23, 32, 34 in 31
Lotko: 9 0 5 4 1 6

Sklad 27. 8. 2023 za Sedmico: 1.030.000 EUR
Sklad 27. 8. 2023 za PLUS: 3.180.000 EUR
Sklad 27. 8. 2023 za Lotka: 300.000 EUR

PROSIMO, DARUJTE KRI!

RKS — OZ Kranj vljudno vabi na krvodajalski akciji, ki bosta potekali:
V ŠPORTNI DVORANI - ŠENČUR
V PONEDELJEK, 28. 8. 2023 in
V PROSTORIH KULTURNEGA DOMA - KOKRICA
V TOREK, 29. 8. 2023.
PRIORUŽITE SE VELIKO DRUŽINI KRVODAJALCEV MED 7. IN 13. URO!
PROSIMO, POKLIČITE IN SE NAROČITE NA DAROVANJE KRV!
051/ 389 270 ali 051/ 671 147 ali 030/ 716 796
Krvodajalcem se zahvaljujemo za odločbo, razumevanje ter upoštevanje vseh preventivnih zaščitnih ukrepov.

OBVESTILO NAROČNIKOM

Račune lahko prejimate tudi po elektronski pošti

Če želite račune prejemati po e-pošti, nam na e-naslov narocnine@g-glas.si sporočite točno ime in priimek ter naslov, da vas bomo našli na seznamu.

Na e-naslov, s katerega nam boste poslali osebne podatke, bomo poslali račun v obliki pdf, ki bo povsem enak položnici v tiskani izdaji.

Sodobna tehnologija omogoča tudi hitro in preprosto plačevanje računov s pomočjo mobilnega telefona in QR kode.

Prepričani smo, da boste zadovoljni.

Gorenjski Glas | www.gorenjskiglas.si

S to praktično knjigo se boste naučili, kako sadje pravilno vkuhamo, posušimo in vložimo v kis ali alkoholne pijače. Preizkusite lahko okoli 100 receptov.

176 strani, 17 x 23 cm, trda vezava

22 EUR

* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

KUPIM

V Škofji Loki kupim 1- ali 2-sobno stanovanje, tel.: 041/220-387

HIŠE

KUPIM

VSELJIVO hišo z vrtom, v Podnartu ali bližnji okolici, tel.: 041/731-016

POSESTI

IŠČEM

KMETIJSKO zemljišče, vsaj 1.000 m², v občini Cerklje, z boniteto pod 50, ki bi ga z dovozom zemlje izboljšal, tel.: 068/609-608

GARAŽE

ODDAM

POKRIT prostor za kamp prikolico, tel.: 031/555-134

FESST, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Faks: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

PEUGEOT 206 1.4, letnik 2006, sive barve, 130.000 km, klima, tel.: 041/227-338

VOLKSWAGEN Polo 1.2, tel.: 031/638-337

VW Golf VII, let. 2014, kov. barve, 206.000 km, reg. do 7/2024, odlično ohranjen, garažiran, tel.: 041/638-445

OSTALO

PRODAM

PRIKOLICO za osebni avto, teh. pregled velja do l. 2027, cena ugodna, tel.: 041/776-684

Sedem zgodb izpod peresa priljubljenega pisatelja Ivana Sivca. Sedem grenkih usod s toplimi žarki svetlobe: Vojko Gašperut, Jože Okoren, Darko Đurić, Anka Vesel, Damjan Peklar, David Razboršek in Benjamin Žnidaršič. Preberite njihove zgodbe in spoznali boste, da so naše vsakdanje težave v resnici tako majhne.

208 strani, trda vezava

15 EUR

* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

TEHNIKA

PRODAM

BARVNI TV LG, novejši ekran, 60 cm, cena 110 EUR, tel.: 040/332-590

STROJI IN ORODJA

PRODAM

VARILNI aparat Tig 350, tel.: 031/360-536

GRADBENI MATERIAL

PRODAM

2 m³ suhih kvalitetnih smrekovih colaric, tel.: 068/193-960

STREŠNO opeko Bramac, 900 kom. rdeče-rjave barve, tel.: 041/534-720

KURIVO

PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019

BUKOVA drva, 8 m³, od tega 6 m³ dolgih pol metra, tel.: 051/819-044

BUKOVA, hrastova drva, lahko razžagana, možna dostava, tel.: 031/378-946

KVALITETNA suha bukova drva, lahko razrezana, možna dostava, tel.: 041/905-557

SUHA hrastova drva, cena 80 EUR/m³, lokacija Tržič, tel.: 031/648-526

SUHA bukova, hrastova in mešana drva, tel.: 041/625-379

STANOVANJSKA OPREMA

GOSPODINJSKI APARATI

PRODAM

VORWERK pomivalec in sesalec, priključek s krpami, nov, tel.: 040/351-342

OSTALO

PRODAM

PLOŠČICE 20 x 10 cm, ugodno, tel.: 040/223-570

GLASBILA

PRODAM

DIATONIČNO harmoniko, tel.: 070/423-493

TROBENTO B, srebrne barve, stara 5 let, tel.: 031/360-536

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

TEKALNO stezo Pover run 790, ugodno, tel.: 068/177-277

HOBI

PRODAM

GRAMOFONSKE plošče, domača, tuja in zabavna glasba, zelo ugodno, tel.: 041/220-856

KUPIM

ODLIKOVANJA, medalje, značke, razglednice, kovance, bajonete, sablje, čelade, uniforme, tel.: 051/740-430

STARINE

KUPIM

STARINE: mizarski ponk, poslikane piščanci za dopitanje. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Senčur, tel.: 041/710-113

OTROŠKA OPREMA

PRODAM

OTROŠKI avtosedž Romer, dobro ohranjen, ugodno, tel.: 041/665-738

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

OČALA kot na napotnico s popustom do 101 EUR. Qlandia Kranj, Qlandia Kamnik, Deteljica Tržič, Spar center Jesenice. Kličite brezplačno 080 1331, www.optika-aleksandra.si

PRODAM

PLENICE, velikost M, Tip tena in ID slip, dnevne in nočne, več originalno zaprtih paketov, tel.: 051/301-674

ŽIVALI IN RASTLINE

PRODAM

NEMŠKE ovčarje z rodovnikom, čipirane, 2-krat cepljene, tudi proti steklini, tel.: 040/605-545

PODARIM

KUŽKA mešančka, nemški ovčar, star dva meseca, tel.: 04/51-41-266

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

ROTACIJSKI mulčar 80 cm za motokultivator, letnik 2019, malo rabljen, tel.: 031/318-782

TRAKTOR Torpedo 48 KS in manjšo kosilnico, širina grebena 90 cm, tel.: 041/364-504

KUPIM

ODKUP traktorjev in kmetijske mehanizacije, v kakršnem koli stanju, tel.: 041/255-834

PAJKA Sip in vrtavkasto brano, tel.: 041/841-835

PVC silos za silažo, tel.: 051/234-069

TRAKTOR in druge traktorske priključke, tel.: 041/680-684

PODARIM

CIRKULAR za žaganje drv, tel.: 041/744-502

ŽIVALI IN RASTLINE

PRODAM

ČRNO-BELE bikce, stare 3 tedne, tel.: 041/691-243

KRAVO simentalco v 9. mesecu brejosti, tel.: 04/25-71-084

PIŠČANCE, bele brojlerje, stare 3 tedne, za nadaljnjo rejo, tel.: 041/203-564

PRAŠIČE, težke od 110 do 130 kg, mesni tip, možnost izbire moškega spola, možna dostava, tel.: 041/455-732

KUPIM

VEČ teličk simentalk, od 3. mesecev naprej ali mesne pasme, tel.: 031/863-490

OSTALO

PRODAM

8 kosov prašičkov, 2-satni, novi, 2 kosa AŽ panj, 10-satni, in 2 kosa AŽ panj, 7-satni, rabljeno, tel.: 031/360-536

PAŠNO opremo – električni pastir, 220-12 V, izolatorje, trak, koluti, tel.: 041/364-504

ZAPOSLOTITVE (M/Ž)

NUDIM

ARUBA bar v Bitnjah, poleg Mercator trgovine, išče dekle za redno delo v lokalu. Informacije na tel. 031/631-980 ali osebno v lokalu, ga. Marta. Aruba, d.o.o., Vidmarjeva 8a, Kranj

GOSTILNA v Kranju po dogovoru zaposli dekle ali fanta, lahko je tudi mlajši upokojenec/-ka, za delo v kuhinji. Simona Virant, s.p., Jezerska c. 41, Kranj, tel.: 041/229-788

IŠČEM mlajšega upokojenca za občasno pomoč pri gradbenih delih. Saval, Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246

Radio Triglav

Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz

RADIO ZA RADOVEDNE

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

RADIO KRANJ 97.3

tvoji najljubši hiti

UPORABIMO LES
Vladimir Stegne, Boštjan Bračič

Načrti za izdelavo različnih izdelkov.
ZALOŽBA KMEČKIH GLAS

V priročniku je nazorno prikazana pot lesa od hloda do izdelka. Poleg vseh postopkov obdelave in zaščite lesa ter potrebnega orodja so dodani natančni načrti za izdelavo nekaterih najbolj uporabnih izdelkov. Priročnik je namenjen vsem, ki se bodo sami lotili obdelave lesa in si za dom in vrt izdelali kaj praktičnega. Koristil bo tudi študentom in dijakom lesarstva.

144 strani, 200x 230 mm, SPIRALNA VEZAVA.
Cena priročnika je

8
EUR

* Poštnina

Priročnik lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če ga naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

IŠČEM

IŠČEM DELO – varstvo otrok v Kranju od 1. septembra dalje, redno ali občasno, sem nekadilka, tel.: 041/532-826

23002057

IŠČEM DELO – z živo glasbo vam popestrimo lepe trenutke na vaši zabavi, poroko ..., tel.: 031/325-654

23002090

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Trzin, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roletе, lamente zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net

23001907

ADAPTACIJE – vsa gradbena dela od temeljev do strehe, fasade, škarpe, urejanje dvorišč, tlakovanje, asfalt, ograje, dimniki, izolacija, krovstvo, tesarstvo – po zelo ugodni ceni. Leard, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163

23001910

OPRAVLJAM vsa notranja in zunanja slikopleskarska dela. Pavc Ivan, s. p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909

23001963

PEČARSTVO, lončene peči, zidani kamini, kmečke peči, obnova, popravilo, izdelava, izris. Trgovina Kamin, Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska cesta 2, Radovljica, tel.: 040/364-636

23001982

SANACIJA dimnikov z nerjavečimi tuljavami, vrtnje, zidava in popravila, nudimo dimne obrobe in kape. Cvetko Rajko, s.p., Brezje pri Dobu 4a, Dob, tel.: 051/828-419

23002068

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246

23001983

STREŠNA in stavbna kleparska dela po celotni Gorenjski. Žlebovi, odkapne pločevine, obrobe, balkoni, dimniki. Klepar Matevž, Matevž Šimnic, s.p., Briftof 103, Kranj, tel.: 040/557-784

23002012

ŽE 25 LET z vami grad. podjetje RE-DŽOB, d.o.o., Adergas 13, Cerklje – izvajamo vse od temeljev do streh, notranji ometi, predelne stene, vse vrste fasad, kamnite in betonske škarpe, urejanje in tlakovanje dvorišč, tel.: 041/294-279, 041/589-996

23002014

ZASEBNI STIKI

59-letna Slovenka išče moškega za prijateljstvo, tel.: 041/967-331

23002076

IŠČEM gospo, vdovo, staro 70 let ali več, za resno zvezo. Kličite po 20. uri, tel.: 041/776-684

23002123

RADA potuješ, si osamljena? Iščeš nekoga za družbo? Oglasi se 37-letnemu fantu, 180 cm, modre oči, kostanjevo rjavi lasje, srednje postave, zaposlen, skromen, romantik. Iščem njo za iskreno prijateljstvo, tel.: 051/320-470

23002100

RAZNO

ZBIRAM odpadno železo in barvne kovine, odvoz brezplačen, tel.: 070/385-956

23002033

PRODAM

3 sode, plastične, in kletko za papigo, za simbolično ceno, tel.: 051/229-489

23002126

BLAGO za ribiške hlače in bluzo, 4 kg, tiskaninsko, tel.: 04/23-28-202, 041/543-239

23002092

NERJAVEČE posode z plavajočim pokrovom, 25-, 60- in 80-litrski, tel.: 031/360-536

23002073

PODARIM

AVTOMOBILSKI strešni kovček dolžine 2 m, tel.: 031/384-114

23002104

Kje si, mama naša,
kje je mili tvoj obraz,
kje je roka tvoja,
ki skrbela je za nas ...

ZAHVALA

FRANČIŠKA JANKOVEC

1934–2023

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Hvala g. župniku Mateju Nastranu za lepo opravljen pogreb in sveto mašo, pevcem in pogrebni službi Akris. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: sin Vlado, hčerki Francka in Januška z družinami, vsi vnuki in pravnuki
Škofja Loka, 9. avgusta 2023

Spomin ...
Edini, ki ostane močan nad vsem,
edini cvet, ki ne ovene,
edini val, ki se ne razbije,
edina luč, ki ne ugasne.

ZAHVALA

Z bolečino v srcu sporočamo, da nas je v 90. letu starosti zapustila naša draga mama

OLGA JEKOVEC

rojena Lušina, iz Stražišča pri Kranju

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče. Hvala tudi vsem, ki ste se od nje poslovili in jo pospremili na zadnji poti.

Žalujoči hčerki z družinama

V naša srca si se vpisal,
čas ne bo te več izbrisal.
In čeprav spokojno spiš,
z nami kakor prej živiš.
(Bojan T. Arhar)

ZAHVALA

V 83. letu nas je zapustil dragi mož, ati, brat, ata, stric, tast in svak

MARJAN JELENC

po domače Jurcov ata, iz Dražgoš

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem, znancem in sovaščanom za izrečena sožalja, sočutne objeme, stiske rok, molitve in drugo pomoč. Iskrena hvala osebnim zdravnikom dr. Ani Marn, zdravstvenemu osebju ZD Železniki ter patronažnima sestrama Katji in Aniti. Hvala gospodu župniku Tinetu Skoku za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem, Mihu za nesebično pomoč pri pripravi pogreba in podjetju Akris. Iskrena hvala vsem, ki ste se poslovili od njega, ga pospremili na njegovi zadnji poti in ga boste ohranili v lepem spominu.

Vsi njegovi
Dražgoše, avgust 2023

Zdaj bivaš vrh višave jasne,
kjer ni mraku, kjer ni noči;
tam sonce sreče ti ne ugasne,
resnice sonce ne stemni.
(S. Gregorčič)

ZAHVALA

V 81. letu starosti je po dolgi bolezni mirno zaspala naša draga mami, stara mama, sestra, teta in tašča

ANTONIJA MUBI

p. d. Čimžarjeva Tončka iz Šenčurja
11. 9. 1942–14. 8. 2023

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, sodelavcem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih slovesa stali ob strani. Hvala vam za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče, maše in ostalo pomoč. Hvala vam za vsak stisk roke in tolažilne besede. Iskrena hvala osebju bolnišnice Golnik, zlasti dr. Lombarju, dr. Legiši in dr. Hafnerju za strokovno spremljanje, podporo in pomoč ter lajšanje bolečin. Hvala osebju v domovih Prebold in Taber za toplino in skrb, še zlasti v zadnjih dneh. Hvala g. župniku Lucijanu Potočniku, kaplanu Janezu Potisku za lep obred, pevcem in pogrebni službi Navček. Hvala še enkrat neimenovanim, ki ste našo mamo spremljali na njeni zadnji poti. Hvaležni smo tudi vsem tistim, ki ste z njo delili mnoge trenutke v življenju, jo spoštovali, imeli radi, jo bodrili in ji karkoli pomagali. In nazadnje hvala tebi, mami, da si bila del našega življenja in da smo bili mi del tvojega. Ob tebi smo spoznali, kaj pomeni: jo trda volja, vztrajnost, zagnanost, pridnost, večni optimizem in prijazen nasmeh.

Vsi njeni

Sporočamo, da se je 15. avgusta 2023 poslovila naša draga mami, žena, mamina

ADELA ZORA BURNIK

rojena Baloh

Pokopali smo jo v soboto, 19. avgusta 2023, na Pokopališču Blejska Dobrava.

Mirno spi, radi te imamo.

Tvoji: mož Jože, sinova Otmar in Boštjan z ženama Alenko in Majo, zet Ivan, vnuki Polona, Aleš, Andraž, Tomaž, Matic in Katarina z življenjskimi sopotniki, pravnuki Jaša, Vid, Viktor in Anastasia

ZAHVALA

V 80. letu starosti se je mirno poslovil od nas naš dragi mož, oče, ata, brat, stric, tast in bratranec

LOJZE BURGAR

s Cerkljanske Dobreve

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče ter darove. Hvala g. župniku Martinu Lebnu za lepo opravljen pogreb in sveto mašo, pogrebni službi Pogrebnik in pevcem. Zahvaljujemo se tudi sodelavcem podjetij Fraport Slovenija za podarjeno cvetje in Meso Kamnik. Zahvala tudi Viščevim z Dobreve za podarjeno sveto mašo ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: žena Franciška, sin Marjan, hči Martina z družino in sin Milan z družino
Cerkljanska Dobrava, 12. avgusta 2023

V Planici je zima tudi poleti

V snežnem tunelu v Nordijskem centru Planica je tudi poleti mogoče teči na smučeh. Prihajajo tako rekreativni tekači kot profesionalne ekipe. Septembra pa bodo v tunelu imeli celo – poroko ...

MAJ PETERKA

Planica – V dolini pod Poncami je možno teči po snegu tudi v času, ko ozračje dosega visoke temperature. V nordijskem centru je že nekaj let odprt snežni tunel, ki se razprostira v treh nadstropjih. Mojca Gregorič iz Nordijskega centra Planica

V NC Planica pa kot zanimivost še dodajajo, da bo septembra letos v tekaškem tunelu prvič tudi poroka. Poročila se bosta dva navdušena rekreativna tekača.

doda: »V snežni tunel vsako leto zvozimo približno 1200 kubičnih metrov snega. Sneg vozimo v garažo takoj po koncu zimske sezone, tako da je to delno naravni in delno umetni sneg.« Število

V snežni tunel vsako leto pripeljejo približno 1200 kubičnih metrov snega. Teči je mogoče vsak dan. / Foto: Primož Pičulin

obiskovalcev se razlikuje tako po mesecih kot po letih.

Tunel je namenjen rekreativnim in profesionalnim ekipam, iz centra pa dodajajo še: »Načeloma imamo približno 20 rednih

rekreativnih tekačev, ki tunel obiskujejo skoraj vsak dan, in pa seveda nekaj več profesionalnih ekip. Letos so nas do sedaj obiskale ekipe iz Nemčije, Avstrije, Italije ter Anglije. Bivali so pri

nas v Hotelu Dom Planica in trenirali v tunelu. Veliko treningov opravijo tudi naši tekači, ampak bolj pozno v jeseni. Takrat je tudi tekaški tunel najbolj zaseden.«

V stavbi je temperatura približno dve stopinji Celzija pod lediščem. Šeststo metrov dolgo progo pa po besedah Gregoričeve urejajo vsakodnevno in je kar velik zalogaj tudi za izkušene ratrakte. V NC Planica pa kot zanimivost še dodajajo, da bo septembra letos v tekaškem tunelu prvič tudi poroka. Poročila se bosta dva navdušena rekreativna tekača.

Teči je možno vsak dan med 9. in 17. uro, na recepciji si lahko tudi izposodite tekaško opremo, ponujajo pa vam tudi možnost šole teka na smučeh za posameznike ali vso družino.

V Nordijskem centru Planica je že nekaj let odprt snežni tunel, ki se razprostira v treh nadstropjih. / Foto: Primož Pičulin

Prešerna noč v Vrbi z Aleksandrom Mežkom

Vrba – Pod okriljem festivala KašArt bo drevi ob 20. uri na tradicionalni Prešerni noči pred domačijo Franceta Prešerna v Vrbi nastopil Aleksander Mežek. Na odru se mu bo tokrat pridružila skupina Mrfy. Dogodek običajno predstavlja uvod v festival, a bo letos zaradi predstavitev s 1. julija na 25. avgust obiskovalcem ponudil glasbeni zaključek. Mežek bo tudi tokrat občinstvo popeljal skozi preplet svojih zimzelenih skladb.

Dobrodelni zaključek sezone na Soriški planini

Soriška planina – Na Soriški planini bodo ta konec tedna sklenili poletno sezono. Jutri ob 17. uri prirejajo Rock planino, na kateri bodo nastopili Adi Smolar, Batista Cadillac in Hamo & Tribute 2 Love. Izkupiček od prodanih vstopnic bodo namenili za prizadete v poplavih, v nedeljo pa se jim bo na Majerskem smenju, na katerem bodo po 14. uri gostili ansambel Igor in zlati zvoki (vstop prost), pridružila tudi dobrodelna katra.

Trije konji

ALENKA BRUN

Volčji Potok – Škofjeloško podjetje GREENmodul je na podlagi večletnega dela razvilo edinstveno tehnologijo izdelovanja zelenih skulptur. Z njo je možno z uporabo živih rastlin ozeleniti najrazličnejše oblike. Prvič v Evropi so tako v Arboretumu Volčji Potok od konca julija razstavljene zelene skulpture v obliki konj. Gre za konje v različnih položajih in povečani velikosti, ki bodo obiskovalcem na dvorišču pristave,

kjer je bila nekdaj konjušnica, na ogled vse do konca letošnjega oktobra. Konji so v celoti ozelenjeni z rastlinami, vzgojenimi v Arboretumu. Prevladuje alternatero v dveh barvah, konj, ki stoji na dveh nogah, pa je visok kar pet metrov. Zelene skulpture so svetovna novost na področju hortikulture oblikovanja v prepletu z vizualno umetnostjo. Proces izdelave povezuje krajinske snovalce, vizualne umetnike, floriste, vrtnarje in inženirsko stroko za izvedbo.

Zelene skulpture konj si lahko ogledate do konca letošnjega oktobra. / Foto: Alenka Brun

Večno mladi na Stol

Radovljica – Zadnja sobota v avgustu je že 49. leto po vrsti rezervirana za tradicionalni pohod Večno mladih fantov na Stol. Pohod bo potekal po že ustaljenem urniku. Zbirališče je na že znani lokaciji na parkirišču pred kavarno Ambient v Radovljici ob 6. uri. V razmiku ene ure se bodo pohodniki z avtomobili podali do Valvasorjevega doma, kjer bo skupinsko fotografiranje. Organizator sporoča, da je z upravljavcem ceste (Občina Žirovnica) dogovorjen, da pohodnikom omogoči brezplačno uporabo ceste, zato bo v času od 6.15 do 7.20 zapornica za dostop na cesto dvignjena. Pohodniki se morajo izkazati s simbolom pohoda. Upravljavec ceste pohodnike poziva, da do doma dostopajo s čim manj vozili, vozil zato jih prosijo, da se predhodno ali na zbirnem mestu dogovorijo, da se v posameznem vozilu pelje čim več potnikov. Sledil bo pohod na Stol po običajni poti in vrnitev nazaj po mulatjeri. Pohodnike bodo varovali gorski reševalci. Na čelu pohoda bo praporščak nesel klubski prapor, letošnji simbol pa je odčepnik za steklenice. Ob vrnitvi v dolino od 16.30 do 17. ure sledi prihod pihalnih orkestrov, udeležencev pohoda na Stol in članov kluba skozi Grajski park do Linhartovega trga v Radovljici, kjer bo nato koncert pihalnih orkestrov, gostov Pihalnega orkestra Lesce, od 20. ure naprej pa bo občinstvo zabaval Bid Bang z gostom Sergejem Škofljancem.

Prangerjada v Motniku

Motnik – S tržnim dnevom in povorko so v Motniku minulo soboto zaznamovali 26. Prangerjado. »Gre za dogodek, v katerem so združeni prangerski kraji, torej kraji, v katerih je še ohranjen t. i. pranger,« je povedal predsednik Turističnega društva Motnik Marjan Semprimožnik. Tokratni dogodek je bil za Motničane še posebno prazničen, saj letos praznujejo tudi 600 let trških pravic, ki jih je kraju podelil Ernest Železni, ter 900 let od prve omembe kraja. V ta namen je potekalo že več dogodkov, jutri ob 15. uri pa bo tudi praznovanje z druženjem krajanov.

NA GLAS

aforizem

Partnerica me prepričuje, da je otrok podoben sosedu samo zato, ker živiva na gensko spremenjeni koruzi.

Milan Fridauer - Fredi

vremenska napoved

Danes, jutri in v nedeljo bo precej jasno in vroče. Danes in v nedeljo popoldne ali zvečer lahko na območju Julijskih Alp in zahodnih Karavank nastane kakšna vročinska nevihta.

PETEK

18/33 °C

SOBOTA

17/33 °C

NEDELJA

17/32 °C

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

